

Független Újság

politikai napilap

Teleki miniszterelnök nagyszabású rádióbeszédet tartott a jövő magyar feladatairól

Budapest, február 25. Teleki Pál gróf miniszterelnök szombaton este mondotta el rádióbeszédét.

— Bizonyára sokan azok közül, akik most hallgatnak engem, — mondotta többek között a miniszterelnök. — olvasták beszédeimet, amelyekkel a törvényhozás két házában bemutatkoztam, amelyekben elmondottam politikai programomat; elmondottam azt, hogy mikor mint a keresztény nemzeti eszme öreg szolgálója erre a helyre állok, ugyanazt a programot, ugyanazt az irányt kívánom szolgálni és tovább építeni, amelyet akkor kezdünk, húsz éve és amelyet közvetlen elődöm, illetőleg elődömi is szolgáltak. Mégis, ha mindezt sokan olvasták is és tudják is, hogy a tárgyalás alatt lévő törvényjavaslatokat fentartom és ugyanúgy kívánom megvalósítani s tudják azt is, hogy mik a távolabbi célkitűzéseim; elsősorban a nemzetnek nagy feladatokra való megerősítése, nevelése — mégis szükséges, illőnek tartom, hogy a nemzet minden fiához és leányához szóljak egy néhány barátságos és egyben komoly szót ezekben a nehéz időkben és magamra nézve oly felelősségteljes pillanatban.

— A magas felelős állásokból távolabb-közelebb az emberekhez, többet tanultam az elmúlt húsz év alatt, mint itt, ahol már kevesebb idő van a tanulásra, mert itt már eszelekedni kell. Nem felejtettem el semmit, megtanultam rövid szóból érteni, szemekből is olvasni.

Minden magyar ember egyforma közel áll szívemhez s szeretettel és megértéssel vagyok eltelve minden magyar érzésű de idegen ajkú testvérem iránt is. — én, aki nemzetiségű járás szolgabírája voltam.

Megértem mindenkinek baját, — nincs Magyarország lakosságának az a rétege, kor, vallás, nemzetiség, foglalkozás szerinti csoportja, amelyben személyes barátaim nem lennének. Szeretném mindenkinek kívánságát teljesíteni, mindenkit jólétben, megalégedettségben látni és nem rajtam fog mulni, ha ez lassabban megy.

— Azért ültetnek valakit ide, az egész magyar élet első munkásául,

hogy összefogjon mindent, amit az országon belül és a határokon túl látni lehet és meglátni kell. — Elég sok foglalkozást íztem életben elég sokféle munkahelyen

álltam, hogy tudjam, hogy ugyanaz az ember is, ha nem itt áll, mennyivel kevesebbet lát meg abból, amit egy ország vezetésénél látni kell.

Hadseregfejlesztés, gazdasági megerősödés, társadalmi feladatok

A magyar nép politikai nép. Oseink onnan hozták keletről ezt a készséget, ahol a politikai készség és tehetség először fejlődött ki a pusztákban jószágot tartó szabad lovas népeinél. Örizzük ezt a készséget, de gyakoroljuk is magyar módra: sokat gondolkozva, keveset beszélve.

Tűsokat politizál és beszél ma mindenki és túlképeset gondolkozik. Nem magyar dollog ez.

— Kereszténnyé akarjuk tenni nemcsak nevében, de gondolkodásában is ezt az országot. Erőssé akarjuk tenni Szent István koronájának a földjét és földjének népét. Jól kifenyve akarjuk tokjában tartani a magyarságot. Össze akarjuk forrasztani az egymástól eltávolodott magyar lelkeket és a haza minden fiának meg szeretnők alapozni egyéni és családi boldogságát.

— Az ősi magyar erő és élni-akarás odáig emelt már minket, hogy az ország általános gazdasági helyzete, a nemzetközi életben való erői, a külföld megbeszélése tekintetében gyarapodtunk. De

a feladatok, amelyeket a nemzetek magára vállalt, még mind előttünk vannak.

Nem oldhatók meg egyszerre közös józan megfontoltsággal és egyéni áldozattal. mérséklettel kell a magyarság törvényt ülnie önmaga felett és megállapítani feladatainak sorrendjét mert mindent egyszerre nem tudunk megcsinálni. Pénzt áldozni biztonságunkra, vagy egyéb anyagi hasznot közvetlenül nem hajtó célokra és ugyanakkor jólétben dűskálni, áldozatokat nem hozni az országot és a nemzetet érintő minden az államtól várni: ezt nem lehet.

Elsőnek és legfontosabbnak látom feladatunk közül hadseregünknek teljessé kifejlesztését.

— Amikor ma éveknél mulasztásait pótolva erőfeszítést kell tennünk ebben a tekintetben akkor tisztában kell, hogy legyen minden magyar ember, hogy ez pénz-áldozatot és többlet ennél: sok mindennek magától való megvonását, követeléseink hátrább tolasát: áldozatot jelent. De jelenti magunk és gyermekeink biztonságát, ha egyszer ez a hadsereg megvan és jól fel van szerelve. Ez kötelességünk a múlt és a jövő nemzedékeivel szemben is.

— Ha ez meglesz, akkor következik gazdasági megerősödésünk megalapozása.

Es ez ismét minden magyar embernek új kötelességet jelent. munkateljesítést, eleinte bizonyára kevesebb ellenszolgáltatással, mint amit munkája talán megérdemel, de szíveleljük meg: a munkateljesítmény egyrészt legalább a nemzet oltárára tesszük le s biztosítjuk gyermekeink jólétét.

Azután és ezekkel kapcsolatban gondolni kell a nemzet nevelésére az iskolában és azon túl is még.

Ahányszor csak az országgyűlésen felszólaltam a nevelés ügyében, amit utóbb is programbeszédeimben hangsúlyoztam mindenkor, azt kiáltották felém, hogy igen, az iskola az ifjúságnak helyes nevelése, nemzetvédelem, hogyha rövid a kardunk, megtölthessük egy

lépéssel. Legény kell hozzá, igaz magyar, aki nemcsak úgy születik apától-anyától, de az iskola is így neveli tovább. Ezért kell a nevelés, ezért az iskola. De ez is pénzkérdés részben, mint sajnos, minden e világban pénzkérdés is. Kevésbé gondterhes életet élő tanárok és tanítók olyan értékeket tudnak faragni gyermekeikből, amelyekért a nemzet és szülő hálás lehet nekik.

— Súlyosak tehát a feladatok, amelyeket a nemzet vállalt s amelyekkel való sáfarkodást és amelyek beosztását a törvényhozásra és reám bízta. A politika feladatai a törvényhozás tényezőinek, Kormányzó Urunknak és általa kinevezett kormányának, a törvényhozásnak s az őket kiküldő állampolgároknak szólnak. De a nemzet nemcsak ebből áll és nemcsak politikai a feladat.

A magyar lelkiség ápolása és formálása szélesebb körű.

A magyar élet egy nagy teljesség, amelyet ki-ki a maga helyén állva szolgálhat, de igazán csak összefogva mindenkivel ápolhat. Mert céltudatos társadalmi munkát kell végezni, az anyagi egészségügyi segítség, az, hogy a közigazgatás emberséges legyen, hogy ne mint számmal foglalkozzék az emberekkel, hanem mindenkivel saját életének mind különböző körülményei szerint — ez mind az állam kezében van, az államnak a feladata, bár ez nem kizárólag az államé. De

nem lehet ez az állami munka igazán tartalmas és nem lehet a politikai munka és a politikai elhatározás sem biztos és céltudatos, ha nem merítünk erőket a magyar társadalomnak széles, egymásért dolgozni akaró egyedeiből, csoportjainból.

különösen az ifjúságból, akikben ez az erő és szándék, ez az áldozatos elkötelezés él. És én ennek koronatanúja vagyok. Ezt a társadalmi munkát kiépíteni igazán, valóban erősen nem állami feladat, de lehetetlen, hogy azok, akik érzik felelősségük közepette nemzetünk testének minden baját és nemzeti felemelkedésünk nehézségeit és reményeit, át ne lássák, ne érezzék és ne istápolják, ne segítsék nemzetünk vajadását és fejlődését társadalmi téren is, mint az országért aggódók, az országot megértő emberek: magyarok.

— Nagy erőfeszítésre van szükség, minden emberre szükség van. Hiszem, hogy hívószavamat úgy politikai, mint társadalmi munka terén mindenki meg fogja érteni, megszívlelni és akkor fenn fogjuk tartani a régi dicsőséget, gyarapítani fogjuk a régi erőt és boldoggá fogjuk tenni gyermekeink Magyarországot.

**Bereg, tanítók
a Református Tanító-
egyesület estjén**

A debreceni Református Tanítóegyesület nagyszerű műsoros családi összejövetelt rendezett a Vitezi Székház dísztermében.

Ez alkalomra eljött tizenegy bereg-megyei tanító is, akik ezzel a látogatással köszönték meg azt a szép selyemzást, melyet debreceni református kartársaik adományoztak Nagy-bereg községnek a visszacsatolás alkalmával.

Szendy István igazgató, a Ref. Tanítóegyesület elnöke hazafias hangú beszéddel üdvözölte a vendégeket. Azután a tanítók vegyeskara énekelt nagy sikerrel, Pásztor Lajos és Horváth András szavaltak, Szótháry András hegedűszóval szerepelt ifj. Bacsó Jenő zongorakísérettel. Sallay Margit énekszámait lelkesen meglap-solták. A műsort a vegyeskar fejezte be magyar dalokkal s a családi összejövetel résztvevői kitűnő hangulatban maradtak együtt.

**Kélszersültet
ifj. SCHNEIDER péktől vegyen**
Nyil ucca 77. fiókület és Kálvin tér 3
Szinház-utjára.

**Előadás
az óvóhelyekről**

Szombaton este a Déri-múzeum előadótermében értékes előadást tartott Krompecher László okleveles építész-mérnök, műgyegetani tanársegéd. Az óvóhelylétesítés gyakorlati című előadást a vetített képekkel kísért előadás keretében bemutatta az óvóhelyek helyes és helytelen építését, a berendezését, s kitért arra, hogyan lehet közönséges pincékből megfelelő, minden feltételnek tökéletesen megfelelő óvóhelyet létesíteni. A hívós és értékes előadást nagyszámú közönség halgatta és nézte végig, amelynek soráiban ott voltak Debrecen építészmeínőkei és a napjainkban igen fontos téma iránt érdeklődők igen sokan.

A magyar államférfiak házizs dői

Ezen a címen tartott előadást dr. Kardos Albert szombaton, a hatodik zsidó kultúresten. A nagyszabású történelmi tanulmányban érdekesen mutatta ki dr. Kardos Albert, hogy több mint három negyedszázadon át minden nagy magyar államférfi tartott maga mellett egy-egy zsidó bizalmi embert, eszméinek hírlapi közvetítésére, diszkret politikai akciónak lebonyolítására, közgazdasági terveinek megvalósítására. Így állott Széchenyi mellett Falk Miksa, Kossuth Lajos mellett Helff Ignác, Deák Ferenc szolgálatában Kónyi Manó. Így volt segítségére idősb Andrássy Gyulának Dóczy Lajos, Tisza Kálmánnak Wahrmann Móric, Trejort Agostonnak Kármán Már, Baross Gábornak Heltai Ferenc, Kossuth Ferencnek Szerényi József, ifjabb Andrássyknak Béla Henrik és Márkus Miksa, Tisza Istvánnak Vadász Lipót. Végezetül báró Eötvös József emlékeztetést idézte fel az előadó, akit sokáig lelkesedéssel ünnepeit a közönség. Előzőleg Ehrenfeld Artúr főként adott elő Rothmann Emil művészi harmónium-kísérettel néhány zsidó dalt, méltó, nagy tetszést aratva. A kultúrestet dr. Weisz Pál főrabbi nyitotta meg néhány lendületes és mély értelmű szóval.

— Ideges embereknél és lelkibetegségeknél az igen enyhe hatású, mindig megbízható természetes **Ferenc József keserűvíz** — reggel éngyomorra egy pohárral bevéve — kiadós bélürülést, jó gyomormozgást és elcsordó étvágyérzetet hoz létre. Kérdezze meg orvosát.

**Franciaország hétfőn elismeri
a Franco-kormányt**

Páris, február 25. A kamara-pénteki ülésén Daladier miniszterelnök kijelentette, hogy

a hétfői minisztertanács formai döntése után elismeri Franco kormányt.

A francia kormánynak ez az állásfoglalása nagy hatással volt a spanyol köztársasági kormány vezető személyiségeinek magatartására. A »Matin« jelentése szerinti

Aznap köztársasági elnök még szombaton este, legkésőbb azonban vasárnap reggel lemond állásáról. Martínez Barrio, a spanyol képviselőház Franciaországban tartózkodó elnöke, akire az alkotmány értelmében az a feladat hárulna, hogy az új köz-

társasági elnök személyét kijelölje, nem fog élni ezzel a jogával. Negrin miniszterelnök a maga részéről szintén elhatározta, hogy hétfőn repülőgépen elhagyja Madridot. A köztársasági fővárosban tehát csak Miaja tábornok marad, aki

a fegyverszünet megkötése végett tárgyalásokat fog kezdeni Francoval.

Del Vayo köztársasági külügyminiszter néhány nappal ezelőtt Dél-Franciaországban járt, ahol fontos tárgyalásokat folytatott. Valószínű, hogy a köztársasági kormány Mexikóba, vagy Közép-Amerika valamely államába szándékozik menekülni.

**Ciano megérkezett
Varsóba**

Varsó, február 25. Ciano gróf külügyminiszter különvonata szombaton 12.18 órakor érkezett Varsóba. Az üdvözlések után Ciano ellépett a repülő díszszázad előtt, amely fegyverrel tisztelt. Ciano gróf látogatása alkalmából Varsót olasz nemzetiségiek-

kel lobogózták fel. A pályaudvar előtt egybegyűlt tömeg lelkes éljenzéssel fogadta az államost elhagyó külügyminisztert. Az olasz külügyminiszter innen szállására hajtatott. Délután 16 órakor Ciano gróf olasz külügyminiszter megkoszorúzta a Névtelen Hős sírját.

**Helyszíni szemlét tartottak szombaton
a debreceni mezőgazdasági középiskola
ügyében**

Debrecen város közönségének nagyon régi kívánsága a debreceni mezőgazdasági középiskola létesítése, hiszen Debrecen erre egyedül adottságai miatt elsőrendűen alkalmas, de megengedhetetlenül szükséges az iskola létesítése éppen Debrecen nagyszámú mezőgazdasági népességére tekintettel is.

A mezőgazdasági középiskola ügye most már, úgy látszik, végre döntő stádiumba jutott. Szombaton Debrecenben járt Denis miniszteri osztálytanácsos és Gulácsy szakoktatósi főigazgató, akik Lossonezy István főispánnal beható tanácskozást folytattak.

a mezőgazdasági középiskoláról a vármegyeházán.

A tanácskozás után Zöld József polgármester-helyettes, dr. Veress Géza tb. főjegyző, gazdasági tanácsnok és Halász Miklós gazdasági akadémiai igazgató kíséretében helyszíni szemlét tartottak az Ügetőter és a városi kertészet telepe közötti területen, a Böszörményi úton, ahol Debrecen város 120 holdat adna a mezőgazdasági középiskola céljaira.

A miniszteri kiküldöttek tetszését teljes mértékben megnyerte az iskola kijelölt helye és remélni kell, hogy az évtizedek óta húzódnó kérdés végre-valahára elintéződik.

**Keresztényszocialista
táncestély**

A Keresztényszocialista Segédmunkások Szövetségének helyi csoportja kitűnően sikerült táncestélyt rendezett szombaton este a Koronában. A szövetségnek ez volt az első táncestélye, amelyen megjelentek Barczikay Béla dohánygyári igazgató, Lipp Lipót aligazgató, Várady Béla dohánybevaltó-felügyelő.

A Himnusz után Lévai Sándor, a szövetség helyi csoportjának az elnöke közvetlen szavakkal üdvözölte a meg-

jelent vendégeket. — Az üdvözlésre Váray Béla válaszolt, azután Kovács István a táncestély főrendezője megnyitotta a táncot, amely reggelig tartott.

HIRDETMÉNY. A városi műjegygyár a műjég házhozszállítását bérfuvaros igénybevételeivel szándékozik lebonyolítani s erre versenytárgyalást hirdet. Részletes írásbeli feltételek a közbizottság írásbeli felhívásánál kaphatók. **Városi Műjegygyár.**

HIRDETMÉNY. — 10.530/1939 VI.

Debrecen sz. kir. város polgármestere. A m. kir. belügyminiszter úr 116.612/1938 B M számú körrendelete alapján értesítem a város lakosságát, hogy a cseh-szlovák katonai pilóta ballon-állomások által a magasabb légrétegek tudományos célból való megvizsgálására felbocsátott léggömböket találhatnak azokat a megtaláló ne a léggömbhöz erősített levelezőlapon megjelölt címre, hanem — továbbítás céljából — vagy az elsőfokú közigazgatási hatósághoz szolgáltatassák be, vagy a m. kir. légügyi hivatalnak, Budapest I. Hunyadi János ucca 1. szám alá küldjék meg. — Debrecen, 1939 február 24. — Polgármester.

Vigszínház
Az izgalmas, a gyönyörök, a bűnös szerelem filmje:
Asszonyok a börtönben
Főszereplő: Vivian Romance.
Csak 16 éven felüliek részére.
Előadások: ma 3, 5, 7 és 9-kor
hétfőn 5, 7 és 9 órakor.

**Ahogy az idegen
látja Debrecent**

1. Reggel a püspöki palota környékén sétálok, mielőtt munkába megyek. Ilyenkor nemcsak sétálok, de szemügyre veszem a reggeli életet is. Alig hogy kilépek a kapun, megszólít valaki:

— Tessék már egy kis kenyéret... gyorsan kijavítja... kenyérré válót adni.

— Eredj, mert feljelentelek a rendőrnök — mondom én. Arra persze nem gondolok, hogy évekként ezelőtt nekem is ugyanezt kellett csinálnom. Mikor ilyenekkel találkozom, gyűlölm saját magamat, nem akarok magamról tudni. Összeráncolom a szemöldökömet és tovább állok.

Pedig talán hálát kellene adnom, hogy valaha én is így nyomorogtam.

2. Átmegyek a zálogházhoz. Megtekintem azt a világosbarna épületet, mely annyi embernek gondját fogadja magába. Előtte egész tömeg, jóllehet még nincs nyolc óra. Nagy batyukkal, zsinnyel összekötözött dobozokkal a hónuk alatt néznek az ólmos égre, ahonnan a szegények sóhajtásaik teljességét várják.

Mennyi nem teljesül és mennyinek szakad még nagyobb nyomor a nyakából.

3. Dégenfeld-tér. Összetakolt bódék. Az ősi Rómában ilyenek voltak a »tabernák.« Fából és bádógból hamarkodtak egybe, hogy a hűslevesbe meg a pörköltbe valamiképpen bele ne cseperegjen az eső. Mert ennek a térnek ez a különlegessége. Ide járnak étkezni a koldusok, állataltan borbély és asztalossegédek. Ez a »kávéházuk és éttermük.« A »Vashika«. Nem különben ide vetődnek a vásárosok is minden héten kétszer. Van, aki csak levest »rendel«, van, aki csak jó friss fasírtot. Beülnek a szűk sarkokba, szürccsönek, csámcsognak és kijóvít ügy oda — mellészólnak a pöckös szakácsnők:

— Majd szerzek egy mordélyos naccságot. De a reggeli olcsóbb is lehetett volna.

Jó gyomruk van ezeknek az »alsó tífuszreknék.« Reggelire húsleves, főzeléket meg pörköltöt esznek. Isten tudja, mi finomat fogyasztanak délre. Már a városbáznál vagyok, még mindig nem tudom, mit jelent az, hogy »mordélyos« nagysága. Majd egyszer, ha érkezésem lesz rá, megkérdezem.

4. Tovább megyek a pályaudvar felé.

5. Felkeltem elordítja magát a perces.

— Most nem veszek, majd délben erre jövök, akkor.

Még le sem csillapodtam, máris élelem áll különös pózzal a gyümölcsös. Almat, narancsot, fügét kínál. Nagyon olcsón »nekem adja.« Hiába igyekszem vele megértetni, hogy még nem reggeliztem, éngyomorra nem szoktam gyümölcsöt enni. Végre sikerült nyamomással meggyőzni szájamat déli és északi gyümölcsöknek elsőrendű minőségéről, mert kiesordult a nyálam. Kénytelen vagyok venni. És hogy megtartsam valahogy úri nyivoltomat, megertsem előtte, narancsot, almát, mindent. Utána kiesit nehéz a gyomrom.

6. Már félkilenc. Elkésett gyerekek rohannak az iskolába, az útešten meglátják az autót. A sofför kiugrik, hogy az istenáldjomozik. A gyerekek már híre-hamva sincs. Talán már az iskolapadban ül, a sofför még mindig keresi és a szemét ákozza, hogy nem látja. A pályaudvar felől fiakkeres útet a szállodák irányába. Lógatja a fejét, lehet, azon gondolkozik, nem tudna-e visszamenni Pestre avval az alkotmánygyal, merthogy mostanában annyi sok filmet játszottak szerte az országban, melyben a szerelmések fiakkerben ülnek. (ed)

1939 febr. 26.
a n...
Hétfő...
Budape...
ság polí...
rületi re...
nap foly...
gel kezd...
Hungari...
irataik, k...
47. em...
megind...
Ezzel a...
még nem...
és a ker...
nyilast a...
ség vélem...
száma a...
nyolc ó...
fog eme...
Az írá...
megállap...
lalták az...
amelyek...
a rend...
előtt v...
lábban...
gedelm...
Ke...
glétszáma vo...
garista Moz...
Hirt...
este a b...
rendőrs...
24. szá...
Nemzet...
Mozgató...
A párt...
összes...
A del...
tályán...
m...
ellcipő...
12-90...
eumani...
Sve...
Rész...
hogy...
nevé...
kevény...
megsz...
házból...
szett...
Csü...
48...
Sán...
jelt...
A b...
ország...
betör...
Kokó...
leskö...
mes...
dig...
mar...
Szo...
rec...
A r...
Kokó...
tartó...
el. M...
a sz...

Megtalálta a rendőrség a nyilas köztisztviselők teljes névsorát

Hétfőn hivatalos nyilatkozatot adnak ki a nyilas vezetők internálásáról

Budapest, február 25. A főkapitányság politikai osztályán és a főváros kerületi rendőrkapitányságán ma egész nap folyt a munka, melyet péntek reggel kezdett el a rendőrség a nyilas Magyarista Mozgalom felszámolásával, irataik, könyveik lefoglalásával.

47. ember ellen már pénteken megindult az internálási eljárás. Ezzel azonban az internálások sora még nem zárult le. A főkapitányságon és a kerületi kapitányságokon több nyilastartanak őrizetben és a rendőrség véleménye szerint az internáltak létszáma az elkövetkezendő negyvennyolc órában körülbelül hatvanötre fog emelkedni.

Az íráskor tüzetes átnézése után megállapította a rendőrség, hogy megtalálták azokat a litkos eskümintákat, amelyeket

a nyilasok Fekete Frontjának és rendvédelmi gárdájának vezetői előtt tettek le és amelyekben halálbüntetés terhe mellett vak engedelmességet fogadtak vezetőik-

Megtalálták a litkos tagnévsor legnagyobb részét. Ismeretes, hogy a belügyminiszter körülbelül egy évvel ezelőtt a köztisztviselőknek és közüzemi alkalmazottaknak megtiltotta, hogy a nyilaspárt szervezkedésben részt vegyenek, mégis egész sereg ember akad, akik ennek ellenére tagok maradtak, illetőleg olyanok is voltak, akik a tilalom után a párt tagjai sorába léptek. Ezeknek

olyan tagsági igazolványt adtak, amelyben nevük helyett egy betű és egy szám szerepel. Erről a betűs számsorról a párt Andrássy út 60-ban lévő központjában részletes lista készült. Ennek a listának legnagyobb részét találták meg a házkutatások során.

Hétfőre elkészült a rendőrség az internáltak névsorával. Hogyha befejezték ezt a munkát, Eljárási Sándor rendőrkapitány hivatalos jelentésben tájékoztatja a közönséget arról, hogy kiket és miért kellett internálni.

Kevés taglétszáma volt a Debreceni Magyarista Mozgalomnak

Hírt adtunk arról, hogy pénteken este a belügyminiszter rendeletére a rendőrség Debrecenben a Batthány u. 24. szám alatt betiltotta a Magyar Nemzeti Szocialista Párt Magyarista Mozgalom Tiszántúli Főkerületét. A párt helyiségeit zár alá vették és az összes ingóságokat lefoglalták.

A debreceni rendőrség politikai osztályán szombaton egész nap folytak a

kihallgatások, melynek során több Magyarista vezető kihallgattak.

Őrizetbevétel egy esetben sem történt. A kihallgatások során kitűnt, hogy Debrecenben elenyészően csekély létszáma volt a mozgalomnak és csak kevés készpénzzal rendelkeztek.

A párt betiltásával kapcsolatban a vizsgálat még folyamatban van.

Ragyogó szép női divat

modellcipők megérkeztek

P 12-90 egységárban

Neumann Cipő

Svetits palota. Takarékosági tag.

Kokó Nagy Sándor Debrecenben tartózkodik

Részletesen beszámoltunk arról, hogy Kokó Nagy Sándor az ismeretlenű betörő és többszörös katonaszökevény csütörtökre virradó éjszaka megszökött a debreceni helyőrségi fogházból és azóta teljesen nyoma veszt.

Csütörtökön éjszaka a Péterfia u. 48. számú házban dr. Mészáros Sándor városi tisztviselő lakását feltörték és összes ruháját, valamint fehérneműjét ellopják.

A betörés bejelentése után a rendőrségnek az a gyanúja támadt, hogy a betörést más nem követhette el, mint Kokó Nagy Sándor. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a veszedelmes szökevény kézrekerítésére, de eddig a nyomozás még eredménytelen maradt.

Szombatra virradó éjszaka Debrecenben több besurranásos lopást követtek el.

A rendőrségnek az a gyanúja, hogy Kokó Nagy Sándor még Debrecenben tartózkodik és a lopásokat ő követte el. Minden remény meg van arra, hogy a szökevényt közelesem elfogják.

Kokó Nagy Sándor szökésével kapcsolatban szombaton délután érdekes fordulat állott elő. Hat óra lehetett, amikor a Csokonai uca 23. számú ház udvarára egy ismeretlen férfi bement és felfeszítette Grünfeld Dávid kereskedő ajtaját. A lakásból egy értéktelen gyöngyosort magához vett, de ugyanakkor egy doboz ezüstpénzt otthagyt. A férfi, amikor a lakásból kiment, többen látták és Kokó Nagy Sándort vélték felismerni benne. Többen utána mentek, de az ismeretlen eltűnt az utcában. A betörésről jelentést tettek a rendőrség központi ügyeletén. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a Csokonai ucai betörő kézrekerítésére, mert az a gyanúja, hogy a szökevény Kokó Nagy Sándorral azonos.

Milyen idő várható?

Gyenge légáramlás, páras, több helyen ködös idő, változó felhőzet. A hőmérséklet alig változik.

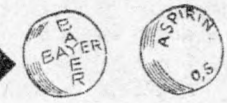

Hogyan vegyük be az ASPIRIN tablettákat

- 1-2 tablettát fél pohár vízbe teszünk,
2. a szétesett tablettákat felkeverjük, majd felhajtjuk,
3. néhány korty tiszta vizet iszunk utána.

Igy fokozhatjuk az Aspirin-tabletták hatását.

Minden Aspirin-tablettán a "Bayer"-kereszt látható, ez különbözteti meg az utáztatoktól.

Kitűnően sikerült a Revíziós Leánykör jelmezes estje

A MANSz Revíziós Leányköre szombaton este tartotta hagyományos alkalos és jelmezes táncestjét. A MANSz központi helyiségének nagy termé ebből az alkalomból gyönyörűen feldíszítették. Az esten megjelent Lossonczy Istvánné, a MANSz helyi csoportjának elnöknője is.

Színes csoportokban érkeztek az ötletes jelmezűk; három haramiahölgy a statárium ellenére hangos játékpisztolyokkal próbálta bevenni a színes

bohóhad szívét. Ötletesebbnél ötletesebb jelmezen vonult fel a fiatalság s a lányok egy kis kerámia emléktárgyat kaptak a rendezőségtől.

Kevés kelenc után kezdődött a tánc a Koncz-trió zenéjére és a legvidámabb hangulatban tartott éjjel két óráig. A rendezés érdeme Fehértői Dánielné, aki mint a Revíziós Leánykör elnöknője sokat fáradozott a jótékony célt szolgáló táncest megrendezésében.

A kőműves iparon kívül csak kétheti felmondást fogad el a bíróság

Az ipartestület előjárásának ülésén Galamb Ferenc elnök kiosztotta a felszabadult tanoncok segédlevélét, majd Krisztl Károly kályhás-mester szólt fel és kérte

a kispárosok részéről igénybevehető hitel gyorsabb folyósítását. Szendrey Sándor alelnök felszólalásában

sérelmesnek vélte a tisztviselők részére megállapított minimális munkabért. Ez azért aggasztos, mert végül az iparosság nem tud majd eleget tenni a rá rótt terheknek.

Ezután a megüresedett aljegyzői állásra megválasztották Lajos Béla fér-fiszabó-mestert, majd az előjáróság dr. Csáthy Dezső ügyész jelentésével foglalkozott. Az ügyészi bejelentés szerint

a törvényszék a építőiparból csupán a kőművesiparban alkalmazottakra nézve tekinti elfogadhatónak azt a kialakult szokást, hogy úgy a segédek, mint egyéb alkalmazottak, akik szakmunkások, a hét szombatján minden felmondás nélkül elbocsáthatók, viszont munkahelyüket a munkavállalók is elhagyhatják.

ellenben az építőipar többi ágában ezt a szokást nem fogadta el olyan törvényerejűnek, hogy azt vitás esetben alkalmazza, mert úgy találta, hogy a többi iparágak munkálatai nincsenek hozzákötve a vállalati munka előreláthatóságának mikéntjéhez, tehát ezekben az iparágakban felmondás nélküli munkamegszűntetés csak akkor lesz törvényerőjű, ha erre nézve a munkaadók és munkavállalók megfelelő kollektív szerződést mutatnak be.

A bíróság ezen állásfoglalásának azon fontos következménye van, hogy a kőművesiparon kívül a többi iparágban, adott esetben, a bíróság a 2 heti felmondást fogja megállapítani, ha csak annak az ellenkezője nem lett a munkaadó ré-

szeről a munkavállalásakor kiskölte, szóval a hétről hétre való elbocsátásról a megegyezést a munkaadónak bizonyítani kell.

tudományos kutatások alapján

szakemberek százai tökéletesítik

szakmunkások ezrei gyártják

ezért tökéletes fényű.

TUNGSRAM KRYPTON

Nekünk nem elég kritika nélkül jutni egységre, ki kell verekednünk az egységet

— írja Karácsony Sándor professor „A magyar lélek” című tanulmányában

A magyar pedagógiai irodalomnak ma kevés olyan hívatott művelője van, mint Karácsony János debreceni egyetemi tanár. Nagy tudása, a gyermeklélek alapos ismerete s a nevelésügy iránt érzelt rajongó szeretete a legelső közt emelik s ma már túlzás nélkül mondhatjuk: a mai értelmiségi juttatás szellemi arénájának kiemelkedésében Karácsony Sándornak felbecsülhetetlen érdemei vannak.

A kiváló pedagógus most egy kis füzettel lépett a nyilvánosság elé, melyben egy rendkívül szövevényes problémát akar tisztázni: mi a magyar lélek. A szerző szerint ez olyan hig, meghatározatlan, ködszerű, bizonytalan, semmibevesző, eltorzított fogalom, hogy mindenki azt állíthatja róla, amit éppen kedve tartja és annyit hihet el belőle, amennyit akar. Az is veszedelem a »magyarság« ügyében, hogy amennyire pontos és megbízható fogalmi jegyei nincsenek, éppoly gazdag áradással ömlik belőle, hajánál fogva előrangot, kényre-kedvre garázdálkodó különös ismeretű jegyek. Minden jó magyar tulajdonság magyar erőny, ha jó kedvünk van és minden általános emberi gyöngesség magyar bűn, ha a rossz óránk éppen ránkjött. Az utóbbi évek zűrzavaros politikai drámatulajdonságokról alkotott fogalmakat még jobban összezavarták s ennek tulajdonítható, hogy nemesak tévedések akadnak a magyarság jelenlegi közkeletű fogalmi jegyei között, hanem kimondott hazugságok is. A magyartörténeti filmek is, az idegenforgalom is újabb egész kis kuriózum a magyar világot építettek például köztünk józsi hefehujzásból, úri murikból, népi táncokból, rokokóból, gatyákból és hárszöttekéből s ez a világ a valóságban vagy egyáltalán nincs, vagy nem ilyen. A magyarságra vonatkozó elgondolásoknak legnagyobb hibájuk, hogy a magyarságot túlságosan anyagszerű, materialis va-

laminek tartják. Pedig ennek az elgondolásnak éppen az ellenkező igaz. — A magyarság lelki problémája. Tulajdonságai a pusztában és lehetőségeiben alakultak ki s ha ezer esztendőn keresztül ez az alapmagatartás a mai napig nem módosult, vagy legalább észrevehetően nem változott, az nem a pusztai lélek változatlanóságát jelenti, hanem azt, hogy az elöregedő feladat nagyjában ma is ugyanaz, amilyen eredetileg az a bizonyos lelki magatartást szükségessé tette.

A problémának lelki síkon beállítása után Karácsony professor a nép olyan lelki megnyilvánulásából indul ki, amely mindenkinél az ifjúság szerint magyar. Ilyen valami pedig csak egy van már elegyítetlen, eredeti állapotában. A nyelv. A magyar nyelv. — Nyelvünknek vannak olyan sajátosságai, melyek egyetlen nép nyelvében sem találhatók fel. Ilyen elsősorban az artikulációs bázis, amelynek főszabálya az, hogy a hangsúly az első szótagon van és a nyelvnek minden zenei, technikai és testi vonatkozásban ez a hangsúly a legnagyobb szerep. Ugyanilyen lényegesen magyar nyelvtanunkban a melléndelés, az úgynevezett parataxis elve.

A magyarban a mellémondattal tartalma nincs annyira alárendelve a főmondattal, mint a latinban és németben. A sok idegen hatás nyelvünk alaptrajektív megfontolást nem tudta s az igazi hamisítatlan, izes magyar beszéd jobban szereli, gyakoribban használja melléndelést az alárendelésnél.

A harmadik jellegzetes magyar sajátosság a szavak jelentésében nyilvánul meg. A magyar nép a primitív népek szokása szerint szereti a konkrét szemléletből kiindulni, szereti a képes kifejezéseket. A szubjektív és komplikált európai lélekkel szemben a magyar lélek még mindig: ázsiai jellegű. Az, amit a magyar a nyelvel és minden egyéb megnyilvánulásában kife-

Elsőrangú kivételben szállít mindenféle mezőgazdasági gépeket és eszközöket

A 80 éves „KÜHNE” Mezőgazdasági Gépgyár Rt. telepe

Debrecen, Deák Ferenc uca 4. szám (saját ház).

OLCSÓ ÁRAK!

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!

Kérjen árajánlatot. Telefon 25—73.

jezni próbál, már nem Európa, de az uhogy kifejezi, az Ázsia.

A szerző ezután az úgynevezett magyar bűnököt veszi vizsgálat tárgyává s ezek között elsősorban a magyar szalmaláng természetével foglalkozik. Azt mondja: rokonságtalanságunk és más népekkel való keveredtségünk következtében szükségünk van a telkesült ségre s a szalmalángban erre megvan az alap. Vigyáznunk kell, hogy ez a telkesedés intenzitásából ne veszítsen.

Sokan súlyos magyar bűnöknek tekintik a széthúzást is. A jelenség kétség-telenül megvan. Mar Ázsiából úgy jöttünk ki: voltak, akik kijöttek és voltak, akik ottmaradtak. Európai sorsunk is így alakult: egyesek amellett kardoskodtak, hogy maradjunk hazánkban, mások, hogy menjünk kolandozni, egyesek kersztényekké akartak tenni bennünket, mások meg akartak hagyni a pogányság állapotában. Az ellentét nemzetünk későbbi történelmében sem simul el legutóbb 48 és 67 ellentéte nyugtalanította sokáig a nemzetet.

Kétségtelenül sok baj és szenvedés származott abból, hogy a vélemény-keltőség éppen a legfontosabb történelmi pillanatokban gátjául szolgált az egység kialakulásának, de az Istennek volna ebben egy különös ajándéka is: arra kényszerített bennünket, hogy tanuljunk megismerni és számbavenni másoknál a vélekedését. Nekünk szükségünk van arra, hogy megtanuljunk mások emberre nézve élni. Nekünk nem elég kritika nélkül jutni egységre, ki kell verekednünk és egymáshoz képest megteremteni az egységet. Ez a magyar széthúzás Isten szerint való értelme.

A patópáloskodás is csak akkor

bűn, ha a hanyagságot, elmerájdottságot, az időlopást, a halogatást és félbeszerbe hagyott munkát nézzük és nem tekintünk a háta mögé. A patópáloskodás leglényegese szerint megint csak ázsiai vonás s a passzív ellenállást, a passzív rezisztenciát kell alatta érteni. Ennek a tulajdonságunknak pedig már nagyon sokat köszönhetünk: a múlt század végén a 67-es kiegészítés legutóbbi a Felvidék visszacsatolását.

Könyve végén büszke magyar öntudattal és bizó magyar lélekkel így foglalja össze fejtegetéseit Karácsony Sándor professor: — Nem a szalmaláng a széthúzás és patópáloskodás népe a magyar. A végtelenség és örökkévalóság csodaképpen élő lelke ő. Ázsia és Európa öleléséből született lélek. Addig mindenesetre élni fog, mert addig dolgoz, míg Ázsia és Európa egyik nem lettek. Még egy ezerévet tehát igencsak. Lehet többet is. Csoda tesz, ha fel nem örlődik, de ez a csoda meg fog történni mégis. Eljár a végtelenségben és telik az örökkévalóságból.

MOZI

Asszonyok a börtönben (Vígyszínház)

Nagy közönségsiker mellett mutatják be a francia filmgártás legújabb remekét. Az Asszonyok a börtönben valóban sok díszes-éremmel, amelyben elejétől végéig változatos, izgalmas és mindamellett művészi. A főszerepben Vivian Romance arat nagy sikert, de elsőrangúak a többiek is. A rendezés francia: tehát gyönyörű.

A 42-es kilométereké

A háromhetes betegségnek vége volt Városházi lakásomban ténfergetem tehetetlenül. Éreztem, hogy valamire vágyom. Ettem b-főt, ittam bort, mustot, rumot, brandyt, egyik sem volt az igazi. Sós-horszész és detektívregény, az örök orvosságok semmit sem csillapították szomjúságomat. Éreztem, hogy valami egészen új dolog kell csinálnom, olyasmit, amit már hónapok óta nem tettem. — Megtanultam furulyázni. Nem használt. Ettem-ittam, rádióztam, fát vágtam, hashajtót vettem be: semmi eredmény. Ez valami öreg hiba lehet — gondoltam és véletlenül ránéztem a sarokban álló biciklire.

— Hát persze, hogy ez az! Én ökör, itt keringek, ahelyett hogy kimennék a napsütésbe, a rétekre. Öt perc öltözködés, öt perc kárpintás, a harmadik öt percet már az országúton tapostam vidáman, eserkész nadrágban, szveterben és tornacipőben. Ha valaki a pillanatban megkérdezi, hogy mit csinál, azt felelem, hogy kijöttem örülni egy kiscsi a fának.

Akárki bármit mond, érdemes örülni nekik. Ugy állnak az út két oldalán, mint kopasz öregurak, kik a szél alatt hajladoznak. Fekete foltjaikkal telepötyögötték a mezőket. Napra áhító sorkaták közt karikáztam ismeretlen célom felé.

Előttem kukoricával megrakott szekerek döcögtek és elibem potyogtatták sárga esőveiket. Felzedtem néhányat belőlük s aranyként vettem birtokomba őket.

A szelek szabadon fújnak a sik-sik-sik. A tanyák a földhöz simulnak itt, nyárfák magas árboea jelzi őket. A sínek felesatlakoznak az országút mellé.

Az órház előtti kertben tizenhárom pöttöm gyerek játszik, valamennyien piros ruhában. Fehér keeseke nyújtózik a napon, repülő b-re a levegőben.

Bekalandozom az országutat. — Nyüzsgő és eleven képe van, kukoricahordás, szénahordás, teherautók, személyautók, fekete Romeo és Fehér Cabriolett. — A szántóföldek derűsen nyújtóznak a fenyben. Egészen meleg van. Térdeim hálásan köszönik, hogy nem bujtattam őket nadrágba. A bicikli zajtalanul, párnás lüktetésével furakodik velem a faszor kanyarulataiba.

Szép ez az út, jó rajta biciklizni. A kilométerkövek húznak tovább. A nezyvenkettesnél megállók. Elhagytam az összes kukoricaszállító szekereket, nem találhatok több vastag aranyesővet. Inkább megállók. A bicikli átrepül az árkon s megáll a sínek mellett. Ep egy keresztút közelében vagvok, órház és sorompó nem messze, mint egy játékszertalon. Leülök a vasúti földtől oldalra. Szúrja a lábam, de ez jólesik a paplan hízlegése után.

A távolban vonat közeledik. A váltóór gyanakodva néz rám, nem vagyok-e öngyilkosjelölt. De aztán, hogy pipára gyujtani lát, belátja, hogy se meghalni, se robbantani nem akarok és abbahagyja az integetést. A vonat, nagy sima szörnyeteg, elviharzik mellettem. Por, gőz és füst marad utána, meg valami könnyű szédület, a nagy testek vonzása.

Ülök a föltés mellett, a 42-es kilométerkönel és ez beteljesülése minden szomjúságomnak, ami égett. Belepipázom a délutánba minden fölénemet. A meleg kis fajúszágból mintha jókedvet szívnék. Hiszen ez a vékonypárás nap az enyém. Távolról, kőd alól pislognak a téglavetői fehérhalu necek, egész Debrecen itt sunyit fielő szemeim előtt. A madarak annyi keesességet írnak a levegőbe, annyira jó itt ülni... hirtelen azon veszem magamat észre, hogy kacagok. Halkan, jóízűen, felszabadultan. Mint aki belátja mindennek a hiábavalóságát. Feletem pattanásig feszülnek a kötelességek, annyi sok dolgot akartam, annyi bennem még nem lévő dolgot kívántam — s lám, most a korai tavaszi délután megmagyarázza, hogy amikért szenvedtem: legnagyobb részük felesleges dolog volt. Nap, ég és szelek összjátéka elsimogattja a kétkedésemet. Mindent elhiszek nekik. Biztos vagyok magamban és nyugodtan, kész

tervvel, sikerekre felkészülve nézek a jövő elé.

A kopasz fák között pedig csendgetnek a biciklik, döcögnek a megrakott szekerek, futnak az autók. Hátrameggett vanatok dübörögnek el, mint gyáva, megfutamodott szörnyek. Mitől félnek? Mitől lehet félni a világon? — pöfögi pipám mellől mosolygva a száj. Ülök, a nap besüt a egész vége-láthatatlan mezőt és boldogság... Itt árulják hát? — kérdelem — Jó, — Itt árulják hát? — kérdelem — Jó, hogy tudom.

S felrajzolem az üres égre életemet. Sűrűn szerepelnek benne ilyen céltalan, önmagának való magány-s üldögélések erdőben, folyó partján, hegyek tetején. Sokszor tettem ezelőtt is. Ez volt hát az én titkos erőm, amiről magam sem tudtam! Ez különböztetett meg eddig az emberektől. Szelek, fák, a pipám és magány mindig visszahozták fiatal erőmet.

Felállottam és megegyszer végignéztam az erőtadó tájon. Nem tudom mi volt benne. Talán a szabadég, talán a síksági szelek, talán a vonatok, vagy tán tavaszi illat, még most is ifjúságot és ruganyos-ságot szívok belőle.

Aztán biciklire kaptam és az este előtt behajtottam a városba, otthonomba. Utánam jött a lágy hódító, a kőd.

Gesztyei-Nagy

galom ind
enből. L
legbecsüle
sabb rend
védő Tak
sólóvan az
erről a
nagy érde
a Csala
gában a
biztosítá

anyag
szükségb
et, megny

A3

Sok nag

galom ind
enből. L
legbecsüle
sabb rend
védő Tak
sólóvan az
erről a
nagy érde
a Csala
gában a
biztosítá

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

A4

Védelmet, anyagi függetlenséget, szükségben gyors segítséget, megnyugvást ad a Családvédő Takarékszövetkezet tagjainak

Győzött a mozgalom Debrecenben

Sok nagy eszme, emberbaráti mozgalom indult már bódító útjára Debrecenből. Legutóbb a családvédelemnek legbecsületesebb, legtisztább, legokosabb rendszerét építették ki: a Családvédő Takarékszövetkezet. Pár nap alatt újszólva az egész város tudomást vett erről a nagyszerű intézményről. A nagy érdeklődés iránta érthető, mert a Családvédő Takarékszövetkezet magában a takarékpénztár és az életbiztosítás minden előnyét — hátrányok nélkül.

Akinek Családvédő Takarékszövetkezet betéti könyve van, az ott elhelyezett havi összegeket — ha megszorul — minden felmondás, vagy különleges alkudozás nélkül azonnal kivetheti. A betétje után kamatot kap. Ennek a kamatnak egy egészen kis részéből kitelik a haláleseti kockázatot járó összeg — havonként pár fillér — és így a Családvédő Takarékszövetkezet tulajdonosa biztosítva is van. Ha meghalna, mielőtt összegyűjtötte azt a tőkét, amelyet családja számára félretenni akart, a biztosító intézet kifizeti a neki járó összeget az utolsó fillérig, még ezen fe-

lül megkapja a Családvédő Takarékszövetkezet könyvön levő betétet és annak kamatait is.

Akit az Isten megsegít és életben marad a Családvédő Takarékszövetkezet könyv kiváltásától kezdve legalább 12 háromnegyed évig, és ez alatt szorgalmasan gyűjtötte a havi 10 pengőket, 1530 pengő saját tőkéje helyett 2000 pengőt kap vissza. Az Első Takarékszövetkezet és a Kölcsonos Segélyező Egyletnél pengőt kap vissza. A Debreceni Első Takarékszövetkezet és a Kölcsonos Segélyező Egyletnél lehet kizárólagosan belépni a Családvédő Takarékszövetkezet tagjai közé.

Nagy megnyugvás a Családvédő Takarékszövetkezet védelme alatt álló családok számára, hogy mondjuk az előbb említett példában szereplő 2000 pengőt a biztosító kifizeti a hátramaradottaknak akkor is, ha netalán az apát baleset következtében pl. a takarékoskodása 7-ik hónapjában halálos baleset érte. Pedig a 7-ik hónapban még csak 70 pengője van a Családvédő Takarékszövetkezet betéti könyvében.

A Családvédő Takarékszövetkezet a matematikusoknak és számokkal foglalkozó

Magyar föld

terméséből készül a Franck-kávépótlék és a Kneipp-malátakávé. Magyar gazdának és munkásnak ad kenyeret, aki ezeket veszi!

más pénzembereknek tetszik legjobban, mert — már ilyenek többen beléptek tagokul — ők előbb alaposan átszámítanak mindent s a számok tanúságtétel után örömmel lépnek be a Családvédő Takarékszövetkezetbe, mert valódi megnyugvást, igazi védelmet, anyagi függetlenséget, szükségben gyors segítséget nyújt a családnak.

Ahhoz az akcióhoz, amelyet a debreceni társadalom elindított ebben a nemzetvédelmi ügyben, igaz magyar szívvel kérem mindenki- nek a megértő és anyagilag igazán meg nem érezhető, jóindulatú támogatását.

Azoknak a debreceni hazafiasan érző kereskedőknek, akik magukra vállalták a repülés ügyéért az adminisztrációs munkát, ezúton a nyilvánosság előtt is meleg köszönetemet fejezem ki. A debreceni kereskedő társadalom minden más szempontra tekintet nélkül minden időben meghozta a maga hazafias áldozatát.

Köszönöm a közönség áldozatkészségét és a kereskedők segítő munkáját.

»Egy krajcárt a repülésért!«

Lossonczy István s. k. főispán.

Debrecen társadalmának hatalmas-arányú megmozdulása a repülésért

„Egy krajcárt a repülésért“ jelszóval összefogott a közönség és a kereskedő társadalom

Lossonczy István főispán kérelme az egy krajcárért és köszönete a kereskedőknek

Páratlan lelkesedéssel és hatalmas arányokban újszólva órák alatt robbant ki a legszebb és legnagyobb debreceni mozgalom, — hogy a repülés ügyének segítségére siessen. Még csak egy-két kis cikk jelent meg arról, hogy Debrecenben repülőtér lesz és az ifjúságot kiképezik szárnyas katonákká. De ez is elég volt ahhoz, hogy a társadalom mindenféle rétegeből lavinaszerűen mozgalom induljon meg, hogy mindent rendelkezésre adhassunk fiainknak, ami szükséges a legelőkeltebb kiképzésükhöz. Ha jön a hívó parancs, nem állhatunk még egyszer készületlenül nemzeti létünk nagy problémája előtt.

Ezt érezték azok az egyszerű emberek és előkelő férfiak, akik együttesen kérték fel lossonczi Lossonczy István főispánt, közismert kezdeményező erejével vegye kezébe ezt a gondolatot, érlelje valóságossá és indítsa el útjára. Gyűjtéseket akartak rendezni, háziről házra járva, Lossonczy István főispán azonban azt mondta:

»Nem kérek, csak egy krajcárt azoktól, akiknek van s akik pengőn felüli összegekben vásárolnak.«

Ez a gondolat páratlanul érdekes és egyszerre megnyert mindenkit. Kiadták a jelszót: »Egy krajcárt a repülésért!«

Es ki sajnálna egyetlen krajcárt a repülésért, amelynek fejlettsége talán életünket, — jobb jövőnket menti meg?

A többi úgy pergett, mint egy iz-

galmas film. A főispán páratlan lelkesedéssel és agilitással adta ki az intézkedéseket, élére állt a mozgalomnak s nyomban kész volt a terv: felkéri a kereskedőket, vállaljanak egy kis adminisztratív munkát a repülés érdekében. Külön aláírásával ellátott, névre szóló levelet intéz a debreceni kereskedőkhöz, akiket arra kér, egy krajcáros bélyeget ragasszanak fel a vásárlók közül azoknak a blokkjaira, számlájára, vagy esomagjára, akik egy pengőnél nagyobb összegért vásárolnak. A kereskedők

örömmel és készséggel vállalták ezt a szolgálatot a nemzetvédelem érdekében.

Az akció március 1-én kezdődik és nem sokáig, hanem csak addig tart, amíg a debreceni fiúknak rendelkezésére tudunk bocsátani minden eszközt, hogy jó pilótákká képezhessék ki őket.

A krajcárt tehát mindenki szívvel adhatja: saját magunknak, fiainknak adjuk:

Lossonczy István főispán egyébként a következő kérelemmel fordul a város közönségéhez:

Lossonczy István főispán kérelme: Egy krajcárt a repülésért

Egy krajcárt a repülésért!

A Főméltóságú Kormányzó Ur 70-ik születésnapja alkalmából, — mint egy virágcsokrot ajánlotta fel a Magyar Nemzet a Kormányzó Urnak a Nemzeti Repülő Alapot, felismervén azt az óriási jelentőségű kérdést, amelynek ropant súlya hatalmas erővel nehezedik a nemzet egyetemere vállára s amely a nemzet érdekében a legsürgősebb megoldásra vár.

Ehhez a csokorhoz kérek egy szál virágot, 2 fillért, egy krajcárt a nemzet minden fiától minden egy pengőn felüli vásárlása után.

A repülés mindössze 34 éves s ez alatt az idő alatt a világ aviatikája körülöttünk fejlődött, erősödött és felkészültségével az egekig tört, csak mi voltunk ennek a fejlődésnek lehetőségétől elzárva a trianoni békeparancs által. Most azon-

ban ez az eltiltottság megszűnt, s 20 esztendő elmaradottságát, hiányait kell a legnagyobb ütemben pótolni, ha azt akarjuk, hogy egyenlő felelősek ismertessünk el, s lelkiismeretünk nyugodt, s országhatárunk biztosítva legyen.

A háború után első dolgunk volt a győző államoknak eltiltani a magyar repülést, mert tisztában voltunk a magyar repülés fejlődésének reájuk hátramló hátrányával.

A magyar repülés kiépítésének azonnali megindítása elsőrendben nemzeti érdek s csak azután sport. A Debreceni Repülő Club, melynek elnöki tisztét viselem, hivatalos felügyelet mellett a haderőn kívüli pilóta kiképzést végzi, szárnyas katonákat nevel a hazának, amelynek támogatása saját érdekünk.

— Lutherszövetségi közgyűlés. Vasárnap délelőtt az evangélikus egyházközösség Lutherszövetsége közgyűlést tart a tanásteremben a 10 órai istentisztelet és úrvacsora-osztás után.

Tavaszi ruha és felöltő

szövet különlegességeimet kérem megtekinteni FELDHEIM IMRE

Posztóház Svetits-palota

Takarékossági tag.

Titkokkal tele éjszakai kalandozás a Csokonai-színházban

A süllyesztőtől a zsinórpadlásig

A színház nézőterén felhangzik az utolsó taps, a közönség kiáramlik a ruhatarakhoz, a reflektorok kialaszanak, a rivalda lámpái elsötétednek, a vasfüggöny méltóságos lassúsággal leereszkedik. A színészek lemosják a festéket, a díszletmunkások gyorsan, pillanatok alatt szétszedik a díszleteket. Ez alatt az idő alatt a színpad hátsó felében felszerelik az öt tűzoltót, akik az előadás alatt szolgálatot teljesítenek, részben a nézőterén, részben pedig a színpadon. Az inspekción tűzoltó tiszt, aki szintén az egész előadás alatt a színháznál tartózkodott, meghallgatja az őrség vezetőjének jelentését s utána az őrség visszavonul a laktanyába.

Egy tűzoltó, aki egész nap

Éjjeli körút az inspekción tűzoltóval

Varga Lajos az inspekción tűzoltó ott állt a színpadon felszerelve villanylámpával és nyakában az ellenőrző órával, amelyet a színház hat különböző helyen elhelyezett kulcsokkal kell felhúzni.

Az órában egy szalag van elhelyezve. Amikor az egy-egy ellenőrző helyen felhúzza az órát, jelzést tesz a papírszalagra.

Tíz perc alatt kell eljutni az

A titokzatos doboz

Tíz óra 37 per volt amikor a sötétségben a villanylámpa fényénél megindultunk az első ellenőrző állomás felé, ahol pontosan tízenegy óra 40 percek kellett felhúzni az órát. A függőnyraktárba mentünk, ahol

számszámra van felhalmozva a horizontfüggöny, felgöngyöltve, polcokra helyezve.

Ahol legnagyobb a veszély

A függőnyraktárból tíz perc idő volt arra, hogy a kacskaringós, keskeny lépcsőkön feljussunk a színház tűzveszélyességi szempontból a legveszélyesebb helyére, a festőterembe.

Hatalmas helyiség ez, ahol az új díszletek készülnek. A földön mindenféle félig kész díszletek, amelyek misztikusan mutatnak a világtáznál, azonkívül lépten nyomon festékes kannák és vedrek tömege. A levegő és a falak tele vannak a festék különös, átható szagával.

Ahogy itt elvégeztük az ellenőrző felhúzást, tovább folytattuk utunkat a díszletraktárba, ahová hatalmas vasajtón át jutottunk be.

Minden eshetőségre készen

A tűzoltó elmondta hogy ezek mind be vannak kötve a város víz-hálózatába, de arra is számítanak hogy valamilyen ok miatt a hálózathoz nem kapnának vizet, akkor sincs baj, mert

a színház padlásán van két óriási tartály, amelyeknek mindenkebet húsz ezer köbméter víz van s egy kerék elfordításával ez a víztömeg tudja táplálni a sugáresőveket. A színpadot a nézőtérrel elzárt vasfüggöny is a tűzbiztonságot szolgálja.

Ha tűz keletkezne, a vasfüggönnyt kezelő két munkás mindaddig fogoly, amíg a

szolgálatot teljesített a színházban s az előadás ideje alatt a tűzoltó szobában pihent, átveszi a szolgálatot. Ez a tűzoltó vigyáz éjjel a színházra.

Abban az esetben, ha valami baj van s ez olyan mérvű, hogy egy-maga nem tud vele megbirkózni, telefonon értesíti a tűzoltóállomást. Két készülék is áll rendelkezésre, az egyik direkt-vonal a laktanyába, a másik pedig postai autamattelefon. Ez a tűzoltó egész éjjel minden óra leforgása alatt végigjárja az egész hatalmas épületlombot.

Egy ilyen körútja alkalmával végigkísértem Varga Lajos csövezetőt. Különös érzés az ilyen hatalmas épületlombban másodmagával sétálni az embernek éjnek idején egy villanylámpa fényénél.

egyik ellenőrző helytől a másikig s tekintettel, hogy hat van így pontosan egy óra kell ahhoz, hogy az egész színházat végig ellenőrizze.

Megvártuk amíg az utolsó díszletmunkás is eltávozott és az egész színházra nubi sötétség borult. Ezzel a főkapcsolóval az egész épület területén minden áramot kikapcsoltak.

A raktárhelyiség egyik falán egy kis vörösré festett vasdoboz van beépítve a falba. Ennek a doboznak a fedelét kellett felnyitni azzal a kulccsal amelyik az ellenőrző óra mellett van. A szekrényében belül beerősítve és lepecsételve van egy másik kulcs, ezzel kellett felhúzni az órát.

A díszletek szépen sorba rakározva százával, vagy talán ezrével, olyan tömeg van, hogy még valószínűleg sem lehet megállapítani.

A díszletraktárból kijövet körbejártuk a színpadot, ahol mindenütt a biztonsági berendezések tömegével találkoztunk, vízcsapok, minimax oltókészülékek, vízzel telt hatalmas dezsák mind, mind azt a célt szolgálva, hogy egy esetleges tüznél azonnal el lehessen vizezni az arasznyi színpadot.

A színpadon és a hozzátartozó helyeken összesen tízenegy sugáresőve van felszerelve.

függönnyt le nem engedték, ugyanis ők egy vasrácsból készült ketrecben vannak és ennek a ketrecnek az ajtaja addig rájuk van zárva, amíg a függöny fent van.

A függönyre tűz esetén a zápor-készülék zádit vizet, hogy így hűtve legyen.

Abban az esetben, ha a színpadon füst keletkezne,

két kötelet kell a tűzoltónak elválni s ezzel működésbe hoz egy szellőztető készüléket.

A színpadról az öltözők folyosóján át haladunk el. Az öltözőkben kiáramlik a festékek, kölnik, puderek illata, amely összevegyülve

a díszletek szagával, egészen különös szagot ad, amit minden színpadon érezni lehet. Talán ez a legveszélyesebb az, ami visszahívja azt, aki már egyszer a színpad különös világában élt.

A néma karzat

Az öltözők folyosójáról átjutunk a nézőtér folyosójára azon a kis vasajtón át, amelyik előadás alkalmával állandóan zárva van. A lépcsőkön felmegyünk a karzatra. — Léptünk a kihalt esendes épületben erősen visszhangozva verődnek vissza. Utközben a tűzoltó megmutatja azokat a tűzesapokat, amelyek a lépcsőházban vannak elhelyezve és

az ablaknál lévő mentő kötélpáncsokat, amelyeknek az a rendeltetése, hogyha a lépcsőházban előadás alatt tűz ütne ki és ott nem lehetne mene-

Titokzatos világ a föld alatt

A nézőtér átvizsgálása után a hatodik ellenőrző hely megközelítése közben jutottunk el a legmisztikusabb részébe a színházban.

A hatodik ellenőrző hely a színpad alatti süllyesztőben van. Először az alagsorba kellett lemenni.

Feljünk felett a vékonyabb és vastagabb csövek kusza hálózata futott, itt is ott egy-egy beugrás, amely sötétben ácsigott ránk. Hol itt, hol ott találkoztunk egy jobbélre szenderült díszlet maradványával.

Kis vasajtón át jutottunk be a színpad alá, a süllyesztő világába, a villanylámpa fényében hatalmas, derék vastagságú ge-

Három emelet magasan a díszletek világában

Nem esik az ellenőrző körútba a színház másik különös része, a zsinórpadlás,

de azért ide is felmentünk. Fent, a színpad felett,

közül négy emelet magasságban kötelek tömegén ott függnek a díszletek, horizontfüggönyök, a légáramlat misztikusan lengeti a magasban őket. Emeletenkint alig egy méter széles árkád fut körbe, ahol dolgozni szoktak a munkások. Az árkád korlátja tele van vaskampókkal s mindenikhez egy-egy kötel van kötve, azok a kötelek, amelyek most a magasban tartják a díszleteket, s ha kell, leeresztik.

Az egyik sarokban kis asztalka, előtte székek, az asztal felett lámpa, itt székel a főfüggönykezelő, aki az előírás szerint adja ki az utasításokat a színváltásoknál a díszletek kezelésére. Itt is mindegyik vízcsapok és minimaxoltókészülékek s

ezenkívül egy kis ajtónélküli szekrényben két hatalmas kés és egy olló. Ezeknek az a rendeltetése, hogyha valamilyen körülmények között meg találna gyulladni valamelyik függöny, ne kelljen a kötelek leeresztésével bajlódni, hanem egyszerűen el lehessen vágni őket, hogy a függöny lehulljon s ezzel elejét vegyék annak, hogy a szorosban mel-

— Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek reggel felkelés-kor egy fél pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű székürülést biztosít, azonkívül a gyomor és a belek működését előmozdítja és kielégítő emésztést hoz létre. Kérdezze meg orvosát.

külni, ezen az úton át lebeszen megmenteni a bentrekedt közönséget.

Felérünk a karzatra, a jobb oldali bejárati ajtónál elhelyezett kulccsal immár negyedizben felhúzzuk az órát, utána a tűzoltó lelkiismeretesen hozzákezd, hogy átvizsgálja a karzatót. Mint megmagyarázza, ezt azért kell megtennie, hogy

ha valaké valamit esetleg elveszített volna, azt magához veszi, amikor letelik a szolgálata, beviszi a tűzoltóállomásra s jelentéssel átadja, onnan aztán továbbítják a rendőrségre.

A karzaton azonban napraforgómag héján kívül mást nem találunk, de azt aztán igen bőven.

rendák tömege nézett ránk, amelyekben a szűk végezték esendes örlő munkájukat, a nagy esendben jól hallatszott rágásalásuk. — A süllyesztő olyan, mint egy sűrű erdő, fafa mellett, ezenkívül az egyik mélyedés a másik mellett, egyik mélyebb a másiknál. — Szerkezetek, amelyeknek az volt régen a hivatásuk, hogy színpad egyes részeit leengedjék, vagy felemeljék, ezek azonban mióta elkészült a forgószínpad, szolgálaton kívüli állapotban vannak.

Az egyik gerendára szerelt ellenőrző kulccsal felhúztuk az órát, pontosan a hatvanadik percben s ezzel lejárt az első körút.

llette lévő többiek is lángrobbanjanak.

Vége az első körútnak, Varga Lajos csövezető kikísér a színész-feljáró ajtajáig és kinyitja az ajtót, elbúcsúznak, kilépek a hideg éjszakába, arcomba vág a szél, ez magamhoz térít különös gondolatomból, amelyek messze el kalandoztak fent a zsinórpadlás, lent az alagsor és a süllyesztő titokzatos világában és el kell ismerni a fényes színpad mellett barátságosnak nem túlságosan nevezhető világában.

SZENES JENŐ

A Futura és Rosenfeld Endre

Beszámloltunk arról, hogy Rosenfeld Endrét, a többszörösen büntetett debreceni szélhámost a budapesti rendőrség sikkasztás címén letartóztatta. — Rosenfeld Endre 16.000 pengőt sikkasztott és a pénzt elkártyázta. Ezzel kapcsolatban a Futura részvénytársaság annak közlésére kérte fel szerkesztőségünket, hogy Rosenfeld Endre velük nem állott összeköttetésben és számára nem fizettek ki pénzüsséget.

— A Déri Múzeum ma, vasárnap 10—12-ig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltazár Dezső u. 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba ki-vánatra az igazgatóság engedélyével meglekinthető. Belépődíj 20 fillér. A múzeumi Közművelődési Könyvtár 10—12-ig nyitva.

KIESNI, VAGY BENNMARADNI

— ez a Bocskay nagy kérdése

Az NB-ben és NBB-ben egy hét múlva megkezdődik a bajnoki pontok gyűjtése. Azok a csapatok, amelyek az őszi szezonban rosszul szerepeltek, vagy a balszerencse üldözte őket, most ragadják meg az alkalmat, hogy helyzetükön javítsanak. A legtöbb csapat már egy hónapja készül a tavaszi szezonra. Új erőt gyűjtöttek s új pontokat akarnak gyűjteni a jobb helyezés érdekében.

Ez idő alatt a fanatikus szurkolók sem pihentek. Amikor a Nemzeti Bajnokság tavaszi fordulójának sorsolása megjelent, papírt és ceruzát vettek elő. Számították, hogy hány pontot kell gyűjteni

a Ferencvárosnak, Hungáriának vagy Újpestnek, ha bajnok akar lenni. Ez még a jobbik eset; vannak azonban olyanok is, akik azon töprengtek egész télen át, hogy kedvelt csapatuknak hány pontot kell szerezni, ha el akarja kerülni a gyászos kiesést.

Minket közelebről Debrecen futballsportja, illetve a Bocskay érdekel. A kék-sárgák 12 éven keresztül nagyon sok megpróbáltatást éltek át. Az első évek tapasztalatainak leszűrése után mintha kibérelték volna maguknak a negyedik helyet. Mindig veszedelmes ellenfelei voltak a legjobbaknak és

talatainak leszűrése után mintha kibérelték volna maguknak a negyedik helyet. Mindig veszedelmes ellenfelei voltak a legjobbaknak és

esay játékától szintén sok fejlődést várok s így a fedezetsorral sem lesz baj. A csapat hétről hétre javul és sok szép eredményt remélek tőle. A kiesés, vagy bennmaradás kérdése a csatársoron fog eldőlni. Ha az új csatárok beváltják a hozzájuk fűzött reményeket, akkor a szurkolóknak nincsen semmi okuk aggodalomra. Sőt, — ezen túlmenően bízom abban is, — hogyha most sikerül a kiesést elkerülni, akkor a Bocskaynak hat évre biztosítva van a helye a Nemzeti bajnokságban.

— Nem esik ki, mert még mindig él a csapatban a régi szellem. Bízom abban, hogy a Bocskay ki-verekszi magának a 11. helyet, ez pedig már a bentmaradást jelenti.

— Ha a Bocskay azzal a lelkesedéssel küzd, amellyel a második osztályból ezeltűt 12 évvel felkerült az első osztályba, akkor nem esik ki.

A kék-sárgáknak kilenc játékosuk volt katoná, nem kell tehát esodálkozni azon, hogy a Bocskay az őszi szezonban csak hét bajnoki pontot tudott összegyűjteni.

Egy kérdés, húsz felelet

Most, amikor a tavaszi szezon kezdetétől már csak egy hét választ el bennünket, húsz olyan embert kerestünk fel, akik ott szoktak lenni a Bocskay mérkőzésein és ezt a kérdést adtuk fel:

— Mit gondol, sikerül-e a Bocskaynak ebben az évben bennmaradni a Nemzeti Bajnokságban, — vagy sem?

Lássuk, mit mondanak.

FERENCZY PÁL,
a Békessy Béla Vívó Club mestere:

— Ha a Bocskay játékosai túl tudják tenni magukat az anyagi- és szívvél-lélekllel gyümölcsötletik tudásukat, akkor a felelet nem lehet más, mint az, hogy a Bocskay bennmarad a Nemzeti bajnokságban. Mint sportember, nagyon jól tudom, mit jelent egy versenyen a tudással párosult lelkesedés és küzdeniakarás. — Ha azonban ez hiányzik a játékosokból, akkor nem jöhet más, mint a gyászos bukás.

Dr. BAIK IMRE
ügyvéd, a Bocskay volt játékosa:

— Jelen pillanatban az a helyzet, hogy a Bocskay kiesik. Bármennyire fáj is ezt kiejteni, így van, mert mint ahogy egy háborút nem lehet megnyerni pénz nélkül, úgy egy bajnokságot sem lehet pénz nélkül végigjátszani. Ha a Bocskay három-négy jó játékost tudna szerződtetni, akkor nem kellene féltetni a kieséstől.

HORVÁTH ÁRPÁD,
a Csokonai-színház igazgatója:

— Ugy látom, hogy a Bocskay fiataljai jók és beváltak. Ha ezek a fiatal játékosok fokozni is tudják formájukat, akkor a Bocskayt ebben az évben nem kell féltetni a kieséstől.

BALÓ REZSÓ
főhadnagy:

— Az új szerzemények nagyon megnyerték tetszésemet. Ezekből a játékosoktól nagy gólképességet remélek. Már pedig a Bocskayból az utóbbi időben pont a góllövő csatárok hiányoztak. Ha a vége jó, minden jó; a csapat nézetem szerint bentmarad.

VITÉZ HADHÁZY DEZSÓ
egyetemi testnevelési tanár:

— Még bennmaradhat. Három csapat esik ki a Nemzeti Bajnokságból s az előtte lévő két csapat közül bármelyiket megelőzheti. — Véleményem szerint a harmadik kieső sorsa gólarányon múlik, — ezért a Bocskaynak a tavaszi szezonban a pontszerzésen kívül a gólarányjavításra is nagy gondot kell fordítani.

PALOTÁS ISTVÁN
a Bocskay edző-játékosa:

— Jelen pillanatban az a helyzet, hogy két jó kapussal és három jó háttérrel rendelkezünk. A közvetlen védelem sokkal erősebb lesz, mint a múlt évben volt. Po-

esay játékától szintén sok fejlődést várok s így a fedezetsorral sem lesz baj. A csapat hétről hétre javul és sok szép eredményt remélek tőle. A kiesés, vagy bennmaradás kérdése a csatársoron fog eldőlni. Ha az új csatárok beváltják a hozzájuk fűzött reményeket, akkor a szurkolóknak nincsen semmi okuk aggodalomra. Sőt, — ezen túlmenően bízom abban is, — hogyha most sikerül a kiesést elkerülni, akkor a Bocskaynak hat évre biztosítva van a helye a Nemzeti bajnokságban.

MÉNÉS JÁNOS
birközósbajnok:

DEBRECZENI KÁROLY
játékvezető:

Huszonégy pont szükséges a bentmaradáshoz

Az első tíz felelet után megállapíthatjuk, hogy az emberekben van remény a Bocskay bentmaradásához. Lássuk, mit mond a következő tíz.

SZLÁVY GYULA
rendőrkapitány:

— A fiatalok nagyon jók és bízom bennük. Hogy a csapat bentmaradjon a Nemzeti Bajnokságban, ahhoz hat győzelem és két döntetlen szükséges. Tizenhárom mérkőzésből 14 pontot megszerezni nem is olyan lehetetlen feladat. Véleményem szerint, ha a Bocskay az őszi hét ponttal együtt 21 pontot összeszed, akkor nem esik ki.

MOHÁCSI JÓZSEF
városi tisztviselő:

— Tizenkét éven keresztül annyira szívemhez nőtt a Bocskay, — hogy erre a kérdésre nem tudok tárgyilagos és határozott választ adni. A közvetlen védelemre és fedezetsorra nincsen semmi panaszom. A hibát a csatársorban kell keresni. Ha a Bocskay egy jó középcsatárt és jobbösszekötőt talál, nem félttem a kieséstől.

BENYOVSZKY PÁL
szerkesztő:

— Nehéz kérdés és nehéz válaszolni rá. Szerintem nemesak a Bocskay érdeke, hogy bentmaradjon a Nemzeti Bajnokságban, hanem a közönségé is. Ha a Bocskay kiesik, akkor nem igen látjuk a nagycsapatokat Debrecenben. — Épen ezért a csapat a közönség, de meg a hivatalos fórumok részéről is több támogatást érdemelne.

1939 év

Ujdonságai megérkeztek
minőségben szebbek, jobbak
árban sokkal olcsóbbak
vagyunk

Havas
Harisnyaház

BENKŐ KÁROLY
református segédlelkész:

— A Bocskayt már kezdettől fogva ismerem és szeretem. Sajnos, hogy a professzionista futballban nagyon sokat jelent a pénz. Ha a csapatot meg tudják erősíteni a tavaszi szezonra, nem esik ki.

FARKAS KÁROLY
borbélysegéd:

— Ha csak csapat lett volna a kieső akkor a Bocskay bentmaradt volna. Így azonban már sokkal nehezebb a helyzet. Ha az előtte álló két csapat közül valamelyiket a kezdet kezdetén meg tudja előzni, akkor bentmarad, ellenkező esetben az a véleményem, hogy kiesik.

PÁL LÁSZLÓ

rendőrfőtörzsőrmester:

— Nagyon poésékul állunk, közel vagyunk a kieséshez. Hol vannak azok a régi szép idők, amikor a Középeurópai Kupában veretlen Bolognát megvertük a nagyérdemi Stadionban. Ha az a csapat játszának most is, nem kellene félni a kieséstől.

NAGY JÓZSEF
postás:

— A Bocskaynak a tavaszi szezonban minden mérkőzést komolyan kell venni, — mert nagyon könnyen komoly bajok lehetnek. Hogy kiesik-e a csapat vagy bentmarad, erre a kérdésre most még nem tudok választ adni.

PAPP JÁNOS
honvédtiszt helyettes:

— A csapat már csak a rutinjából él, nagyon ráférne a fiatalítás. Nagyon kellene egy középcsatár és jobbösszekötő, mert nincsen, aki gólt lövjön. Gól nélkül pedig mérkőzést megnyerni nem lehet.

KEVICZKY RUDOLF
edző, volt Bocskay-játékos:

— Bentmarad. Az vitathatatlan, hogy az őszi szezonban gyengén szerepelt a csapat, de bízom abban, hogy a régi szív felébred a flúkban és a tavaszi szezonban szebb eredményeket produkálnak.

Dr. LENGYEL ISTVÁN,
a rendőrség bünygyi előadója:

— Nem tudom, hogyan alakul ki a csapat, de most az az érzésem, — hogy a Bocskay kiesik.

Hungária filmszínház

MA, vasárnap d. n. 3, 5, 7, 9 órákor

Hétfőn d. n. 5, 7, 9 órákor

a diadalmas siker: a

Magyar
feltámadás

VILÁGHIRADÓKI

Jön: HÖFFNERKE ÉS A 7 TÖRPE

Az Apollóban

MA, vasárnap d. n. 3, 5, 7, 9 órákor

utoljára a nagy MGYAR MŰSOR:

a magyar dalok és a
Havi 200 fix

CSÜRGÖ (NAGY IMRE), a Boesky szertárosa:

— A múlt évben nagynehezen megmenekült a csapat a kieséstől. Remélem, hogy ez most is sikerül, hiszen a fiatal játékosok nagyon tehetségesek és ennek a tehetségnek valahol ki kell jönni.

És végül a leginkább érdekeltek:

BÉBER LÁSZLÓ, a Boesky igazgatója:

— A kiesés dolga ilyen távlatból egyelőre még csak érzés, nem pedig a realitások kérdése, hiszen egyrészt az első mezőny igen tömörült, másfelől pedig a tapasztalat szerint a második, vagy harmadik kieső sorsa rendszeresen csak az utolsó mérkőzések kiélezett küzdelmeiben dől el. Így tehát csak érzésem szerint mondhatom, hogy a Boesky, ha keserves küzdelem árán is, de bennmarad a magyar csapatok élvonalában. Ezt az érzésemet reálisan alátámasztja az, hogy a Boesky védelme és fedezetsora kitűnő és így tisztán a esatársorban mulik majd a nehéz kérdés. Minden reményünk megvan, hogy a Boesky fiataljai befognak válni és ha a közönség is a régi szívet áll a csapat mellé, a kék-sárgák el fogják kerülni a megsemmisülést egyet jelentő diestelen sorsot. Ennek a veszélyét, különben is csak az idézte fel, — mert az ősszel a Boesky csapata minden más ligaegyütttest messze megelőzően állt a haza rendelkezésére, mert 17 tagú játékosgárdájából nem kevesebben, mint kilencen teljesítették katonai szolgálát.

(...és)

KÖNYVESHAZ

ANTON ZISCHKA: HARC A FEHER ARÁNYÉRT

A »fehér arany« — a gyapott, ez a rendkívül fontos nyersanyag, amelynek a legutóbbi évtizedek során a világ gazdasági és politikai életében nagyobb szerep jutott, mint államférfiak egész sorának. A »fehér arany« folytatott harc intenzitása és egész világot átfogó szenvedélye, semmiben sem marad el a küzdelem mögött, amelyet más értékes nyersanyag birtokáért vívnak a hatalmak. Anton Zischka, ki a petróleumért indított kapitalista és imperialista küzdelem megírásával tette ismerté nevét a világ olvasó közönsége előtt, most a gyapott regényét alkotta. Ebből a bravuros újságírói készséggel és őszinte tudással való alaposítással megírt könyvből élénk-tárlal a »fehér arany« tizezer éves esodálato történetének minden kiemelkedő epizódja. Az ókori Babylontól egészen napjaink Lancashire-jéig mindennel megismerkedünk, ami csak a gyapotnak, korunk gazdasági élete egyik legfontosabb anyagának karrierjére vonatkozik.

Páratlan világossággal veti elénk Zischkakönyve a világ gazdaságának és világpolitikának azokat a fejezeteit, amelyekben a gyapot játssza a főszerepet, egyben magas szempontú útmutatást is ad a jövőre nézve.

Zischka könyve, mint olvasmány, felér a legizgalmasabb regénnyel, amellyel tanulságos is. A magyar fordítás kifogástalan munka. A könyv igen szép kiállításban jelent meg a Renaissance kiadásában.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!

Szakszerű modern keretezés

Berger üveg és porcellán kereskedésében

Piac u. 58.

Megállapították a kereskedelmi tisztviselők, kereskedősegédek és tanoncok legkisebb munkabéreit

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 9345—1939. I. a. K. K. M. szám alatt megerősítette az illetékes bizottságoknak a kereskedelmi tisztviselők, kereskedősegédek és kereskedőtanoncok legkisebb munkabéreit az ország egész területére kiterjedő hatállyal megállapító alábbi határozatát:

A határozat alkalmazása szempontjából az ország területét három csoportra osztják, úgymint:

I. Budapest-székesfőváros, továbbá Kispeszt, Pesterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota és Újpest megyei városok.

II. Az ország területén lévő összes törvényhatósági jogú és az I. csoportba nem tartozó összes többi megyei városok.

III. Az ország területén lévő összes községek.

A fizetendő legkisebb munkabérek a megyei városokban és Debrecenben a következők:

A főiskolai oklevéllel bíró tisztviselők, ha főiskolai képzettséget kívánó munkakört töltenek be: 1. első évben 150 pengő. — 2. 2-ik és harmadik évben 170 pengő. — 3. harmadik év után 200 pengő.

B) Érettségi, vagy ezzel egyenrangú bizonyítvánnyal bíró tisztviselők bármilyen tisztviselői munkakörben, valamint főiskolai oklevéllel bíró tisztviselők főiskolai képzettséget nem kívánó tisztviselői munkakörben: 1. Tisztviselői szolgálatot még nem teljesített alkalmazottak, tisztviselői munkakörben eltöltött első (gyakor-noki) évben 70 pengő. — 2. A gyakor-noki évet követő első évben 90 pengő. 3. Második és harmadik évben 110 P. 4. Negyedik és ötödik évben 110 P.

C) Pénztárkezelők, továbbá érettségi vagy ezzel egyenrangú bizonyítvánnyal nem bíró tisztviselők, bármilyen munkakörben: 1. első és második évben 55 pengő. — 2. harmadik és negyedik

évben 75 pengő. — 3. ötödik és hatodik évben 90 pengő. — 4. hatodik év után 110 pengő.

D) Kereskedősegéd: 1. első évben 70 pengő. — 2. második és harmadik évben 90 pengő. — 3. harmadik év után 110 pengő.

E) Nyílt árusítási üzletek vezetői 150 pengő.

F) Tej, vagy pékfitók vezetői 60 P.

G) Tanoncok: 1. első évben 30 P. 2. második évben 35 pengő. — 3. harmadik évben 40 pengő. — 4. érettségi vagy ezzel egyenrangú bizonyítvánnyal rendelkező tanoncoknak tanonci időre 50 pengő.

Elítélték a „légvédelmi pofozkodókat”

A debreceni járásbírószágon dr Gyöngyössi József járásbíró most tárgyalta az első légvédelmi-pofozkodókat. Három napszamos került a bíróság elé amiatt, hogy kihaltnálva az elsőtétítési gyakorlatot, betörték a fejét haragosuknak.

A három napszamos, Takács István, Bartha András és Györfői János az októberi elsőtétítési idején az egyik Miklós uccai vendéglőben idogáltak. Itallás közben olyan nagyszerű hangulatuk keletkezett, hogy

odaleptek a szép kocsmárosnéhoz és udvarolni kezdtek neki.

Az udvarlás azonban — ahogy a sértett Rövid Vilmos zenész előadta feljelentésében — kezdett elfajulni. Rövid Vilmos erre természetesen a szép vendéglősné segítségére sietett és a három ittas embert kitudskolták a kocsmából.

A sötét uccán a három ember nem indult el hazafelé, hanem ott tanakodtak a kocsmazajtó mellett. Rövid Vilmos ezután rágyújtott bandájával egy pattingó nótára, amit a három ember keserű szívet halgattott kívülről.

A hámos októberi éjszakában nekik odakint kellett állniuk a sötét uccán, amikor odabenn pompás melegben, vidám cigányzene mellett lehetne mulatni.

Ha Rövid engedné őket. Rövid azonban hajthatatlan maradt és három ember egyre jobban elkésredett odakinn a sötétben. Elhatározták hát, hogy Rövidet kicsit rövidebbre nyírják. Megbújták a kocsmá ajtaját és várták a zenészt.

Rövid közben kívánsái lett, hogy a három napszamos eltávozzon-e már a kocsmá elől. Ovatosan kinyitotta az ajtót, felhúzta a rollót és kinyitott. Ebben a pillanatban hatalmas ütést kapott a fejére, úgyhogy az ütés erejétől beesett a kocsmá közepére.

A három napszamos ezután — dolgozóvételre hazafelé indult. Rövidet eszméletre mosták és taxin vitték ki a sebészeti klinikára, ahol első segélyben részesítették.

Amíg Rövidet a sebészeti klinikán a kezelésben részesítették, az egyik zenész a sötét uccán a három verekedő tekkutatására indult.

A havi legkisebb munkabér egytizenkettő része mindannak a rendszeres javadalomnak, amit az alkalmazott a munkaadótól az év folyamán bármely címen élvez, — kivéve a remunerációt.

A magasabb munkabéresoportba való tartozásra igény nyújtó szolgálati időbe azt a gyakorlatot is be kell számítani, amelyet az alkalmazott más munkaadónál megfelelő munkakörben betöltött. Ezt a gyakorlatot a munkabálpéskor hitelt érdemlő módon igazolni kell.

A határozatban foglalt rendelkezések annyiban nem érintik a tölték eltérő más jogszabálynak, szerződésnek vagy megállapodásnak hatályát, — amennyiben az az alkalmazottnak a jelen határozatban foglaltnál kedvezőbb helyzetet biztosít.

A határozat hatálya a kereskedés gyakorlására jogosító iparigazolvány, illetőleg iparengedély alapján folytatott üzlet, üzem, vagy vállalat keretében alkalmazott tisztviselőkre, segédre és tanoncokra terjed ki, ellenben nem terjed ki pl. az árút termelő és anyagot feldolgozó, vagy megmunkáló iparosok, továbbá a bank- és pénzváltóüzletek és a biztosító vállalatok alkalmazottaira.

Ez a határozat 1939 évi március hó elsején lép hatályba. Rendelkezéseinek megszegése az 1937 XXI. tc. 16 paragrafusába ütköző kihágás.

Szerencsétlenségére megtalálta őket a sötétben. A három napszamos elkapták a második számú népzenezt is és elhagyták rajta bánatukat. Miután pedig Rövid Vilmos fejébe lúsz napon túl gyögyült, a leütött zenész súlyos testisértes vétsége címén feljelentést tett a napszamosok ellen. A három vádlott beismerte, hogy leütötték Rövid Vilmost, aki szerintük, okot adott a leütésre.

— Nagy melle volt odabenn a kocsmában — magyarázták a járásbíró előtt — azért sóztunk neki oda. — Hogy volt nagy melle? — kérdi a bíró.

— A rollóbüzhöz kapott, kikezdett velünk, nekünk támadt.

Rövid erre kijelenti, hogy ő nem olyan cigány, aki veri a vendégeket. Különben a három vádlott megfenyegette, hogy agyonverik, ha miatta megbüntetik őket. Barátját, aki utánuk ment akkor este, hogy elfogja őket, szintén alaposan elverték.

A járásbírószágon a tanúk kihallgatása után Bartha András 25, Takács István 15 és Györfői Jánost 10 pengő pénzbüntetésre ítélték.

A három napszamos megnyugodott az ítéletben, Rövid Vilmos pedig, aki a rövidet húzta, elégedetlen távozott.

METEOR MOZI MŰSORA
Vasárnap: 3—5—7—9 órák!
CSINTALAN ASSZONYOK
Híradó!

Meghívó. Gyümölcsfakártevők elleni szakszerű és modern védekezésről vitett képekkel kísért v. tá-előadást tart folyó hó 27-én délután 5 órai kezdettel a Déri Múzeum előadótermében Dobos Lajos kertészeti intéző (Debrecen) és Török Imre kertészeti felügyelő (Budapest), melyre tisztelettel meghívjuk. — Az időszéri előadásra szeretettel várjuk a gyümölcsfatermelőket, a szakembereket és mindenkit, aki a gyümölcstermelés iránt érdeklődik. Rendezőség.

Ne...

A debreceni büntető tanácsa szombati gyalázási bűnpert Sándor dr törvénnyel.

Grünfeld Borai Mannheim Máriót ellen azért indult elölt a magyar téséssel illeték, fason tagadták a terbelében vallotta azonban arra, hogy ügyük a kegy

mindkettőjük eljárását.

Rubinstein Izidő ellen eljárás amikor a levelet muszt jöszötte ellenére sem a te le

A4D4B5

Egy k...
Det...

2000 pengő

Weingarten G aki egyébként foglalkozik, De utazott. A vonarösköt fedezett ni kezdett. Az volt, mire egyik — Urain, ke

— Az indítvány falálkozott és perc múlva magalmait élvezte, tek a játékba, amikor a vonara Nyugodtan belépett a kalat meglepődött, he a kupéban ülne natok mulva el

— Nem telson — érdeklon — Persze, he vidáman Weingkor, ha megérk — Miskolcon lauz — és m

— felelte csak ak szólt a kank is tovább.

A köpetkező sok összeszohantak Weingarten Gyjat, összeszedte a vonatról. Fénat már indult

— perronon odalépett két ta, hogy adja — Miért? — donos

— Azért — örök — mert nünket, hogy dik. Mos pedig rendőrszobák hármán. A menten követt az őrszobában hozzá.

— Adja ide Weingarten nélkül átadta A pénzbu bunda bels hűtök egytak és kida cha

— Erőt ne gyarázta izeu — nem tudot A védekező tények ellen zonyítant és megindult az hogy a lélepi

Ne... szakszerű tanács

A vádlott k hogy siető lotta, hogy a sza, a ügye észre. A terbe a bíróság

Az ügye se be a felmen

Az ügye se be a felmen

Az ügye se be a felmen

Az ügye se be a felmen

Az ügye se be a felmen

Az ügye se be a felmen

Az ügye se be a felmen

Az ügye se be a felmen

Az ügye se be a felmen

Az ügye se be a felmen

Az ügye se be a felmen

Az ügye se be a felmen

Az ügye se be a felmen

Az ügye se be a felmen

Az ügye se be a felmen

Az ügye se be a felmen

Nemzetgyalázási perek az ötös tanács előtt

A debreceni büntetőtörvényszék ötös tanácsa szombaton délelőtti nemzetgyalázási bűnpereket tárgyalt *Jeney Sándor* dr. törvényszéki elnök vezetésével.

Grünfeld Borach bodroghalászi és *Mannheim Márton* sárospataki lakosok ellen azért indult eljárás, mert többek előtt a magyar nemzetet sértő kijelentésekkel illették. A szombati főtárgyaláson tagadták a vádat, de a tanak terhelően vallottak ellenük. Tekintettel azonban arra, hogy

Grünfeld Borach a kegyelmi rendelet alá esik, mindkettőjük ellen megszüntették az eljárást.

Rubinstein Izidor mezőcsáti kereskedő ellen eljárás indult, mert amikor a leventezenek a Himnusz-t játszották, a figyelmeztetés ellenére sem állt meg és nem vette le a kalapját.

A vádlott kereskedő azzal védekezett, hogy sietős dolga volt és nem is hallotta, hogy a zenekar a Himnusz-t játsza, a figyelmeztetést pedig nem vette észre. A terhelő vallomások alapján

a bíróság tizenöt napi fogsárra ítélte.

Rubinstein Izidor, aki semmisségi panaszt jelentett be.

Engel Sándorné tokaji asszony ellen a fegyveres erő elleni izgatás és nemzetgyalázás címén emelt vádat az ügyész, mert tavaly szeptemberben állítólag sértő kijelentéseket tett a szabadsapatokra és a magyar nemzetre. A pénteki főtárgyalás során tagadta a vádat és tekintettel arra, hogy

a tanak nem bizonyítottak ellene, az ötös tanács felmentette *Engel Sándorné*-t.

Az ügyész semmisségi panaszt jelentett be a felmentés ellen.

Egy kártyaparti szomorú vége Debrecen—Miskolc között

2000 pengős szacharincsempészési büntetéssel súlyosbítva

Weingarten Gyula mozitulajdonos, aki egyébként filmek kölcsönzésével is foglalkozik, Debrecen felől Miskolcra utazott. A vonatban hamarosan ismerősöket fedezett fel, akikkel beszélgetni kezdett. Az út meglehetősen hosszú volt, mire egyikük megszólalt:

— *Uraim, kezdjünk el egy kártyapartit!*

Az indítvány általános helyesléssel találkozott és *Weingarten Gyula* pár perc múlva már egy kaláberparti izgalmait élvezte. Annnyira belemelegedtek a játékba, hogy észre sem vették, amikor a vonat megérkezett Miskolcra. Nyugodtan játszottak tovább, amíg belépett a kalauz, aki ismerte őket és meglepődött, hogy még valamennyien a kupéban ülnek, holott a vonat pillanatok múlva elindul.

— Nem tetszenek kiszállni Miskolcon? — érdeklődött.

— Persze, hogy kiszállunk — felelte vidáman *Weingarten* —, de csak akkor, ha megérkezünk.

— Miskolcon vagyunk — szólta a kalauz — és mindjárt indulunk is tovább.

A következő pillanatban a játékosok összeapták a kártyát és rohantak ki a kupéból.

Weingarten Gyula is felkapta bundáját, összeszedte csomagjait és leugrott a vonatról. Fél perc sem telt el, a vonat már indult.

A Perronon *Weingarten Gyula*hoz odalépett két pénzügyőr és felszólította, hogy adja át csomagjait.

— Miért? — kérdezte a mozitulajdonos.

— Azért — válaszolták a pénzügyőrök — mert arról értesítettek bennünket, hogy ön szacharinnal üzérkedik. Mos pedig kövess bennünket a rendőrszobába. Elindultak mindhárman. A mozitulajdonos megbökhkent követte a pénzügyőröket, akik az őrszobában hirtelen ezzel fordultak hozzá:

— Adj a kabátját.

Weingarten teljesítette a kérést, szó nélkül átadta a kabátot.

A pénzügyőrök belenyúltak a bunda belső zsebébe, ahol előhúztak egy csomagot. Kibontották és kiderült, hogy félkiló szacharin volt benne.

— Erről nem tudtam semmit — magyarázta izgatottan a mozitulajdonos, — nem tudom, ki tehette bele.

A védekezés azonban nem használt a tények ellen nem lehetett semmit bizonyítani és *Weingarten Gyula* ellen megindult az eljárás. Tekintettel arra, hogy a leleplezés Miskolcon történt, a

mozitulajdonost az ottani törvényszék vonta felelősségre.

Weingarten a törvényszék előtt is ártatlanságát hangoztatta.

Kijelentette, hogy jómeneteli mozi-ja van, kölcsönnyeltekkel is szépen keres és havi jövedelme körülbelül négyezer pengő. A csempészetre tehát nincs semmi szüksége.

A bíróság kihallgatta a pénzügyőröket is, akik elmondották, hogy feljelentés érkezett hozzájuk *Weingarten Gyula* ellen. A feljelentés szerint a mozis szacharincsempészéssel foglalkozik és Miskolcra szacharint visz magával.

A törvényszék bíróságnak mondta ki *Weingarten Gyula*-t,

mivel tettenérték a csempészés alkalmával és ezért tizenöt napi fogsárra büntetésre, valamint kétezer pengő pénzbüntetésre ítélte. A mozis azonban nem nyugodott bele a büntetésbe, fellebbezett és így került az ügy első ízben a debreceni ítélőtábla elé.

A tábla megsemmisítette a törvényszék ítéletét és az ügyben új tárgyalást rendelt el.

A miskolci törvényszék ilyenformán másodjára tárgyalta az ügyet és ezúttal is bíróságnak mondta ki *Weingarten*-t, de a fogsázbüntetést kiszabását mellőzte, mindössze kétezer pengő megfizetésére kötelezte.

Weingarten Gyula ebbe sem nyugodott bele és ismét fellebbezett. — Az ügy most került másodjára a debreceni ítélőtábla elé, ahol a mozitulajdonost dr. *Zichermann László* ügyvéd védte.

— Ha nem maga vitte a szacharint, akkor hogyan került a zsebébe? — kérdezte az elnök *Weingarten*-t.

— Valaki beletette — válaszolta a vádlott — miközben kártyáztam.

Egy barátom figyelmeztetést is, hogy valaki motoszkál a kabátom közelében, de nyugodni voltam, mert tudtam, hogy nincs benne értékesebb holmi.

— És mi oka lehetett annak, aki beletette a szacharint, hogy feljelentse magát?

— Biztosan a feljelentő jutalomhoz akart hozzájutni.

Weingarten ügyvédje ezután a bizonyítás elrendelését indítványozta. Tanak kihallgatását kérte arra vonatkozólag, hogy

hasonló csempészési kísérletek előfordultak eddig is.

Valaki egy ismeretlen férfi zsebébe tette a csempészárut s azután, amikor elhagyták az állomás, visszakérte az azal, hogy tévedésből tette az idegen

Tavaszi szövetek pazar szép választékban

Ruhaszövet újdonságok			
divatszínekben			
1'38	2'40	2'60	2'80

Divat gyapjuszövet			
olesó árban			
2'80	3'20	3'50	3'90

Schottis szövetek			
tisztá gyapjú minőség			
2'80	3'50	3'60	3'90

Gyapju georgette újdonságok			
divat szövessel			
3'20	4'20	4'50	4'80

Tavaszi kabátiszövet			
divat szín és szövessel			
5'50	7'90	10'80	13'80

Divat kosztümszövet			
nagy választékban			
5'50	7'80	9'80	10'70

CSILLAG TESTVÉREK Piac- és Simonffy-utca sarok

zsebbe. Hivatkozott arra is, hogy *Weingarten Gyula* hasonló cselekményt soha nem követett el és egészen bizonyos, hogy ezuttal is másnak az áldozata. Kérte a bíróságot, hogy kötelezze a pénzügyőrséget, nevezze meg, ki volt a feljelentő.

— Szerintünk — hangoztatta — egészen valószínű, hogy a feljelentő maga volt az, aki a szacharint belecsempészte *Weingarten* zsebébe, nyilván azzal a céllal, hogy a pénzbüntetés kiszabása esetén megkapja a feljelentőt illető jutalmat.

A továbbiakban rámutatott arra is, hogy ha megtudják, ki volt a feljelentő, lehet, hogy a vonat utasai felismerik benne azt, aki kártyajáték közben

a mozis kabátjának közelében motozott.

Az ítélőtábla végül is elutasította a kérelmet és *Weingarten Gyula* bűnösségét megállapítva, helyben hagyta a törvényszék ítéletét,

illetve a kétezerpengős pénzbüntetést. A tábla kimondta indokolásában, hogy *Weingarten*-nek előbb kellett volna kérni a bizonyítást és a tanak kihallgatását, mivel már csak az a lehetőség maradt fenn, hogy a mozitulajdonos újrafelvételi kérelmet nyújtson be ügyében.

Weingarten máris benyújtotta újrafelvételi kérelmét és a különös csempészési ügy ismét foglalkoztatja majd a bíróságokat.

A Csokonai-színházbeli bűzbombás tüntetés epilógusa

A debreceni járásbírószágon dr. *Bónyi Bertalan* járásbíró szombaton tartott tárgyalást a Csokonai színházban, tavaly áprilisban elkövetett bűzbombás merénylet ügyében. Mint emlékeztetés, tavaly április 21-én a Csokonai-színházban vendégzerepelt két előkelő fővárosi művész, *Beregi Oszkár* és *Makay Margit*, akik *Louis Verneuil* híres drámájában, a *Dou*-ban léptek fel. A vendégjátékot nagy érdeklődés előzte meg, de már napokkal előbb suttogták a városban, hogy meg akarják zavarni az előadást, mert a vendégművész személye ellen kifogása van bizonyos köröknek.

A tüntetés készülődéseiről tudomást szerzett a rendőrség is, amely megtette a legszeleesebb óvintézkedéseket, hogy az előadás zavartalanul zajljon. A földszinten és a páholyokban rendőrök és detektívek helyezkedtek el és így minden megzavarási kísérlet nélkül folyt le az előadás. A harmadik felvonás végén azonban, két perccel a befejezés előtt mégis megtörtént a merénylet.

Váratlanul, hatalmas robajjal, gyors egymásutánban két bűzös folyadékkal telt üveg repült a színpadra, közvetlenül a művészek mellé. Az előadás közönsége megdöbbenve ugrált fel a példátlan támadás láttára, míg a detektívek dr. *Kubinyi Béla* rendőrfogal-

mazó intézkedésére nyomban körül-vették az egyik másodemeleti páholyt, ahonnan a bűzbombákat ledobták a színpadra.

A páholyban lévő diákokat, *Tóth Lajos* joghallgatót, *Kárász Imre* szigorlóorvost, *Polgár Lajos* orvostanhallgatót, *Lovas Rezső* bölcsészt, *Kádár László* magántisztviselőt, *Thuróczy György* joghallgatót és *Baukóócz Ferenc* joghallgatót előállították a rendőrségre. Kihallgatásuk után szabadon eresztették őket, de megindult ellenük az eljárás.

Ugyanakkor *Horváth Árpád*, a Csokonai színház igazgatója ingóvagyongyalás címén feljelentést tett a diákok ellen, mert a színpadra ledobott két üveg megrongálta a színház néhány felszerelési tárgyát. A rendőrségen *Thuróczy György* és *Tóth Ernő* beismerték, hogy a bűzbombákat ők dobták le a színpadra és kijelentették, hogy nem akartak senkit sem megütni, csak az előadást akarták megzavarni.

A kitűzött járásbírószági tárgyaláson a vádlottak nem jelentek meg, mert amint kiderült, katonai szolgálatot teljesítettek és akadályozva voltak a megjelenésben. A szombati tárgyaláson viszont a sértett *Horváth Árpád* nem jelent meg s így a bíróság megszüntette az eljárást a diákokkal szemben.

Hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32—12.
 Előfizetési ár: **Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy hóra 3.40 pengő.** Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

Ügyeletes gyógyszerárak. E héten a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: »Arany angyal«, Piac utca 50. »Reménység«, Csapó utca 22. »Boeckay«, Cegléd utca 22. »Hungária«, Vargakert, Szoboszlai u. 4. sz.

Doktoravatás

A központi egyetem dísztermében szombaton délelőtt az egyetem öt hallgatóját avatták doktorrá. A felavatottakhoz dr. **Bacsó Jenő** rektor intézett beszédet, melyben hazaszeretetre, hűségre és az állam és társadalom iránti kötelességteljesítésre buzdította őket. A felavatott doktorok névsora a következő: **Ambrus Lajos, Budapesti Antal és Róza Piroška** az orvostudomány, **Farkas Károly** a jogtudomány és **Schwarz Etel** a bölcsészettudomány köréből.

— **Kedden kezdődnek a német nyelvtanfolyamok a református Kollégiumban.** Dr. **Heybey Wolfgang** egyetemi német lektor ismét megrendezi nyelvtanfolyamait. — Társalgás kezdők és haladók részére, modern német írók olvasása a nyelvtanfolyamok anyaga. Az órák idejének megbeszélése február 28-án, kedden délután 5 órakor lesz a Kollégiumban.

— **Tavaszi vetőmagvak, ólomzáralt löhero és lucernamag, express és victoriaborsó tavaszbükköny, homokiborsó, takarmány- és cukorrépa magvak, muharmag, szudáni fűmag, köles stb. legolcsóbban Schaffer Testvéreknél.** Debrecen, Bádogos u. 2. szerezhették be.

— **Négy pengőt loptak a péküzletből.** **Herskovics Emánuelné** Kishegyesi út 38. szám alatt lakó pékmeister felesége szombaton felment a rendőrség központi ügyeletére és elpanaszolta, hogy pénteken éjszaka ismeretlen tettes betörte az üzlet ablakát s bemászott, majd az egyik fiókból négy pengőt magához vett és eltávozott. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Iparos tanulmányút a lípscei és a bécsi nemzetközi vásárok megtekintésére.** Az Ipartestületek Országos Központja a jövő hó 8-12-ig tartó ötnapos iparos tanulmányutat rendez a lípscei és a bécsi nemzetközi vásárok megtekintésére, hogy ezáltal lehetővé tegye a magyar kézműves iparosság számára útlevel nélkül is, kedvezményes feltételekkel, szakszerű vezetés mellett a nagyszabású kiállítások megtekintését. A lípscei általános vásárok 23 hatalmas kiállítási pavillonban, a technikai és építőipari vásáron 20 külön csarnokban több, mint tízezer német és külföldi kiállító mutatja be az ipar és technika fejlettségét. Bővebb tájékoztatást az Ipartestület nyújtala ad.

Március 2-án, csütörtökön este 8 órakor lesz a Zenekedvelők Körének IV-ik bérleti hangversenye

A Zenekedvelők Körének IV-ik bérleti hangversenye elsőrangú zenei elvezetést ígér, mert az Operaháznak két erőssége **Rigó Magda** és **Halmos János** énekelnek a csütörtökön, március 2-án este 8 órakor tartandó hangversenyen. **Rigó Magda** nemrég lett az Operaház tagja, de nagyszerű zenetehetsége révén nagy hírt szerzett neki nemcsak Magyarországon, hanem külföldön is.

Halmos János az Operaház első lírai tenoristája. Őt már jól ismeri a debreceni közönség, hiszen Debrecenben a Csokonai-színház színpadán is többször énekelt, igen nagy sikerrel.

Halmos János tehetsége különösen az utóbbi esztendőben nagyszerűen kibontakozott, fényben, erőben, rendkívül sokat nyert, úgy, hogy jelenleg az Operaház első tenoristája.

A hangverseny műsorát legközelebbi számunkban ismertetjük. Felhívjuk a közönség figyelmét, hogy a Csáth-féle könyvkereskedésben a hátralévő hangversenyekre jegyek kaphatók. — Ugy értesülünk, hogy a **rendkívül nagy érdeklődésre tekintettel az eredetileg 5-re tervezett hangversenysorozatot a Zenekedvelők Körének vezetősége eggyel megpótolja.**

— **Könyvkiállítás a Déri Múzeumban.** Pár évvel ezelőtt nagy sikerű kiállítást rendezett az egyetem német lektora. A kiállítást ismét megrendezi dr. **Heybey Wolfgang** egyetemi lektor. A kiállítás bemutatja az új német könyvtérmet a szépirodalom, a képzőművészet és közgazdasági irodalom területéről. Belépődíj nincs. — A könyvkiállítás ünnepélyes megnyitása március 5-én, vasárnap délelőtt 11. kor lesz, s máre. 12-ig marad nyitva. Minden érdeklődőt szívesen látnak.

Schiffer József

Üvegcsiszoló és tükörgyártó
 DEBRECEN, Széchenyi-utca 42. tel. 25-91

— **Agyonnyomta a fal.** Kiskunmadaras községben házbontás közben egy szoba fala rázuhant **Anda Imre** 57 éves napszámosra. A szerencsétlen embert a debreceni klinikára szállították, de segíteni már nem lehetett rajta és meghalt. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró elrendelte **Anda Imre** holttestének felboncolását, egyben megindította az ügyben a vizsgálatot.

— **Gyászistentisztelet a zsinagógában.** Vasárnap délután fél 6 órakor a Kápolnás utcai templomban a világ zsidóságának ez elmúlt évben elhalt nagyjairól emlékbeszéd lesz gyászistentisztelet keretében. Rabbiság.

— **Felhívás!** Felkérem mindazon polgári és katonai személyeket, valamint hatóságok, intézmények és testületek vezetőit, akik a cseh megszállás alatt, vagy a felszabadítás napjaiban szerepeltek, hogy a köz szempontjából érdekes, úgy szomorú, mint vidám élményeik leírását fényképfelvételekkel együtt az alábbi címre megküldeni szíveskedjenek: **A Felvidék Arany könyve, szerkeszti Hangel László** székesfővárosi főtiszt, Budapest, XI. Korompai utca 22.

— **Meghívó.** Debrecen és Vidéke Ipartestület Sütő- és Molnár Szakosztálya 1939 február 27-én, hétfőn este 8 órakor az ipartestület tanácstermében szakosztályi ülést tart.

— **Dedden este nyolc órakor** hitébrészto előadás lesz fiatal emberek számára a KIE Piac utca 36. szám alatti nagytermében. Semmiféle részvételi díj nincs. Szeretettel hív és vár minden fiatal embert a KIE.

30 év óta
 bírja a Darmol sok millió ember bizalmát. Ez legjobban bizonyítja, hogy milyen jól bevált. — Székesfehérváson a kedvelt hashajtó: **DARMOL**

Rádióműsor
FEBRUÁR 26.
BUDAPEST I. 8: Hanglemezek.
8.45: Hírek.
10: Egyházi épek és szentbeszéd a belvárosi Ióplébánia templomból. A szentbeszéd, melyet a sz. Pius dr. tábori esperes mondja. —
11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból, Prédikál dr. Raffay Sándor püspök.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Operahézi zenekar. Vezényel Failoni Sergio.
Szünethen kb. 13.30: „Nagyváradi.” — Dutka Akos előadása.
14: Hanglemezek.
15: „Időszerű gazdasági tanácsadó.” (A földmivélsügyi minisztérium rádióelőadás sorozata.)
15.45: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.
16.30: „A külföldi magyarok.” Nagy Károly, a Magyarok Világszövetsége elnökeének előadása. (Közművelődési előadásorozat.)
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: Táncclemezek.
18: „Selmec három élete.” Szitnay Zoltán előadása.
18.30: Lakáds Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara muzsikál.
19.15: „Ahol az új pápát választják.” Irta Dercsényi Dezső dr. (Felolvasás.)
19.50: Sporteredmények.
20: „Kozsibrovsky üzletet köt.” Hangjáték három részben. Mikszáth Kálmán novellája nyomán írta Hunyadi Béláné. Rendező Barsi Ödön.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: A Kassai rádió műsorából. A 21. hónap gyalogezred fúvószenekara játszik. Pongrácz Géza vezényletével.

Kabátot cipőt kalapot tavaszra vásároljon Takarékosagra

Szeresse meg a »TAKÁRÉKOSÁG« vásárlási igazolványát, melyet díjtalanul bocsát rendelkezésére a »Központi Iroda«, Debrecen, Deák Ferenc utca 6.

A színhazi irod...
 KÖNYV...
 dia...
 táblás...
 Vasárnap délután...
 Vasárnap este...
 Legyen...
 HA...
 még...
 Hétfő: 2-en...
 Kedd: 2-en...
 Rút kis...
 a legfinomabb...
 egyike...
 Gellért...
 — Lett...
 láhat...
 kimenete...
 út 5. szám...
 Boros Julián...
 egy szék...
 eszenül...
 hogy job...
 edett...
 a meatók...
 klinikára...
 tettek, ma...
 lakás...

- 22.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 23: Közvetítés az Ostende kávéházból. Dénes József cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel.
BUDAPEST II. 11.15: Rácz József cigányzenekara.
 15: A rádió zenekara. Vezényel Bertha István.
 18.35: Kalocsay Kálmán eszperanton nyelvű előadása.
 19.15: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara.
 19.35: „Vasuton a Nilus deltájában.” Borbély László dr. előadása.
 20: Hírek, ügétversenyeredmények.
 20.20: Hőchtl Margit Liszt-műveket zongorázik.
 20.45: Schubert; VII. szimfónia, C-dúr. Előadja a Londoni szimfonikus zenekar. (Hanglemmez.)

FEBRUÁR 27.

- BUDAPEST I. 6.45:** Torna. — Hírek. Hanglemmezek.
 Utána: Étrend, közlemények.
 10: Hírek.
 10.20: „A kápolnai csata.” Irta Nyíry László. (Felolvasás.)
 10.45: „A középipar fejlődésének jelentősége a magyar középosztály szempontjából.” Haidecker Sándor előadása.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12: Déli barangszó az Egyetemi-temporból. — Hímsz. — Időjárásjelentés.
 12.10: Szalonötös.
 13.30: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.
 14.35: Hírek.
 14.50: A rádió műsorának ismertetése.
 15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 16.15: A rádió diákfelőrája: „Thaly Kálmán, a nemzetnevelő.” Kertész Dániel előadása.
 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.10: „Élő kövületek.” Méhes Gyula dr. természettudományi előadása.
 17.40: Magyar indulók és egyvelegek. Előadja a Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara, Figedy Sándor vezényeltével.
 18.50: „A napoleoni idők katonája.” Markó Árpád alezredes bevezető előadása egy hadtörténeli sorozathoz.
 19.20: Bolgár est. Bevezetőt mond C. Sztrojlov bolgár követ. Közreműködik Teofona Kalcseva (zongora), Nelli Karova, a bolgár opera tagja (ének) és Jankov Boris (hegedű). A bolgár verseket elmondja Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház tagja. Rendező A. Balogh Pál.
 20.20: „A magyar vers története. III. rész: A debreceniek. Összeállította Illyés Gyula. A verseket R. Simonfy Margit mondja el.
 20.50: Közvetítés a Gellért-szállóból. Kőczé Antal cigányzenekara muzsikál.
 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
 22: Kedvelt hanglemmezek.
 22.45: Hírek német, olasz angol és francia nyelven.
 23: Operaházi zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
BUDAPEST II. 18.20: „Külpolitikai nevelés.” Drucker György dr. előadása.
 18.55: A Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara, Vezényel Figedy Sándor.
 19.30: Német nyelvoktatás.
 20: Hírek.
 20.20: Hanglemmezek.

— Besurranásos lopást követtek el a Boesky téri bérházban. Labossa Lajos evangélikus tanító Boesky téri lakásába pénteken délután ismeretlen tettes behatolt és több gyermekruhát vitt magával. Labossa feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást a besurranótólvaj kézrekerítésére.

Állami támogatástól várják a leromlott bútorgyártás helyreállítását

A külföldi, főleg az angol piacon szép sikereket elért bútorexportok az üzlet helytelen megszervezése miatt a múlt évben leromlott és miután a belső fogyasztásban is érezhető csökkenés állott be, a bútorgyártás legnagyobb telepei, az újpesti bútorgyárak erősen redukáltak, sok helyen teljesen beszüntették üzemüket.

A bútorgyártás évi kétmillió pengős kiviteli tétele a termelésben sokat jelentett s ma egy bútorasztalos szövetkezetek, az exportban nagy szerepet betöltött üzemnek, válsága annyira érezeti hatását az egész bútorgyártásban, hogy a munkanélküliség leküzdése ad gondot a szakmának.

A megoldást az exporttermelés fokozásában, a kivittel megszervezésében és a belső fogyasztás emelésével végett a kiszáradók részére állami hitel-akció megindításában látják.

A legutóbbi idők rossz tapasztalatai alapján azt kívánják a bútorgyárak, hogy

az exportot teljesen vegyék ki magánkézből. Hibátaloz külföldi képviselő felállítására gondolnak, amely hibátaloz szerv bizonyos keretek között exportáltól is gondoskodnék.

A belső fogyasztás emelése érdekében pedig olyan

népies bútortípusok gyártását tervezik, amely a falusi kisgazdák javult zülésének, a konszolidáltabb terménypiaci viszonyoknak és a mezőgazdák terményértékesítésének szerveztségével járó javult anyagi helyzetének megfelel.

E bútorok értékesítésének feltétele azonban az, hogy

kiszáradók olyan olcsó kölcsönt kapjanak bútorvásárlás céljára, amit 4-5 év alatt törleszhetnek le. A szakmai körök számítása szerint 4-5 millió pengős hitelkeretre lenne szükség.

A bútorgyártás jelentős iparágunk, amely számottevő exporttermelés mellett is kapacitásának csak kis részét használta ki és így további fejlesztésre alkalmas. Az elmúlt évek erősen hullámzó kiviteli értékei, amelyek hét év előtt

a hatmillió pengőt is érték,

azt igazolják, hogy a magyar bútorgyártás állja a külföldi, főleg a cseh versenyt. Miután a cseh bútorgyártás ország feldarabolása következtében sokat szenvedett és fokozottabb

exporttermelésre készül,

a magyarországi bútorgyártásnak erre a versenyre is számítania kell és így az állami intervenciót nagyot lendíthetne a bútorgyártás fejlesztésén.

kívánságát. Annál megrendítőbb most e súlyos csapás, amely dr. Markovits Elemér és családját érte és a város közönsége osztalan részvétellel kíséri utolsó útjára az elhunyt úriasszonyt.

— Markovits Benőné temetésére autóbusszok indulnak délután háromnegyed 3 órakor a Vármegeháza előtt.

Öz. Gyöngyössi Józsefné, szül. Kozma Julianna 79 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél tizenkettőkor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. — Lakás: Zöldfa uca 4. Gebauer cég rendezi.

Főző Péterné, szül. Zsamba Erzsébet 84 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Baross uca 12. Gebauer cég rendezi.

Kozák József MÁV nyugbérés 72 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a Köztemető 2-b. számú ravatalozójából Lakás: Gyár uca 5. Gebauer cég rendezi.

talozójából Lakás: Gyár uca 5. Gebauer cég rendezi.

Gulyás Istvánné szül. Domján Julianna 75 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután három órakor lesz a Köztemető 2-a. számú ravatalozó terméből ugyanakkor exhumált szülei hamvaival. Lakás: Árpádtér 31. Gebauer cég rendezi.

Köszönetnyilvánítás.

Istenben boldogult jó feleségem elhunytával nyilvánított jóleső részvételt, ravatalára küldött koszorúk és virágokért, rokonaimnak, barátaimnak, az Egyetértés Dalkör tagjainak és mindenkinek, kik nagy fájdalomban részvétellel osztottak, hálás köszönetet mondok.

Seress Antal, Munkás uca 7.

Köszönetnyilvánítás:

Hüségeselem, jó édesanyám elhunytával alkalmából nyilvánított jóleső részvételt, koszorúért és csokrokért, vigasztaló szavakért ezúton mondok mindenkinek hálás köszönetet.

Tokaji András MÁV nyugdíjas

Köszönetnyilvánítás:

Mindazoknak, akik felejtethetetlen jó feleségem, drága édesanyám elhunytával alkalmából mély fájdalomunkat vigasztaló szavakkal enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet.

Milesz Sándor és családja.

Köszönetnyilvánítás:

Szeretett édesanyám: néhai öz. Lövey Istvánné sz. Tóth Teréz elvesztése alkalmából mély fájdalomunkban osztozóknak, a ravatalra küldött koszorúért és csokrokért, az Egyetértés Dalkör tagjainak ezúton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.

Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumál, szállít, temet.

— Összerugdosták a Pásti necán. Szombaton este Domokos Gábor 52 éves ácsmester Székelyhadostály uca 13. szám alatti lakos bement a mentőállomásra és elpanaszolta, hogy a Pásti necán többen megtámadták és összerugdosták. A mentők Domokos sérüléseit bekötötték.

— Garázdálkodnak a padlásfosztogatók. Szántó Sándor, Erzsébet uca 27. szám alatti lakos szombaton délelőtt a rendőrség központi ügyeletén elpanaszolta, hogy padlásának ajtaját ismeretlen tettes felfeszítette és onnan több ágyneműt lopott el. A rendőrség megindította a nyomozást a padlásfosztogató kézrekerítésére.

GYÁSZROVAT

Dr. Markovits Elemér gyásza

Mély és súlyos csapás érte dr. Markovits Elemér ny. törvényszéki bírót, ügyvédet, Debrecen sz. kir. város t. tiszti főügyészét és családját. Édesanyja: Markovits Benőné Szatmárnémeti sz. kir. város volt tiszti ügyésznének özvegye 86. életében pár napi betegség után csendesesen elhunyt. A matrona kort elért úrasszony ismert volt mélyszégyes emberszeretettel és jótékonyágáról, melyet felekezeti különbség nélkül minden szegény emberrel szemben gyakorolt. Férje halála után Debrecenbe költözött, fia és két leánya körében, s ettől kezdve családjának szentelte egész életét.

Az egész városban köztudomású volt az a példás, csodálatos harmoniában és szeretetteljes összhangban töltött élet, amelyben ez a család együtt állt. Egymás iránt mélyszégyes szeretettel és szinte páratlan rajongással viseltettek valóságos elleték egymás gondolatát,

Dr. Markovits Elemér, Irma és Gizella, megrendülve, porig sujtva tudatják, hogy a legszeretőbb anyja, mindnyájunk személfénye

Markovits Benőné szül. Blum Riza

néhai Markovits Benő ügyvéd, Szatmárnémeti sz. kir. város ügyésznének özvegye 86 éves korában, özvegyiségének 36 évében visszaadta áldott lelkét Teremtőjének.

Temetése 1939 évi február hó 26-án, vasárnap délután 3 órakor lesz a debreceni izraelita temető halottasházából.

Örökké bánatos gyermekei.

Részvéltáogatások mellőzését kérjük.

De
 az e
 A de
 tanár

A Tisz
 egyik m
 aról, ho
 lül köze
 ka inda
 lelki kiko

— A k
 deszen fogl
 tal, hogy
 az iskol
 delmi ol

Amíg azon
 valosul, m
 szívesen t
 kérelemm

egy oly
 suak me
 ből kiind
 az orszá
 ügyben
 van Tud
 rat és t
 ték, hog

Ami oktat
 anyagot
 lákból k
 nak elő

Az új hon
 a nőt is u
 borús szol
 korszakát

delemnek
 felelősség
 lam életel

Országos
 törvény
 sít meg
 leni és
 nemzety
 nyegve

magy
 Ezt a kiko
 tóképen es
 élet vezet
 síthatja m

tást kíván

Felk

— Felhí
 egész nőiá
 tanfolya
 telüket a
 lyiségbe
 mennél
 hogy tud

Az előadás
 órákor kez
 napokon. A
 tól katoná
 mert előad
 azzal zava
 akinek lel
 ként válla
 varják az

— Nem
 elvárjuk
 egyetlen
 olyan na
 nek meg
 magyara

A tanfoly
 gyaról dr.
 a követke

— A nő
 sére irány
 oszlik:

1. A nő

olt be:
 lmi kiképzé
 m két részre

mi felada-

1. A nő

Debrecenben nyílik meg nők számára az első magyar nemzetvédelmi tanfolyam

A debreceni MANSz országgraszoló példamutatása — Az egyetemi tanári kar képezi ki a debreceni nőket az öntudatos állampolgári életre — Dr Bacsó Jenőné nyilatkozata az akcióról

A Tiszántuli Független Újság egyik múlt számában hírt adtunk arról, hogy a MANSz kebelén belül közelesem újabb hatalmas munka indul meg, mely szellemi és lelki kiképzés a nők nemzetvédel-

mi szolgálatára irányul. Az érdekes akcióval kapcsolatban dr. Bacsó Jenőné szívesen volt fogadni a debreceni sajtó munkatársait és az előadásorozatról a következőket mondotta:

Debrecen útmutatása

— A kultuszminisztérium rövidesen foglalkozik azzal a gondolattal, hogy

az iskolákban a nő nemzetvédelmi oktatása intézményesen megtörténjék.

Amíg azonban ez a gondolat megvalósul, mi, a debreceni MANSz, szívesen teszünk eleget annak a kérelemnek, hogy

egy olyan tanfolyamot indítsunk meg, amelyik Debrecenből kiindulva, példaadó legyen az országban. Ugyanebben az ügyben a debreceni Tisza István Tudományegyetem Rektorát és tanári karát is felkérték, hogy a nők nemzetvédelmi oktatásához szükséges tananyagot a főiskolai és az iskolákból kikerülő leányifjúságnak előadni szíveskedjenek.

Az új honvédelmi törvény, amely a nőt is munkaszolgálatra és háborús szolgálatra kötelezi, egy új korszakát nyitja meg a nemzetvédelemnek és megsokszorozza a nők felelősségét és jelentőségét az állam életében.

Országos érdek azért, hogy a törvény gyakorlati alkalmazását megelőzze egy olyan szellemi és lelki kiképzés, amely nemzetvédelmi feladatának lényegével ismertesse meg a magyar leányifjúságot.

Ezt a kiképzést a társadalom méltóképpen csak a magyar szellemi élet vezetőinek segítségével valósíthatja meg. E legfelsőbb irányítást kívánják azok

a jogi és politikai ismeretek, valamint a nemzetvédelemnek a társadalmi és családi életbe ható követelményei, amelynek szakszerű megvilágítása adhatja meg a nőnek állampolgári öntudatát és biztosíthatja nagy feladatának a nemzet iránti felelősségtől áthatott tökéletes teljesítését.

— Meg vagyok győződve arról, hogy

a nő nemzetvédelmi oktatásának ez az első előadásorozata, amit mi itt rendezünk — az egész ország figyelmét felkelti

és városunkban az Egyetem és a MANSz közös munkája példaadó kezdeményezés alapja lesz, amelynek az egész országban majd sok követője akad s így megindulhat a nemzetünk javát szolgáló, nagyjelentőségű előadások mindenütt.

— Hűsvét után kezdjük meg tanfolyamunkat s azon minden 16 évet betöltött magyar nőt szívesen látunk,

aki komolyan hallgatni akarja kétszer hetenként, délután 6—8-ig tartó előadásainkat.

— Mindenekelőtt azonban azoknak a leánytestvéreinknek a megjelenésére számítok, akik az iskolában a felsőbb osztályokban már nem tanulhatják meg az új honvédelmi törvényt megelőző hasznos tudnivalókat és akik így kellő előképzettség nélkül rövidesen éreznék a maguk hátramaradottságát.

Felhívás Debrecen hölgytársadalmához

— Felhívom egyúttal városunk egész nőtársadalmát, hogy tanfolyamunkon való részvételüket a központi MANSz helyiségében (Piac utca 36. sz.) mennél előbb jelentsék be, — hogy tudjuk, hány hallgatóra számíthatunk.

Az előadások mindig pontosan hat órákor kezdődnek majd a kitézött napokon. Akik jelentkeznek, azoktól katonai pontosságot kívánunk, mert előadóinkat nem hozhatjuk azzal zavarba, hogy a magyar nő, akinek lelki kiképzésére így önként vállalkoztak elkésésükkel zavarják az órákat.

— Nem kötelezünk senkit, de elvárjuk nőtársainktól, hogy egyetlen tanfolyamunkon olyan nagy számban jelenjenek meg, hogy az innen, a legmagyarabb városból kiindul

eszmé országos jelentőségűvé váljon és példatadó legyen.

— Előadóinkat arra is felkérjük majd, hogy rövid kérdés és felelet formájában előadásuk lényegét foglalják össze, hogy hallgatónk ne csak hallgassák, de tudják is az anyagot. Csak az tehet fogadalmat nemzetépítő munkára, akinek megvan az alapja ahhoz, amire majd építeni fog.

— Meg vagyok győződve, hogy tanfolyamunk végén leányaink és asszonyaink érezni fogják lelkükben, hogy

sok-sok év mulasztását pótolták s a tanfolyamon szerzett ismeretek után nyugodtan tehetnek esküt hazájuk iránti hűségre és Magyarország boldogabb jövőjének előmozdítására.

A tanfolyam programja

A tanfolyam részleteiről, tárgyáról dr. Bacsó Jenőné ezek után a következőkben számolt be:

— A nő nemzetvédelmi kiképzésére irányuló tanfolyam két részre oszlik:

1. A nő nemzetvédelmi feladata békében.

2. A nő nemzetvédelmi feladata háborúban.

Az első főcsoportnak a nő nemzetvédelmi feladata békében a következő alcsoportjai lennének:

1. A nő magánjogi helyzete. Időbeosztás egy óra. A magyar nő kedvező magánjogi helyzete. Ösz-

szehasonlítás a külföldi nők magánjogi helyzetével. A Kod-Napoleon elfogadott államok nőinek sokkal kedvezőtlenebb helyzetének ismertetése.

2. A magyar nő közjogi helyzete. Egy óra. Történelmi visszapillantás. A fiúsított leány jogai. Az özvegy nő választójoga az örkormányzatban. Közhivatalok és köztisztviselők viselése. A szavazati joggal bíró nők arányosa ma az országos számarányhoz viszonyítva. Ennek alapján a nők befolyása és felelőssége a nemzet életében. Amikor így a képviselő választások útján az ő kezében is ott van a döntés a háború és béke felett. Ezen keresztül gyermekének és családjának sorsát is irányíthatja.

3. A nő a nemzetközi jogban. Egy óra. Külföldivel kötött házasság jogi következményei. Az a tény, hogy ez esetben állampolgárságot elveszít, de meg az anyanyelv nemzetköziség is biztosított joga, egyaránt kiemeli a nőnek és családnak rendkívüli jelentőségét a nemzet életében.

4. Az anyanyelv. Egy óra. Az anyanyelv használatának nemzetközi biztosítása a kisebbségi népcsoportok számára. Az idevonatkozó törvények gyakorlati jelentősége. Az elszakított magyarság küzdelme az anyanyelv használatáért. A nőre háruló legnagyobb felelősség az anyanyelv jogának érvényesítése.

5. A nemzeti eszme szolgálata a házasságban és családban. Két óra. A gyermek nemzeti szellemű nevelése. A család nemzethűségének ápolása. Idegen nemzetiségű és állampolgárságú férfivel kötött házasság következményei a magyar nemzeti eszmére való tekintettel. Az elszakított területeken kötött ilyen házasságok tragikus problémái mindkét félre. Az anyanyelv jogának kijátszása a görögkeleti vallás jogának érvényesítése, pl. Erdélyben. Román vélemény a magyar-román házasságról. Leányok, kik a magyarság iránt barátságtalan nemzet fiával kötnek házasságot, miként mérlegeljük eszelekedetüket házasságuk előtt, hogy nemzetvédelmi feladattal összeütközésbe ne kerüljenek? Ha pedig már ilyen házasság fent áll, hogyan érvényesítse nemzete iránti kötelességét, hogyan érvényesítse az anyanyelv jogát, hogyan ismertesse meg gyermekével a magyarságnak külföldön is elismert értékeit. Hogyan tanítsa tárgyilagos alapon mindkét fél nemzetének tiszteltetére gyermekét az ilyen házasságot kötött nő.

6. A nemzeti és népi hagyományok és a művészet jelentősége a nemzetvédelemben. Két óra. A Duna völgyében élő nemzetek kölcsönösen hatottak egymásra. Az államok e hatásokat politikai aspirációik Duna-völgyi döntő szerepük biztosítására használják fel. Meg kell mentenünk a magyar faj minden tiszta magyar jellegű alkotását s azt a maga eredetiségében tovább kell adnunk az új generációnak. A magyar népviselet, himnusz, építkezés, szokások, zene, tánc, mind a magyarság életének bástyafalai. Ha ez leromlik, részen át-

kell használni, amelyet a legtöbben utánoznak, ha sikertelenül is. Biztos, enyhe, fájdalommentes hatás jellemzi az

ARTIN

piel hashajtó drágékat. Este 2-3 szem Artint bevéve, reggelre kellemes ürülés biztosít.

idegen fajok hódító törekvései törnek be hozzánk. A nő nemzetvédelmi feladata itt, hogy a békeidőben is szakadatlanul folyó Duna-völgyi küzdelemben a magyar nép sajátos népi és nemzeti kincsének megmentésével vegyen részt. Belső kell vinnie tudását a maga, családjára és otthona életébe s a tiszta magyaros jellegét sugározza szét a nép és nemzeti alkotásokból és értékekből az egész magyar társadalomba.

A nő nemzetnevelő feladata háborúban.

1. A magyar nő háborús szolgálatának történelmi példája. Egy óra. A történelem feljegyezte Spárta és Róma asszonyainak a francia Jean D'Arenek és a német Mária Lujának küzdelmelt nemzeteért, s a lengyel nők évszázados harcát nemzeti szabadságáért. A mi magyar nőinknek is ragvógó példái vannak, ezeket ismerni kell.

2. Az idegen országok nőnek hősi példái. 20-20 percenként együttesen két óra. Ismertetni kell a német, angol, francia, olasz, lengyel, orosz hősi példákat, különösen pedig a legújabb korra vonatkozó anyagát, ami a példaadás végett reánk nézve igen fontos.

3. A nő honvédelmi szolgálatának példája hazánkban és külföldön. — Egy óra. — A magyar honvédelmi törvény ismertetése. — A német nő munkai és háborús szolgálatának törvénye. A román rendelet. A török, lengyel, finn nők honvédelmi szervezete.

4. A nő háborús szolgálata. Egy óra. A ma háborúja. A front mögötti város helyzete. Katonai szolgálat következményei, fegyelem, engedelmesség, megfigyelő készségre való kiképzés. Hallgatás, — mint a kemkedés elleni védekezés parancsa.

5. A nő katonai szolgálatának gyakorlati része. Egy óra. Térkép-olvasás, tereprajz, futárszolgálat. Milyen szolgálatokat teljesíthet a nő gépjárművel, az autovezetés szükségessége teheráru szállításánál, motorbicikli az összekötő szolgálatnál, stb. Fegyelemismeret, — ami rövid felsorolása lenne a fegyvernemeknek.

6. Nő a légvédelemben. Egy óra. A légi támadások tényét s a védekezés általános szabályait kell megismertetni.

7. Sebesültápolás. Két óra. Lőtt, vágott, szúrt sebek kezelése. Gázokozta sérülések, járvány háború esetén. Betegszállítás, kórház rögtönzött felszerelésének előteremtése.

8. Közigazgatás, rendfenntartás háború idején. Egy óra. A megyei és városi közigazgatás azon területei, ahol a nő a hadbavonult férfit helyettesítheti. Szociális munka. Hadiségely kiosztása. Napközi otthonok felállítás, háborús gyermekvédelem. Élelmezési feladatok, közkonyhák vezetése, menekültek ellátása. Rendfenntartás, női rend-

Megszűnik!! OLIMPIA Piac-u. 22. Kiárusítás!

Berendezés olcsón eladó.

Egy legendás bácskai nábob

Ninelen elegáns hotel Európában, ahol ne ismerték volna. Magácnak mondotta a kontinens legszebb asszonyát... Kártyacsatáiról az éjszakának hajnalába nyúló óráin legendákat mesélnek ma is... Pénze annyi volt mint a pelyva... A neve: Szemző Gyuszi... Róla az életéről, a sikereiről, asszonyairól és vagyonáról beszélgettem el egykori titkárával.

Zombor, 1939 elején.
(Copyright by Jób Paál. Utánnomás tilos.)

Ezt az embert aki most nyolche-tes szakállával, rongyos ruhájában szembem ül velem a félhomályba burkolt koresma pincéjében, Patkány Misi-nek hívják Zomborban. Valamikor volt más neve is, de sok mindennel együtt elvesztette ezt is. Ugy mondja, hogy negyvenhét esztendő, legalább hatvannak nézem. Kezei reszketve szorongatják a pálinkás poharat, szemeiből az alkohol tüze lobog. Az újjai finomak és fehérek mindig és meglátszik rajtuk, hogy ezek az újjak valamikor rózsale-

velű Abdullah-t és aranyvégű Prince de Monaco-t szedtek elő a gyémánttal díszített csillogó aranytárcából.

Patkány Misi tizenhárom éven át, 1914-1927-ig ezt nyomta a névjegyére:

Bernhardt Mihály

kamjokai Szemző Gyula Baja szabad királyi város főispánjának magántitkára.

De az igazi nevét nem tudták akkor sem.

Akkor is vagy Miska, vagy »titkár úr« volt a neve.

Másfél órán keresztül beszélgettem el vele a régi szép időről...

A méltóságos úr palotái

— A Világot — meséli — kilenc autót jartuk. Volt közöttük négy m, amelynek kovácsolt ezüstből volt a küllője. Horeh kocsikat frész bársonnyal bélelte a Gyuszi — egykori gazdáját mindig csak ezen a néven említi — és ebben az álom-autóban kilenc arany lámpa világított. Altalában a kilence szám volt a kabala-száma Gyuszinak. Kilenc frakja volt, kilenc szmokingja, kilenc zsakettje és kilenc szállása Európa metropolisaiba. Kilenc hosszú bundája, közöttük egy vagyont érő soboly és nerc, kilenceszer húsz, vagyis száznyolevan öltözet ruhája és közöttük tuatszámra olyan, amelyiket egyszer sem vett magára. Kilenc rövid bundája volt, kilenevenkilenc eszímája, kilenc pár térdén felül érő sarga vadászizmája és hatalmas hajókofferekben megszámlálhatatlanul állott a selyem fehérenemű. Mosásba nem adtuk soha semmit. Ha inget váltott a

régi a személyzeté maradt... Igazi úr nem mosat...

— Budapesten a Németszőlgyi-út 49. sz. alatt volt a villánk. A pincében sok száz ládában állott a pezsgő. Ó maga csak bort ivott. De nekünk pezsgőt kellett innunk. És csak Törley. Törley volt a többi szállásunkon is: Bécsben a Czernin-gassei palotában, az Imperialban és a Saeherban, Nizzában, a tengerparti saját villánkban, Párisban a Boulevard Raspinin, a Lutetiában, vagy a Champs Ellysén a Claridgeban, a londoni Carltonban, Prágában a Blaue Sternben, Berlinben a Hotel Cairoban, aztán abban a strassburgi palotában tökéletesen berendezett garderojba volt Gyuszinak és nekem. Mindenütt frakk, szmoking, zsakett, ruhák, ingek, cipők tömkelege...

Megszámlálhatatlan milliók a kártyaasztalnál

— Az én kötelességem volt kezelni a Gyuszi pénzt. Ó maga piszkos dolognak tartotta a pénzt és sohasem vett bankjegyet, vagy ércpénzt a kezébe. Irtózott a pénz megérintésétől... Volt egy disznóbőr kofferünk, sarga színű, ezt a koffert ismerté az egész világ! Két kulcsra járt. Az egyik kulcs nálam volt, a másik nála. A háború után, mikor még milliókban

számoltunk, reggel sohasem volt ebben a kofferben kevesebb három-négyezer milliónál! Gyuszi cédulát adott a bankba és ott, a Szerviza téren Gábor igazgató hatalmas kötegekben dobta elénk a pénzt. Ilyenkor a sarga disznóbőr koffer mindig megtelt. Csekket sohasem állított ki a Gyuszi, mindig csak cédulát írt alá és erre adták a pénzt...

Egy bácskai nábob ezernyolcszáz pár keztyűje

— Az Otthon körben, a Mánás kaszinóban, Uri kaszinóban, Fészekben én ott ültem ölemben a kofferrel és a Gyuszi játszott. Soha nem ült le kártyaasztalhoz keztyű nélkül. Szemrebbenes nélkül nyert és veszett milliókat. Keztyűben játszott. Az ő legendás szarvasbőrkeztyűit mindenki ismerte. Néha óránként váltotta a keztyűjét. Állandóan legalább ezer-nyolcszáz pár szarvasbőrkeztyűnek kellett inventáron lenni. Játék közben balkezőn szarvasbőrkeztyű volt, jobbja azonban gumiujjak. Ezekkel fogta a kártyát. Ért nagy nyereségre emlékszem: egyszer baccarat-ban az Otthon

körben — és képzelje el: az infláció évében történt ez, akkor banque-ouvert volt! — tizenhetet ütött, egyszer pedig Monte Carlo

A TETEL: **ÁLL**
 OZLETE: **MEGY**
 HA HIRDETÉSE: **FUT**

Független Ujságban

ban — ahova tízenegyszer kísérem el — annyi pénzt nyert, hogy ölemben kellett levinni az autó-

ba az ezerfrankos kötegeket. A kofferben már nem fért el a sok pénz...

Aki vagyont muzsikál át a határon

— Rengeteg pénzünk volt a bankban. Legtöbb pénzünk talán Badelban volt, Svájcban, ahova duplafenekű kofferben aranyat vittünk ki. A pesti villában egy szoba ilyen duplafenekű kofferrel volt tele. Vittünk és hoztunk mi mindenféle portékát. Néha az autók kerekéi, ülései, de még a lámpák is tele voltak szaharinnal, kokoinnal és briliánszal. Arról az esetről, amikor Gyuszinak hatalmas vagyont muzsikáltunk át a határon, sokat írtak már, de ezt a históriát, amelyet tulajdonképpen én hajtottam végre, kevesen ismerik.

— A háború után történt. Előre lefoglaltam a bécsi gyors étkező-kocsijának minden helyét. Magyar Imre bandája szállt fel az étkezőbe. Es utána Gyuszi meg a vendégei, közöttük nem egy ragyogó szép asszony. Húzta a cigány, durrogott a Törley. A ha-

táron valami baj volt a cigányok útvele körül. Vitatkozás. Végül Gyuszi megunja a dolgot és leszállítja a bandát. A nagybögő »tévedésből« fennmarad. A bögős rohan a robogó vonat után és én nevetve kiáltok oda neki: majd megkapod a bögödöt... A bögőben hatalmas kötegekben dollár, font, hollandi forint, francia és svájci frank, csomagba kötött eseh ötezer koronás, kilenc dobozban egymillió svájci frank értékű ékszer, külön skatulyában hetvennyole páratlanul szép fekete briliáns és ugyanannyi hatalmas igazgyöngy húzó-dott meg. Ezért az »üzletért« remek arany cigarettá tárcát kaptam Gyuszitól. Hatvan deka volt a tárca súlya. De Gyuszi különben is gavallér volt velem. Kaptam tőle tíz aranyórát. Volt nekem négy frakkom és nyolcvan öltözet ruhám... Most nincs semmi...

Akit nem fog sem a golyó, sem a kard...

Visszaemlékeztem: a nyáron találkoztam Radenci fürdőn, a jügoszláv Nauhejában a méltóságos úr egyik volt párbajsegédjével. Ez esodákat mesélt nekem a Gyuszi párbajdalairól. Ott, a radenci sprudel előtt, mialatt tarka üveg a kezükben sétáltak a nápsütésben aprókat kortyolva szép asszonyok és a kontinens minden nációjának fia, egy pillanatra meglevénedett előttünk az elmúlt két évtized. És a radenci diskurzus jutott eszembe, most, hogy Patkány Misi ezekről a párbajok-ról mesélt.

— Mindig így utaztunk a világban: elől az ezüst küllös autóban a Gyuszi meg én, hátul egy nyitott kocsiban Rózsi, a komorna és az inas a máhával. Néha a mi kocsinkban jöttek a szekundánsok. Mert: rengeteg párbajunk volt szerte a világon mindenfelé. Amíg én mellette voltam, hatvannyole párbajt vívott. Kardra és golyóra. De se a kard, se a golyó nem fogta őt. Minősze háromszor sebesült meg: egyszer Thomka Zoltán ezredes — akivel bandázs nélkül tízenyolcszor esapott össze — vágta meg a bal karján, egyszer egy kövér pesti újságíró sebesítette meg, egyszer pedig a Széchenyi Laci gróf, akivel aztán kibékült és puzi pajtás lett. El is utaztunk a Laci grófhöz Délamerikába vadászatra. Nyolc hónapig maradt ott Gyuszi, vele voltunk: én, a Rózsi, a sofför, az inas és két autó.

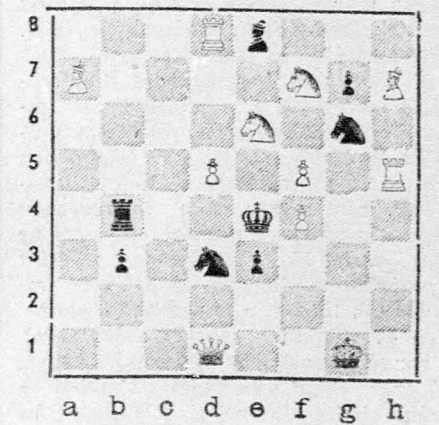
pénzzel... Számlálatlan sok-sok millió... Törley durrog... A kövér Magyar bandája játszik... A garderoiban egy vakítóan fehér női vállról most kerül a fogásra a hermelin-capp... Jég között orosz kaviart szervíroznak... A titkár úr a zsebébe nyúl és diszkréten kis skatulyát tesz a szalvéta alá... Csizolt vázában kamélea... A dobozban villgő szoliter simúl a fekete bársonyhoz... Suttogás... Fehér glasszékesztyűben váltják a pincérek a tányérokat... Odakinn arany gombokkal kék livrén áll az ezüst küllös Gráf-Stift mellett a sofför...

A múltból ittfejtett fehér kezek hosszú, reszkető ujjai játszanak a stampedlin, amelyet itt, a pincébe épített ivóban ki sem mosnak, amikor beleülnek a harmadik kupicát.

Büszünk... Megreszkető lábakkal lassan az éjszakában... Almodni tovább...

25. sz. feladvány.
 M. Adabascheff, Rostov-Don.
 (Az E. Escaas Catalunya 1935. évi versenyén I. díjat nyert.)
 Sötét: Ke4, Bb4, Fe8, Hd3, Hg6;
 gy: b3, e3, g7 (8).

Világos: Kc1, Vd1, Bb8, Bb5, Fa7, Fh7, Hc6, Hf7; gy: d5, f4, f5 (11).

Tiszántúli Ipar és Kereskedelem

Érdekes adatok a textilipar kilátásairól

Kétségtelen, hogy a textil egyike azoknak az iparágaknak, amelyek a helyzet javulását a leggyorsabban megérik s amelyekre ebből a javulásból hamarosan realizálható eredmények származnak. Ennek a kedvező változásnak ma már pozitív jelei vannak s hogy itt most már nagyobb arányú föllendülésről lesz szó, nagyon valószínű azért, mert egyéb téren is a hitelfeszültség egyhűlése lehet tapasztalni. Már a múlt esztendő utolsó hónapjában meglepetéssel kellett észrevenni, hogy még az utimóval kapcsolatosan sem lépett föl olyan helyzetrosszabbodás, mint az 1937. év végén. A fizetésképtelenségek száma az előző esztendőhöz képest 29.1 százalékkal csökkent s a magán- és kényszervezetések passzívainak összege az 1937. év végével szemben 3.4 százalékkal kisebb volt, mint az előző időkben, amennyiben november hónappal szemben 10.5 százalékos, a múlt esztendő megfelelő idejével szemben 4.9 százalékos csökkenést lehet megállapítani. De a zálogházi forgalomból is a helyzet javulására kell következtetni. A zálogfelvételek összege a múlt esztendő utolsó hónapjában mindössze 4.5 millió pengő volt, ami az idén a legalacsonyabb állásnak felel meg. Ugyanakkor a zálogkiváltások a zálogfelvételek összegét meghaladták, úgyhogy a zálogállomány az előző hónapokhoz képest hanyatlott. A legalacsonyabb színvonalon szerepelt a kényszerárverésre került tételek száma is, sőt ez a tétel az előző esztendő megfelelő idejével szemben is csökkenést jelent.

Ilyen körülmények között szinte természetes, hogy a **textilforgalom megélnélt.** Ez az élénkülés elsősorban a ruházati iparban jelentkezik s az itt tapasztalható emelkedésre a munkapiacra vonatkozó statisztikai adatok is rávilágítanak. A munkanélküliek száma a ruházati iparban 700-ról 532-re, vagyis egy esztendő alatt 24 százalékkal csökkent. Igaz ugyan, hogy az 1932-1936-os évekkel szemben, amikor ebben az iparágban a munkanélküliek száma állandóan a 400-on alul volt, még mindig nem elég kedvező szociális nézőpontból a helyzet, azok a mozgalmak azonban, amelyek legutóbb éppen szociális téren megindultak, reményt nyújtanak az iránt, hogy a helyzet továbbra is nagy arányban javul s a ruházati ipar a munkanélküliséget illetően, ismét a legkedvezőbb számokat tünteti föl.

Ama program megvalósítása során, amelynek alapján a falusi lakosságot olcsóbb ruhával látják el, számos munkáskezelési foglalkoztatnak, de kiesnek a munkanélküliek köréből azok is, akik a mind nagyobb arányokat öltő háziipar keretén belül tudnak elhelyezkedni. A legnagyobb bizottsággal lehet számítani arra, hogy ebben az iparágban már legközelebb azok a számok lesznek érvényesek, amelyek az 1937. évet megelőző időben szerepeltek.

A várakozás jogoságát és időszerűségét megerősíti a nyersanyagok importjának alakulása is. Nyerspamutból a legújabb statisztika értelmében 306 vagonnal vásároltak többet gyáraink, mint tavaly s a nyersgyapjú importja csaknem négyszeres volt az előző esztendő behozatalának. Fésült gyapjuból mintegy 25 százalékkal importáltak többet, a nyersjuta behozatala 47 vagonnal, azaz 71 százalékkal, a rongy importja 60 vagonnal, vagyis 41 százalékkal emelkedett. Ezekből a számokból csak az a következtetést lehet levonni hogy

• **textilipar a legnagyobb mérték-**

ben fölkészült teljesítő képességének minél nagyobb arányú kiaknázására

s tekintettel az iparág vezetőinek reális, a viszonyokhoz rugalmasan alkalmazkodni tudó üzletpolitikájára, ilyen fölkészültséget el sem lehet képzelni másképpen, mint a föllendüléshez fűződő remények és várakozások napról-napra erősödő jogosságában.

Es ezeket a reményeket egy pillanatra sem lohaszthatja le az a körülmény, hogy a textilipari kivitelben az előző esztendővel szemben hanyatlást lehet konstataálni. Ez a hanyatlás egyáltalán nem volt nagyarányú, másrésztől természetesen következett azokból a külpolitikai bonyodalmakból, amelyek éppen az elmúlt esztendő végét jellemezték. Kétségtelen tehát, hogy a viszonyok enyhülése után ezeket az összeköttetéseket ismét meg lehet erősíteni, sőt a piacok mélyítésére és terjesztésére a legtermészetesebb lehetőségek kínálkoznak azok után a változások után, amelyek a Felvidék visszakap-

csolásából származnak. Ismeretes, hogy a visszatartott részben a környék ellátására alkalmas textilipari vállalatok nem működnek, mi sem természetesebb tehát, minthogy a szükségleteket a fejlődés legmagasabb fokára jutott magyar textilipar elégítse ki.

Arra bizonyra lehet számítani, hogy a magyar textilipar eredményesen tud megküzdni annak a cseh iparnak konkurenciájával, amely a megszállás szomorú ideje alatt látót a Felvidéken megve-

te, de amely a hazafias nézőpontok kikapcsolásával sem képes arra, hogy a magyar textilipar termékeivel sikeresen versengjen. Mivel azonban a hazafias érzésnek a gyökeresen megváltozott helyzetben a normálisnál is nagyobb gazdasági erőt és értéket kell tulajdonítani, több mint bizonyos, hogy a Felvidék textilszükséglete egyik hatóság eszköze lesz a magyar textilipar föllendítésére és újabb térbővítésére irányuló törekvéseknek. Nyilvánvalóan a föllendülés és virágzás éve lesz.

adatkörének adminisztratív szervébe fejlődik ki, ami lehetővé teszi, hogy megosztassák a munka: a minisztérium az elvi kérdésekkel, a hivatal pedig a végrehajtással foglalkozzék.

Szöbakerült az utóbbi időben, hogy ebben az irányban tovább fejlesztésék a Külkereskedelmi Hivatal munkaköre. A készletbejelentések ellenőrzése is már ebbe a vonatkozásba tartozik, de egyéb ilyen feladatok ellátásának szükségessége is felvetődött. Erre való tekintettel az a javaslat is szöbakerült, hogy a Külkereskedelmi Hivatal nevet **Kereskedelmi Hivatalra változtassák át, ezzel is jelezvén, hogy feladatköre kiszélesedett.**

Döntés ebben az ügyben még nem történt, mert hiszen vannak szempontok, amelyek a név változtatlan megmaradását indokolják, így elsősorban az hogy még változott feladatkör mellett is a **hangsúly a külkereskedelmi vonatkozás marad.** Valószínű azonban, hogy e kérdés rövidesen eldől.

A segédek és tanoncok kiállítására

A Debrecen és Vidéke Ipartestület előjárósága a közelmúltban kimondta, hogy a legutóbb 1927. évben rendezett segéd- és tanonc-munka kiállítás nyomán ez évben is megrendezi a helybeli segédek és tanoncok munkából a kiállítást. Sok tehetséges tanonc és segéd van Debrecenben, akik készséggel, a munka iránti szeretettel párosult ügyesség és izlés alapján büszkén kiállhatnak a közönség elé. Ezt akarja az Ipartestület előjárósága lehetővé tenni: minden komoly munkát előállítani tudó segédnek és tanoncnak, mert ezzel a magyar östehetségben rejlő erőt kívánja felszínre hozni azoknál, akiknél ez megvan, de kibányászni eddig nem volt lehetséges. Az Ipartestület ezúton is felkéri városunk iparosársadalmát: adjanak módot és alkalmat segédeknek és tanoncoknak, hogy a kiállítás felkészüljenek, hozzanak némi áldozatot az érdemes ifjabb iparos generáció ambíciójának kifejlesztésének és munkaszeretetének bizonyítására. Az ebből fakadó elismerés nemcsak a kiállító segédeknek tanoncoknak de magát a munkaadót is meg fogja illetni, mint tanítómesterüket. A kiállítás résztvevők arany, ezüst, bronzérem vagy díszes oklevél kitüntetésben részesülnek. A segéd és tanoncunka kiállításra való részvétel költségmentes. s arra már is lehet jelentkezni a munkaadók útján vagy közvetlenül az Ipartestület hivatalában. Ugyanott jelentkezési lapok díjtalanul kaphatók. Minden törekvő segédnek és tanoncnak nyitva áll az út, hogy képességeit bemutatthassa. Kár volna az alkalmat fel nem használni. Jelentkezzünk minél többben.

VERSENYTARGYALÁSI HIRDETMÉNY

Közöljük az építőiparosokkal, hogy f. évi március hó 11-én és 14-én öket érdeklő versenytargyalási hirdetmény határideje jár le. A részletes kiírás az Ipartestület hirdetőtábláján megtekinthető.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A TISZÁNTÚLI FÜGGETLEN UJSÁG BANN HIRDETŐ VEGEK-NÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLASAIT

Vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az építőipari értekezlet az ipartestület dísztermében

Mint már többször közöltük, az Ipartestület építőipari értekezlet összehívását határozta el, melyen megfogják tárgyalni az építőipart érintő azokat a kérdéseket, melyeket az építőiparosok munkához juttatása érdekében végre kellene hajtani. A jelenlegi helyzet az, hogy ebben az évben Debrecenben nagyszabású építkezésre kilátás nincsen, a magánépítkezések megindulását számos akadály gátolja és ennél fogva igen szalmas jövő előtt állnak. A helyzetten segítenő, az építőipari értekezlet bizonyára arra fogja helyezni a fő súlyt, hogy olyan megoldási módo-

kat állítson fel, melyeknek révén a munka megindulását elő lehet segíteni. A rendező Ipartestület meghívta erre az értekezletre a vezető hivatalos köröket, melyeknek részben hatáskörükben állhat a munkaalkalmak nyújtása, részben pedig összeköttetéseik révén közbejárhatnak. Közöltük már azt is, hogy mely kérdésekkel fog foglalkozni az építőipari értekezlet, úgy, hogy bő anyag kerül tárgyalás alá. Kívánatos, hogy az építőipari értekezleten úgy a meghívott vezető körök, mint maguk az építőiparosok teljes számban részt vegyenek.

Közmunkát kap a kisipar

Az iparügyi miniszter a jövőben megfelelő részt kíván juttatni a kisiparosoknak is közszállításokból. E célból azonban szükséges a közszállításokban részeseit kívánó kisiparosság országos megszervezése.

Az iparügyi miniszter a napokban e tárgyban fontos rendeletet bocsátott ki, amely úgy intézkedik, hogy csak a községenként, nagyobb városokban kerültenként és szakipari csoportonként tömörült kisiparosság részesülhet az említett munkákban.

A megrendeléseket a szervezett csoportok nevében az Iparosok Országos Központi Szövetkezet, a Kisipari Munkaszervező Szövetkezet és a Kisipari Munkát Vállaló Termelő és Értékesítő

Kereskedelmi Hivatal lesz a Külkereskedelmi Hivatalból

Erosen megnövekedett az utóbbi évek folyamán a Külkereskedelmi Hivatal feladatköre. Egyre újabb és újabb munkák ellátásával bízták meg a kormányok a hivatalt. Értelmezhető ez, hiszen a bürokráciamentes munka általános elismerését keltett a gazdasági élet minden körében s a gyors végrehajtást lehetővé tette, hogy mind szélesebb területeken fejtsen ki tevékenységét.

Különösen azóta növekedett meg a munkaterülete, mióta a behozatali engedélyek kezelése is hatáskörébe ke-

Szövetkezet fogja átvenni és szétosztani.

A közszállításban résztvevni akaró kisiparos csoportoknak tehát **e szövetkezetek valamelyikéhez kell tartozniuk.**

Mind a szövetkezetek, mind a szállításokban részesülő iparoscsoporthoz munkásságát állandóan ellenőrzni majd az iparügyi minisztérium.

A miniszter rendelete, amelyet a kamarához küldött, hangsúlyozza, hogy **ne erősödjön az ilyen iparos csoportok alakulását,** mert az egész magyar kisipart nem lehet ilyen úton munkával ellátni. Legfeljebb arról lehet szó, hogy a részülő csoportokat alkalmanként kiválósság és közmunkához juttassák.

riult. De nemcsak külkereskedelmi területen kapott nagyjelentőségű feladatok elvégzésére megbízást hanem olyan tevékenységeket is ellát már, amelyek a belkereskedelem vonatkozásait érintik. A piacutató, a külkereskedelmi munka áralakulással kapcsolatos termelői árellenőrzés és még sok egyéb terület, amely tulajdonképpen a külkereskedelemből indul ki, de közvetve vagy közvetlenül a belső kereskedelem munkáját is érinti. Így tehát a **Külkereskedelmi Hivatal lassanként a kereskedelmügyi minisztérium teljes fel-**

A3 D3 B4 C...

szá...
ter...

A ma...
dek óla...
és arr...
lunk te...
roképe...
és a h...
nál, len...
pesség...
szál 90...
külalé...
pai kód...
állagere...
legjobb...
Egyesít...
minőségi...
ben érté...
ket csak...
ból, ha...
gek már...
vezőbb...
termeleti...
tett mind...
tében tö...
kedője ne...
meszteti...
minőség...
tékü vet...
dekeltésg...
országok...
országok...
A földm...
a szerző...
vántartás...
és külföld...
tőmagkiv...
meg. A vé...
sége föl...
lésügyi m...
lya és a K...

A3 D3 B4 C...

B5 A5 B6 C...

C5 D5 C...

A3 D3 B4 C...

B5 A5 B6 C...

C5 D5 C...

A3 D3 B4 C...

B5 A5 B6 C...

C5 D5 C...

A3 D3 B4 C...

B5 A5 B6 C...

C5 D5 C...

A3 D3 B4 C...

B5 A5 B6 C...

C5 D5 C...

A3 D3 B4 C...

B5 A5 B6 C...

C5 D5 C...

A3 D3 B4 C...

B5 A5 B6 C...

C5 D5 C...

A3 D3 B4 C...

B5 A5 B6 C...

C5 D5 C...

A Független Ujság GAZDA-oldala

Szabályozták a szerződéses vetőmagtermelés irányítását és nyilvántartását

A magyar vetőmag iránt már évtizedek óta tapasztalható külföldi érdeklődés arra vezethető vissza, hogy a nálunk termelt vetőmag igen magas csiraképességű. Amíg a beremagvaknál és a hűvelyeseknél, a babnál, borsónál, lencsénél, búkkönyvénél a csiraképesség például majdnem kivétel nélkül 90 százalékos, sőt gyakran a 99 százalékot is eléri, addig a nyugateurópai ködösebb országokban a csirázás állageredménye jóval kisebb. Európa legtöbb állama, de az Északamerikai Egyesült Államok is a magyar magminőségi tulajdonságait teljes mértékben értékelik és vetőmag szükségletüket csak akkor fedezik más országokból, ha az általuk keresett magfélések már nálunk nem kaphatók. A kedvezőbb ehajlat, valamint a csekélyebb termelési költségek és az előbb említett minőségi tulajdonságok következtében több európai ország magkereskedője nálunk szaporítatja saját nemestett vetőmagjait úgynevezett termelési szerződések útján. Így azután minőségileg is magasabb használati értékű vetőmaghoz jutnak a külföldi érdekeltek, mintha a szaporítást saját országukban végeztetnék.

A földművelésügyi minisztérium most a szerződéses vetőmagtermelés nyilvántartásával és irányításával belső és külföldi viszonylatban a Magyar Vetőmagkiviteli Részvénytársaságot bízta meg. A vállalat ideirányuló, tevékenysége fölött az ellenőrzést a földművelésügyi minisztérium termelési osztálya és a Külkereskedelmi Hivatal gabo-

na és magcsoportja gyakorolja, a gazdaérdek közvetlen érdekét pedig a mezőgazdasági kamarák és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjaiból alakult termelői szakközvetítő bizottsága, amely állandó együttműködést fejt ki a vállalat igazgatósága részéről az új üzletág vezetésével megbízott és termelési szakkörökből álló intézőbizottsággal. A vállalat már meg is kezdte működését és rövidesen felhívást bocsát kérésre, hogy mindazok, akik szerződéses vetőmagtermeléssel foglalkoznak, jelezzék be belső és külföldi szerződéseiket a Magyar Vetőmagkiviteli Részvénytársaságnál. A vállalat felhívja azokat a gazdákat is, akik nem szerződéses alapon termelnek borsó- és főzelékmagvakat, hogy termeléseiket szintén jelezzék be. Különös figyelemmel lesznek az ellenőrzéssel megbízott hatóságok és az említett vállalat arra, hogy a külföldi és a belső termeltető cégek érdekeit és összeköttetéseit messzemenőleg biztosítsák és hogy az egyes cégeknek az eddig gyakorolt hatósági ellenőrzéssel kapcsolatos adminisztratív munkája is a minimumra csökkenthető legyen. Remélhető, hogy a magyar vetőmagkiviteli, mint a szakma kommerciális szervezete és az ellenőrző hatóság közötti szorosabb együttműködés biztosítsa majd az utóbbi években erősen visszafejlődött szerződéses termelés részére az összes tényezőket támogatását és ezáltal az üzletág kedvezőbb fejlődését is.

Hirdetmény a pogári loállomány megvizsgálásáról

Értesíti a városi elsőfokú közigazgatási hatóság a város érdekelte közönségét, hogy az állategészségügyről alkotott 1928:XIX. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 100.000/1932. F. M. sz. rendelet 144. §-ában foglalt rendelkezés értelmében a pogári egész loállomány megvizsgálandó.

Ennek a rendelkezésnek, valamint a m. kir. Földművelésügyi Miniszter Ur által ugyanebben a tárgyban kiadott 40.700/1939. F. M. számú rendeletnek végrehajtása céljából felhívja a hatóság a város területén lévő lótulajdonosokat, hogy lovaikat az alábbi beosztás szerint kilüfözött helyre és időre az elrendelt egészségügyi vizsgálat foganatosítása végett vezessék elő:

1. Március hó 1-én, szerdán d. e. 8—12 óráig terjedő időben a baromvársátra.

Ezen a napon elővezetendők a m. kir. Államvasutak Debrecen—nyírábrányi vasútvonal, Vámospécs—Nyírmártonfalva, Bagospuszta, Sámson és Hajdúhadház községek határai, valamint a Debrecen—nyíregyházi vasútvonal által határolt VI. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálóhelyhez közelebb fekvő részében tartott lovak.

2. Március hó 2-án, csütörtökön délelőtt 8—11 óráig terjedő időben a Csapó-utcai csordaföldre.

Ezen a napon elővezetendők a m. kir. Államvasutak Debrecen—nyírábrányi vasútvonal, Vámospécs—Nyírmártonfalva, Bagospuszta, Sámson és Hajdúhadház községek határai, valamint a Debrecen—nyíregyházi vasútvonal által határolt VI. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgáló helyhez közelebb fekvő részében tartott lovak.

3. Március hó 3-án, pénteken d. e. 8—12 óráig terjedő időben a volt Gilyányi-laktanya előtti téren.

Ezen a napon elővezetendők a m. kir. Államvasutak Debrecen—nyírábrányi vasútvonal, Mikepércs község határa és a Debrecen—nagyföldi vasútvonal által határolt VIII. állategészségügyi körzetben, valamint a IX. állategészségügyi körzetnek ezzel a körzettel határos részén tartott lovak.

4. Március hó 4-én, szombaton d. e. 8—12 óráig terjedő időben a szoboszlói úton levő 4. számú útkaparóházhoz.

Ezen a napon elővezetendők a Debrecen—füzesabonyi vasútvonal, a Hajdúböszörmény—Szoboszló összekötő országút, Szoboszló megyei város határa és a m. kir. Államvasutak Debrecen—budapesti vonala által határolt III. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgáló helyhez közelebb fekvő részében tartott lovak.

5. Március hó 6-án, hétfőn d. e. 8—10 óráig terjedő időben a Hortobágyon levő máti biztosi hivatalhoz.

Ezen a napon elővezetendők a Tiszacsege, Tiszadoroma, Egyek, Tiszafüred, Nagyivány, Nádudvar községek határai, valamint a Hortobágyi-folyó által határolt I. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálóhelyhez közelebb fekvő részén tartott lovak.

(A hirdetmény folytatását, illetve a további dátumokat jövő vasárnapi számunkban közöljük.)

Azok az állatbirtokosok, akik lovaikat a fentiekben megjelölt vizsgáló helyekre és időben elővezetni nem kívánják: kötelesek ezt a szándékukat a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth utca 20. sz. földszint 46. sz. hivatalos helyiség) a vizsgálat megkezdése előtt írásban bejelenteni és állataikat saját költségükre a bejelentéstől számított nyolc napon belül a helyhatósági állatorvossal megvizsgáltatni.

Kötelesek továbbá gondoskodni a fent idézett rendelet értelmében arról, hogy az állatok elővezetésénél segítő ember álljon rendelkezésre az orvos részére, a vizsgálat zavartalan megejtésé céljából.

A hirdetményben megjelölt napokon az egyes vizsgálati helyekre csak az ott megjelölt állategészségügyi körzetben tartott lovak vezetendők elő, mert csakis ezáltal lesz elkerülhető, a torlódás és csak így lesz eredményesen keresztülvihető a lovak ellenőrző vizsgálata.

A lótulajdonosok kötelesek a vonatkozó rendelet értelmében a csikók származását is igazolni az ellenőrző vizsgálat alkalmával, miéртis a fedeztetési jegyet is magukkal kell hozni és azt a vizsgálatot végző hatósági állatorvosnak bemutatni.

Figyelmezteti a hatóság az érdekel-

A tavaszi hónapokra várják az olasz állatkezelés megélénkülését

A vidéki állatvásárokon az értékesítési lehetőségek igen kedvezőten alakulnak, ami érthetően aggasztja is a gazdákat.

A vágómarhaárak általában erősen visszaestek a múlt évi árhoz képest.

Ez az áresés elsősorban annak tulajdonítható, hogy az állatkezelés még mindig nem kielégítő. A németországi állatkezelés nem pótolja az elmaradt illetve a csekély olasz állatkezelést.

A jumi szabadzónába irányuló heti 100 vágómarha nem elégséges ahhoz, hogy a vásárokon a kereslet megélénküljön.

Az utóbbi időben azonban a szakkörök azon a véleményen vannak, hogy kedvező idő esetén, talán már márciusban vagy áprilisban az olasz érdekelteknek

szükségük lesz magyarországi vágómarhára,

mert erre az időpontra várható a belső olasz állatkezelés megcsappanása. A tavasz folyamán meginduló kivitel előjelei máris mutatkoznak. Az utóbbi időben ugyanis

a beállítani való tinó iránt valamivel élénkebb az érdeklődés, amiből arra következtetnek, hogy a vágómarhaértékesítés helyzete megjavult. Természetesen minden attól függ, hogy valóban jelntkezik-e az olasz kereslet, de

kérdéssé teszi a kiviteli lehetőségeket az is, hogy a száj- és körömfájás továbbra is szűnő irányzatú marad-e

Félő ugyanis, az idő esetleges felmelegedéssel újabb területeket jelentkezik majd a járvány. Erre vonatkozóan járványról szóló helyzetjelentések arra utalnak, hogy bár a száj- és körömfájás alól hétről-hétre nagyobb területek szabadulnak fel, mégis vannak községek, amelyekben

újabb fellépett a betegség, de leginkább csak azokban az udvarokban, amelyeket az első alkalommal elkerült. Ezek a visszaütések komolyan arra figyelmeztetnek, hogy az átvészeltnek látszó községekben is helyenvalók a legerélyesebb járvánnyellenes intézkedések

és a gazdáknak mindent el kell követniük, hogy a járvány újabb fellépését az állatok tökéletes fertőtlenítésével a lehetőség szerint megakadályozzák.

A sertésértékesítés helyzete lényegesen kedvezőbb a szarvasmarha értékesítésénél, de meg lehet állapítani azt is, hogy kivitel céljára

lényegesen több sertést kínálnak, mint amennyit a külföldi piacra el lehet helyezni.

teket, hogy azok az állatbirtokosok vagy tulajdonosok, akik állataikat a fent kijelölt vizsgálóhelyekre és időre elő nem vezetik, sem pedig állataiknak külön megvizsgálattásáról nem gondoskodnak, kibégást követnek el és az 1928:XIX. t.-c. 100. §-a, illetőleg a törvényvégrehajtása tárgyában kiadott 100.000—1932. F. M. sz. rendelet 574. §-ának 79. pontjában foglalt rendelkezés alapján pénzbüntetéssel fognak büntettetni.

Szarvasmarhák, juhok és sertések az állattulajdonosok tanyáján vagy udvarában fognak megvizsgáltatni. Ezért figyelmezteti a hatóság az állatbirtokosokat, hogy a vizsgálat céljából fentiekben kitűzött idő alatt állataikat rendszerint helyükön otthon tartásuk Debrecen, 1939 február hó.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Különösen a német kontingensre bejelentett sertések száma haladja meg gyakran a szállítási lehetőségek szűkösét, ezzel szemben a csehországi piac részére alkalmas, elsőrendű, fiatal zsírsertésekből

nincs olyan kínálat, mint amint a szállítási lehetőség.

— Megkezdődtek már a paradicsom termelésre irányuló tárgyalások. Minden évben nagy gondot okoz a paradicsom termelésnél az ár kérdése. Az idén a helyzet más, mint amilyen a múlt esztendőben volt. A paradicsom termelési költségei a napszámber emelése folytán lényegesen magasabb s ezért a gazdaérdekeltségek között az a vélemény alakult ki, hogy a konzervgyáraknak a múlt évi átvétel áránál lényegesen magasabb áron kell a paradicsomot átvenniük, mert különben nem fizetődne ki a termelés. A múlt évi alacsony termelési ár bizonyos mértékig a paradicsomtermelés visszaesését idézte elő. 1937-ben ugyanis a gazdák körülbelül 5 ezer vagon paradicsomot termeltek a konzervgyárak részére, a múlt évben viszont a gyárak alig 2200 vagon árut vehettek át. Igaz, hogy ennek oka nemcsak az volt, hogy kisebb területen termelték a paradicsomot, de nagy szerepet játszott a kisebb átvételnél a kedvezőtlen időjárás is. A tanácskozások során a gazdák kijelentették, hogy kilométerenként 5 fillérrel alul nem kötnék termelési megállapodást. Hírek szerint a gazdáknak ezt az átvétel foglalatát magaévá tette a földművelésügyi minisztérium is. A magyar mezőgazdaságban jelentős szerepet játszó paradicsomtermelés további fejlődése biztosra vehető, ha ezt a magasabb termelési árat a konzervgyárak elfogadják.

— Győr vármegyében 2241 állat hullott el a száj- és körömfájásban. Győr-Ménfőcsanak egyesített vármegyék szerdai gyűlésén Galgóczy Gyula állategészségügyi főtanácsos előterjesztette jelentését a legutóbbi ragadós száj- és körömfájás által okozott károkról. Szeptember óta az egyesített megye területén 82.444 darab állat betegedett meg a mai napig és a beteg állatok közül 2241 db hullott el. Az állatok elhullásán kívül a több hónapos zárlat miatt érte tetemes kár az állattartó és tenyésztő gazdákat.

VERSENYTÁRGY HIRDETÉNY

PUNKAT PARTOL SZANTULI FÜGGŐTLEN UJSÁG HIRDETŐ ÉS SZERKÖZLI VÁSÁR

A megmérgezett város

Írta:
S. de Saintmurge

Fordította:
Borbíró Lóránt

XIV. fejezet.

Béke és nyugalom...

A harc egész rövid volt. Kinn Nürnberg alatt egy tanyán szállott meg a kokainista banda vezére. Amikor a rendőrség csendesen körülvette a tanyát, három legmegbízhatóbb emberével bevette magát a padlásra.

A kapitány nem is kockáztatta emberei életét. Nyugodtan elhelyezkedtek a tanyán jó, természetes fedezékek mögött és még csak nem is lövöldöztek. A banditák látták, hogy mit akarnak: ki akarják szerezni őket. Dél felé magukra gyújtották a szénpadlást és végeztek magukkal. Elve egyik sem került a rendőrség kezébe.

Schwartz kapitány este — nagy mulatás után — lakásában mesélte a két fiatalnak:

— Tulajdonképpen már régen tudom, hogy ki a banda vezére. De maga a gondolat annyira képtelen volt, hogy egészen biztos, tárgyi bizonyítékokat kellett szereznem.

— Hogy előlről kezdjem a dolgot rád — intett Adams fele — egy pillanatig sem gyanakodtam. Egészen az utóbbi időkig nem is értettem a szerepedet. Amikor elmondottad, hogyan került össze az ismeretlennel, teljesen tisztázatlan volt még a szereped. Mikor azonban azt a kis papírlapot is említetted — bár hamarabb megtetted volna —, rögtön tudtam, hogy az nem más, mint a banda titkos találkájára a belépőjegy, amit valaki rádbizott, mert nála nem volt biztonságban.

— Már az első este megütötte a szememet az a rendkívüli hasonlatosság, ami közötted s az ismeretlen áldozat között volt. Egyforma ruhában, este kettőtökét nagyon könnyű összetéveszteni. Hogy mire való volt ez, azt még nem értettem.

— Herendi előtted egy héttel érkezett meg a rendőrségre. Kokainisták után jött kutatni, akikről azonban nekünk sejtelmünk sem volt. Egyáltalában nem volt valami szimpatikus érvénység, — de olyan rendkívüli helyzete volt különleges megbízatása folytán, hogy mindegyikünk felettése volt a valóságban.

— Hogy a mérge terjedt s a botrányok nőttek, az nem volt senkire sem vádló. Hosszú Dani halála már más volt. Nem volt bennem határozott gyanu, de tudtam, hogy Hosszu Dani vallomását csak belső ember tudhatta. — Nem mondott ugyan semmi lényegest, de mégis egyetlen adatot: rendkívül erős ember volt a banda vezetője. Hosszu Dani tényleg állati erejű volt, vele csak úgy félkézrel bánni — nem könnyű dolog volt.

— Őrült ereje volt — szolt közbe Adams. — Ezt akkor láttam, amikor kint abban a szobában felrántott a földről...

— Hosszu Dani elhallgattatták, holott nem tudhatták, hogy szolt-e valamit is. Inkább valószínű volt, hogy bizonyítékok hiányában szabadon engedték. Valaki azonban tudta, hogy Dani a rendőrség embere lett, fenyegetni tudjuk gyilkosságban való bűnrészesesség miatt

tehát mindent el fog mondani, ha rámegegyünk és Danit egyszerűen elhallgattattuk. Nem tartom valószínűnek, hogy maga a vezér végezte volna a dolgot, inkább valamelyik belső embere.

— Közben én olyan nagy arányban kezdtem lekapcsolni a banda embereit, hogy a vezér el akart tenni láb alól. Ezt te hiusítottad meg ragyogó módon. Ott maradt a Pipás, akiről tudtam, hogy nagystílű szélhámos, aki valószínűleg a banda belső embere, vagy ha nem is az, biztosan tud olyan adatot, — ami elvezet a vezérhez.

— Jól számítottam. A Pipást először a klinikán próbálták meg eltenni a láb alól. Emlékszel, mit vallott az a szerencsétlen doktor? Nem ment be senki idegen a szobájába. Igen ám, de Herendi nem volt idegen! A nyomozást vezető rendőrtisztviselő volt, rá senki sem gondolt, mindenki valami rejtélyes háttéri szereplőt keresett.

— Nekem be kellett mennem a rendőrfőkapitányhelyetteshez. De azt nem mondtam el, — hogy a rendőrfőkapitányhelyettes elmondta hogy Herendi mondtotta neki, hogy én többet tudok a dologról és referálnom kellene. Míg én odavoltam, mesteri módon megjátszották a komédiát. A detektívet, aki őrt állt, megtámadták, ti kimentetek. Herendi összeakaszkozott egyik cinkosával, ti a többi után mentetek, mert azt kiáltotta. Mikor ti már tűz alatt voltatok, ezek elengedték egymást, Herendi elkezdett lövöldözi a sötétben, cinkosa pedig lelőtte Pipást. Mire odaértetek, halott volt.

— Ezt egyetlen dologból állapítottam meg, Herendi, hogy hol verekedett, könnyű volt megállapítani. De ott semmiféle komoly küzdelemnek nem volt nyoma sem. Az is gyanus volt, hogy Herendi eleresztette, akit megfogott. Allitól fogót lötték. Egész órán keresztül kerestem, de semmi nyoma sem volt a golyó bevágódásának körülötte, már pedig annyi fa között csak kellett volna valami nyomnak lenni. Ellenben az ő golyóit megtaláltam szépen egymás mellé löve egy szemközti fába. Ha valakit lönek, miért céloz mindig egy helyre? — Nagy szerencsém volt, hogy rávilágítottam még akkor éjtel arra a fára, de ekkor már elég gyanus volt a dolog.

— Az újságokat rögtön igénybe vettem, hogy elmondhassam, mit végeztem. Régi nyomozásaim híresek voltak, ezzel az ellenfelemet kellett megijesztenem. Referáltam a főnöknek, meg is jelölve, ki lehet gyanu alá. Amikor magaintett Virágoeska fele, megerősítette a gyanumat...

— En...? — kérdezte a lány.
— Igen. Emlékszik még, mondtam, hogy ismerem a tettest és megmutattam azt a helyet, ahol Herendinek golyónyoma volt a karjában? Maga elsápadt és hallgatott. Általában az egész idő alatt nagyon lojálisan viselkedett. Maga ismerte a tettest, de a nevét nem akarta megmondani. Hogy miért, azt is sejtem.

(Vége következik.)

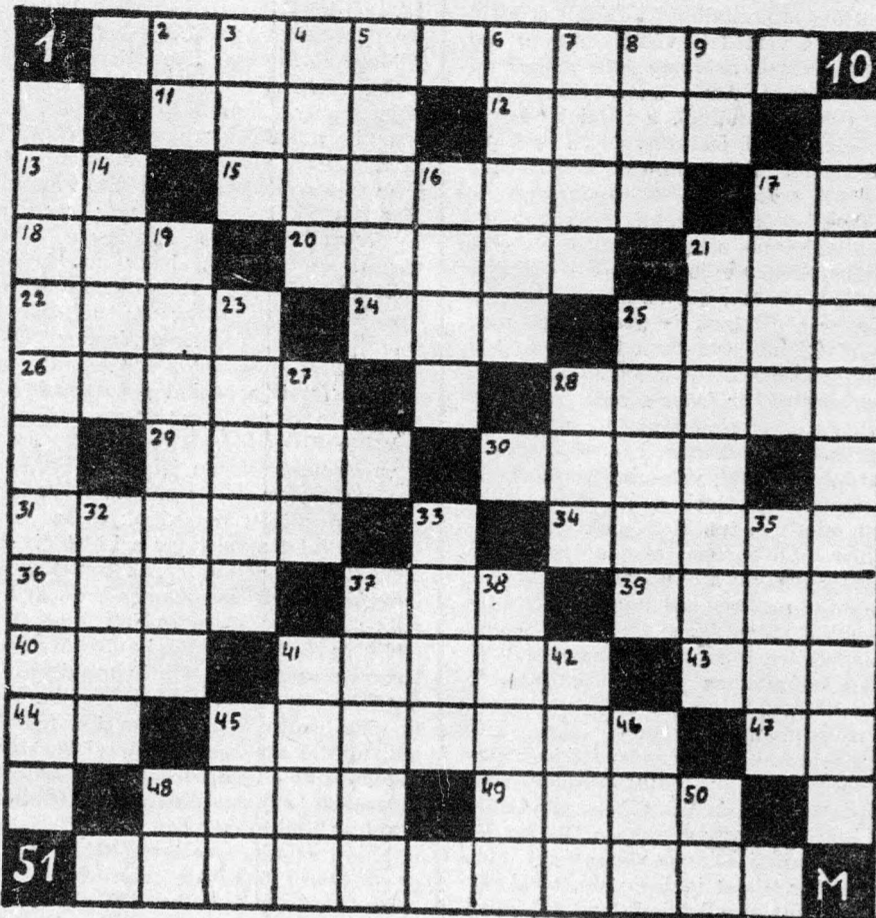
— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSAG-ban hirdető cégeknél!

Rejtvényrovat

Vezeti: Murányi Zoltán

51. számú keresztrejtvény

Az ékezetek elhagyását külön nem jelöltük.

Vízszintes sorok:

1. A vadásznaptárban szerepel. 11. Kövérség jele. 12. Angol női név kiejtve. 13. Előd. 15. Hortyogó. 17. Érték. 18. Ruzs mássalhangzó. 20. Lehulló. 21. Indulok. 22. Ilyen repülőgép is van. 24. Magyar csatorna. 25. Vissza: a feszültség egysége. 26. Néha nem megy. 28. A GPU elődje. 29. Afrikai kiszáradt folyómeder. 30. Iz. 31. Vissza: kétszó: indulatszó és le. 34. Női név. 36. Erdőben van özeknek kitéve. 37. Kasza része. 39. Névelővel: fekete ló. 40. Vissza: korzó része. 41. Pereme. 43. Börze része. 44. Vissza: állathang. 45. Gyorsan megy. 47. Állóvíz. 48. Népies ruhadarab. 49. Innivaló. 51. Vadat fognak benne.

Jutalmat kaptak:

Mult vasárnapi számunkban közölt keresztrejtvény négy hosszú sora: Tudománysoj. Eleményesség. Munka-képtelen. Embertelenség. Egy-egy színházigetvett kaptak: Bancsi Margit, Harsányi Gusztáv u. 31. Schirf István Erzsébet u. 20. Egy-egy könyvet kaptak: Németh Imre, Balmazújváros, Kain József Deák Ferenc u. 13.

Kérjük a jutalmazottakat, hogy kedden délután 5—7 óra között sziveskedjenek megjeleneni a szerkesztőségben, hogy a jutalmakat átadhassuk.

51. sz. rejtvénytörvény

Név:

Foglalkozás:

Cím:

Megfejtés:

Függőleges sorok:

1. Körvadászat. 2. Névmas. 3. Lohol része. 4. Állatlakás. 6. A tisztító. 7. Vissza: gyilkolás. 8. Ilyen gép is van. 9. Toni magánhangzó. 10. Engedély nélkül lövik a vadat. 14. Sofajta. 16. Egy sem németül. 17. Ut mellett van. 19. Virilista. 21. Jenő. 23. Amerikai tagállam. 25. Vissza: kétszer szokott fáradni. 27. Költői műfaj. 28. CDE. 32. Papogaj-név. 33. Ami érdek nélkül tetszik. 35. Német férfi név. 37. Pipának van. 38. Vissza: virág. 41. Keskeny. 42. Miatta. 45. Döf mássalhangzó. 46. Menyasszony betűi keverve. 48. Vissza: római pénz. 50. Igeköte.

Figyelem. Megfejtésül a négy hosszú sor küldendő be. Határidő péntek délután 4 óra. Megfejtéseket borítékba téve, vagy postán, vagy személyesen adjuk be a szerkesztőségbe, Ferenc József út 49. A rejtvénytörvényt pontosan, olvashatóan kell kitölteni. Hiányosan kitöltött szelvényt nem vesszünk figyelembe. E heti nyerevényeink: színházjegyek, könyvek. A borítékra ráírandó: »Keresztrejtvény«.

— A gazdasági év elején megélenkült a buza világereskedelem. A nemzetközi búzakereskedelem a gazdasági év első négy hónapjában érezhetően fellendült, aminek okát a válságos hónapokban történt különleges vásárlásokban kell keresni. Az európai búzaimportáló államok a mult év augusztusától novemberig 43.8 millió q búzát importáltak, szemben a megelőző évi 35.8 millió q-val. Az emelkedés főleg Angliára és Németországra esik. Az import növekedésnek megfelelően az exportállamokban a kivitel szintén emelkedett éspedig 47 millió q-ról 55.9 millió q-ra. A legnagyobb mértékben a kanadai búzaexport fokozódott.

A refo
templom
kál dr S
délután
Kistemp
dikál dr
Sándor,
Uray Sár
kelybea
órákor d
templom
dikál dr
délután
Károly G
előtt 9 ó
ág. Kiss
lasos ün
Ispotály
kor préd
csár Dez
Dezső.
előtt 10
óra, ág.
Órákor M
templom
kál Szilá
délután
Nyilaste
órákor p
János, de
Csapóker
órákor p
ág. Kiss
Lajos.
délután 1
rát oszt
órákor p
Nyulat á
kor préd
László.
délután 1
Teglavet
kor Ková
oivasókör
gyi Lászl
Hollan
Horthy-k
órákor Na
teletek: H
Hézer Z
órákor He
előtt 10 ó
hegyen de
Pallagon
hály. —
téz Szabó
előtt 11 ó
póhegyen
Endre. —
lastelepen
Határon
Endre. B
Béla. —
ban déle
zónnak p
Gyermek
fél 9 órá
téli temp
istentisz
templomb
nak, delu
A Szem
plébániat
rendes va
detek reg
órákor na
pápai ke
Láng Pál
szentmisé
12 és fél
kálnálkák
gruber En
telepen
dr Rassó
Szoboszlá
Ferenc, A
vált Istvá
lós rend
Hess Ödö
Hajdúsám
kán Béres
Az evan
nap délel
a közöns
a-hortifé
előtt 10 ó
let úrvacs
vacorát e

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

D3 B4 C4

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr Soós Béla, ág. Csutoros Sándor, délután 5 órakor dr Lencz Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál dr Farkas Pál, ág. dr Lencz Sándor, délelőtt 11 órakor prédikál Uray Sándor, ág. Szenes László (külön kelyhes úrvacsoraszts.), délután 5 órakor dr Bartha Tibor. — Kossuth u. templomban délelőtt 10 órakor prédikál dr Bartha T., ág. Tamás Ferenc, délután 5 órakor dr Bartha Tibor. — Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor prédikál Tamás Ferenc, ág. Kiss Antal Jenő, — 5 órakor valóságos ünnepély Kolozsvári Kiss László. Ispóty-templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, ág. Kulcsár Dezső, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál d. H. Kiss Géza, ág. Márki Kálmán, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor prédikál Szilágyi László, ág. Kovács József, délután 5 órakor Fentős Tibor th. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Mezey Béla, ág. Orosz János, délután 3 órakor Kiss Lajos. — Csapókeri templomban délelőtt 10 órakor prédikál dr Dancsházy Sándor, ág. Kiss Lajos, délután 3 órakor Kiss Lajos. — Kerektelepi templomban délelőtt 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor prédikál Kulcsár Ferenc. — Nyulai áll. iskolában délelőtt 10 órakor prédikál Ács Mihály, ág. Pataky László. — Tégláskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Téglavetői gyűl. házban délután 3 órakor Kovács Árpád. — Wolaffka-telepi olvasóköriben délután 3 órakor Szilágyi László. — Olajított imaházban délután 3 órakor Szilágyi László. — Horthy-kórházban délelőtt fél 9 órakor Nagy Sándor. Tanyai istentiszteletek: Hegyesen délelőtt 10 órakor Hézsér Zoltán. — Elepen délután 2 órakor Hézsér Zoltán. — Pácon délelőtt 10 órakor Papp Géza. — Mézeshegyen délután 2 órakor Papp Géza. — Pallagon délelőtt 9 órakor Erdei Mihály. — Halápon délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre. — Állóhegyen délelőtt 11 órakor László L. Elek. — Píróhegyen délután 2 órakor vitéz Szaó Endre. — Levente istentiszteletek: Nyilastelepen fél 9 órakor Heretek Antal. Halápon délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre. Bánkon délután 2 órakor Bíró Béla. — Nyilastelepi Gyülekezeti Házban délelőtt 10 órakor nem úrvacsorázóknak prédikál Borbély Béla. — Gyermekistentiszteletek: Homokkerten fél 9 órakor Kovács József, Károli G. téri templomban 8 órakor. — Ifjúsági istentiszteletek: Károli Gáspár téri templomban délután 3 órakor leányoknak, délután 4 órakor fiúknak.

A Szent Anna uccai római katolikus plébániatemplomban és kápolnában rendes vasárnapi miserend. Miskezdek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás. Szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Kertsekben és kápolnában: Csapókeriben Kummergruber Emil püspöki tanácsos. Nyilastelepen Kiss László, Homokkerten dr Rassovszky Kálmán piarista tanár. Szoboszlai úti elemi iskolában Szűcs Ferenc, Augustus szanatóriumban Horváth István, Pallagon dr Bártkv Miklós rendhártnok, Zita árvaházban Hess Ödön, Macson Faragó László. Hajdúsámsóban Novák Gyula. Klinikán Bérés Endre és László Miklós.

Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor egyházi énekóra a közönségszolgálat részére. Utána ebortájelet tart Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor bói ünnepi istentisztelet úrvacsorasztsal. Predikál és úrvacsorát oszt Pass László. — Este 5

órákor gyülekezeti istentisztelet. Predikál Pass László. — Lutherszövetségi közgyűlés. Vasárnap délelőtt az evangélikus egyházközösség közgyűlést tart a tanácssteremben az 10 órai istentisztelet és úrvacsoraszts után.

A görög katolikus templomban reggel 7-kor reggeli istentisztelet, délelőtt 8-kor diákmissze, délelőtt 9-kor katonamissa, délelőtt 10-kor nagy szentmise szentbeszédrel, délelőtt háromnegyed 12-kor csendes szentmise, délután fél 4-kor vespere és utána ájtatosság.

szentbeszédrel és szentségimádással. A nagyböjt minden pénteken délután 6-kor rózsafüzér ájtatosság, fél 7-kor szentbeszéd és utána szentségimádás.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A szappanos-utcai imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11-12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6-8-ig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal.

Szerdán este 7-8-ig biblióra, pénteken este 7-8-ig imaóra.

SPORT

Hármas kombinált barátságos mérkőzés a nagyerdei stadionban

Ma, vasárnap délután igen érdekes mérkőzés színhelye lesz a nagyerdei Stadion. Fél 3 órai kezdettel a Boesckay teljes csapata, tehát Takács és Kristóf is 45 perces barátságos mérkőzést játszik a DEAC csapatával. Utána a DEAC csapata mér össze erejét 45 perces mérkőzés keretében a II. Hajdúezred válogatott csapatával. Végül a Boesckay játszik a II. Hajdúezreddel. Ez a kombinált mérkőzés igen érdekesnek és izgalmasnak ígérkezik. A kombinált mérkőzést mérsékelt helyárok mellett lehet megtekinteni.

Sportnapló

Nagy érdeklődéssel várják Rotterdamban a magyar válogatott játéka. A magyar válogatott ma, vasárnap délután Rotterdamban mér össze erejét Hollandia válogatott csapatával. — A hollandok nagy érdeklődéssel várják a világbajnokságban második helyen végzett magyar csapat játékát.

Ifjúsági egyéni és csapat tornászverseny a DTE tornacsarnokában. Ma, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a DTE Magoss György tér 9. szám alatti tornacsarnokában ifjúsági egyéni és csapat tornászverseny lesz a DTE, DEAC, debreceni kereskedelmi iskola és nyiregyházi evangélikus gimnázium részvételével. A versenyen előreláthatólag izgalmas küzdelem alakul ki.

11.417/1939. C. sz. HIRDETMÉNY. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelte lakosságát, hogy az Országos Földbirtokrendező Bizottság által megválasztott eljárás alá vont ingatlanok közül a korábban juttatott kimozdítás folytán az alant felsorolt ingatlanok üresedtek meg: 1. Bleyer Mór Bellegelő 13. szám alatt fekvő ingatlanból megváltott 14.465/3-4 hrszámú 2 kat. hold 400 négyzetögl és 2. Steinfeld István macsi ingatlanából megváltott 31.830—47. hrszámú 1 kat. hold. 1400 négyzetögl területű mezőgazdasági művelési céljait szolgáló ingatlan. A fenti ingatlanokra igényeiket a városi elsőfokú közigazgatási hatóság földszint 40. számú hivatalos helyiségében, naponként a hivatalos órák alatt 1939. évi március hó 12-ig terjedő időben mindazok bejelenthetik, akik az 1920:XXXVI. tc 2. §-a szerint földhöz juttathatók és velük szemben ugyanazon törvény 3 §-ában felsorolt kizáró okok nem fognak fenn. Az igénylő jelentkezése alkalmával hitelt érdemlően köteles igazolni: a saját és családtagjai családi, vagyoni és kereseti viszonyait; ingatlan vagyonát, annak nagyságát, fekvését, az esetlegesen korábban juttatott ingatlan területét és azt, hogy az, melyik ingatlan részből váltott meg. Igazolni tartozik azt is, hogy az általa igényelt ingatlan megváltási árának 20 százalékát, részére való juttatása esetén, egy összegben és készpénzben megfizetni képes-e és mi-

ből, továbbá, hogy két évnél régebben esedékessé vált köztartozás terhére nyilvántartva nincsen. Igazolandó a jelentkezés alkalmával igénylő katonai szolgálati viszonya, tűzharcos volta, katonai kitüntetése, esetleg rokkantsága és annak foka is. Figyelmezteti a hatóság az érdekelteket, hogy jelentkezésük csakis a fentebb részletezett igazolások után vehető figyelembe. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Bérbeadási hirdetmény. A város tulajdonát képező Pallag-Ujföld Bellegelő 1. sz. Fried elnevezésű 76 k. hold 556 n. öf területű úgynevezett Pallag-széli ingatlan 1939. évi okt. hó 1-től az az 1942. évi szept. hó 3-ig terjedő 3 évi időtartamra árverésen fog hasznóbérbeadásra kerülni ugyancsak hasznóbérbeadásra kerül a Helánfalék elnevezésű 57 k. hold 1146 n. öf területű, valamint a Hortobágy-Mátán lévő illetményföldkekből visszamaradt 2 k. hold 137 n. öf területű városi ingatlan az 1939. évi okt. hó 1-től az 1942. évi szept. hó 3-ig terjedő 3 évi időtartamra. Bérbeadásra kerül továbbá a Guthon lévő Vásáry István mendei kúrházban gyakorolható átel és italmérségi ide az 1940. évi jan. hó 1-től az 1942. évi dec. hó 31-ig terjedő időtartamra. A bérbeadó árverés az összes fenti ingatlanokra vonatkozólag 1939. évi febr. hó 27.

én d. e. 9 órakor a Városháza kistanácsstermében lesz megtartva. Árverelni szándékozik a kikiáltási ár 10 százalékát árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni tartoznak és az erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza, félmelet) megtekinthetők és ugyanott nyerhető mindenféle felvilágosítás is Polgármester.

2035/1939. IV. sz. PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város Tüdőbeteggondozó Intézete (dispensaire) segédorvosi állására ezennel pályázatot hirdet. Az állás javadalmá havi 150.— pengő, mely összeg havonta előlegesen folyósítatik. A segédorvos alkalmaztatása a Tüdőbeteggondozó Intézetre vonatkozólag alkotott és a 339/1939. bkg. számú törvényhatósági bizottsági határozattal jóváhagyott szabályrendelet értelmében ideiglenes jellegű szerződéses foglalkoztatás alapszik, minden ny. díj, vagy végkielégítési igény nélkül és 50 napi felmondás mellett bármikor kölcsönösen megszüntethető. Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy pályázat kérelmeket ezen pályázati hirdetésnek a „Népegészségügy” című vártalos lapban történt közzétételétől számított 15 napon belül hozzám annál is inkább nyujtsák be, mert a később beérkező pályázati kérvényeket nem fogom figyelembe venni. A pályázati kérvényekhez a 950/1936. B. M. számú rendelet 6. §-a értelmében az alábbi felsorolt okmányokat kell csatolni: 1. születési anyakönyvi kivonatot, 2. házassági, erkölcsi, valamint családi állapotot igazoló bizonyítványt, 3. a magyar honosságot igazoló hatósági bizonyítványt, 4. az ország területén orvosi gyakorlatra jogosító oklevelet, 5. az elve annak hiteles másolatát, 6. az egyetemi lecke-könyvet, kórházi szolgálati könyvecskét és szigorlati bizonyítványokat, 6. esetleges szakorvos képesítést igazoló bizonyítványt, 7. közszolgálatra alkalmas szellemi és testi épiséget igazoló újkéltű m. kir. tisztviselő orvosi bizonyítványt, 8. katonai szolgálatra vonatkozó okmányokat, 9. az esetleges nyelvismeretekre vonatkozó adatokat, 10. orvoskamara tag-sági igazolványt, esetleges tudományos közlemények külön-lejonyomatait. A közszolgálatban álló pályázók a felsorolt követelmények közül azokat amelyek a törzskönyvi lapon (minősítési táblázaton) fel vannak tüntetve, az említett törzskönyvi lappal (minősítési táblázattal) igazolhatják. A 920—1937 B. M. számú rendelet értelmében a pályázók kérvényükben nyilatkozni kötelesek afelől, hogy hűhivatoknál, közintézményeknél állandó javadalmazzal járó orvosi képesítéshez kötött alkalmazást betöltenek-e, vagy sem. Igenlő esetben az alkalmazás szerveket és az élvezett járandóságok összegét meg kell jelölni. Jelen pályázati hirdetmény a »Népegészségügy« című hivatalos lapban, az »Orvosi hetilap«-ban és a Debrecenben megjelenő napilapokban tétetik közzé. Dr Kölcsey Sándor sk., polgármester.

A nád vámmentes bevitelle Németországban. A kormány rendeletet adott ki a nádnek Németországba való bevitelle tárgyában. A rendelet szerint a vámmenteséget arra a mennyiségre korlátozták, amelyet a hivatalos német behozatali statisztika szerint 1936. és 1937. naptári évben Magyarországról Németországba átlagban bevitték. A vámmenteséget csak olyan nádra alkalmazták, amelyet a birodalmi élelmezési és gazdasági miniszter által kijelölt valamely hivatalos szerv jóváhagyásával és a birodalmi pénzügyminiszternek rendelete szerint visznek be. A rendelet február 17-én lép életbe.

Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégéknél!

EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLÉSE
10 SZÓIG A TISZANTULI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HÉTKÖZNAP 50 FILLER.
VASARNAP 70 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak
duplán számítanak. — Üzleti
hirdetésre más tarifa. — Felvi-
lágosítással készíthető szolgál-
lunk. — Apróhirdetéseket este
8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Tűzifát,
szenet, kokszt, brikett
most szerezze be legolcsó-
ban Vágó József tűzifa- és
szénkereskedésben »Mar-
git-fürdő» mellett. Telefon
10-24. Katoatisztok, al-
tisztok, »Urio« tagok be-
szerzőhelye. 2808

Betöltendő állás

Fiatalpár
keres délelőtti bejárónőt.
Erdeklődni Varga u. 27. sz.
keresztépület, 1-3-ig. 509

Jólfőző
izr. leányt keresek tanyá-
ra március 1-re. Cím a ki-
adóban. 503

Főzőmindent,
hosszabb bizonyítvánnyal
jelentkezzen dr. Forbát,
Piac u. 26. 500

Középiskolás
fiút jócsaládból tanulónak
felveszünk, Műszaki tár-
saság, Hunyadi 17. 494

Kiadó lakás

Kiadó
májusra szép kétszobás
uccai úrilakás fürdőszobá-
val, mellékhelyiségekkel,
esendes udvarban. Barna
utca 4. 514

Különbejárati,
csinosan bútorozott szoba,
egy-két személy részére ki-
adó, Piac u. 58., I. em. 17. 487

Kiadó!
Május 1-re 3 szoba, mel-
lékhelyiségekből álló la-
kás, Fűvészkert u. 10. sz. 506

Különbejárati
csinosan bútorozott szoba,
központi fűtéssel és me-
legvízzel kiadó, Hatvan u.
6. sz. V. em. 30. 489

Hitelbank
új palotájában földszinti
egy szoba, előszobás iroda-
helyiség központi fűtéssel,
hideg-meleg folyóvízzel
május elsejére kiadó. Er-
deklődni: Magyar Gabona
kereskedelmi rt.-nál, Piac
u. 49. I. em. Telefon 24-27. 498

Kiadó
május elsejére kétrendbeli
alsóemeleti 4 szobás lakás.
Csapó ucca 24. szám. Er-
tekezni Horváth felügye-
lőnél, Helyivásút Igazga-
tósága. 292

Kiadó
bútorozott szoba központi
fűtéssel, Piac ucca 43. I.
lépcső, II. em. 2. 502

1 kg édes narancs	68	1 kg Lentini vémarancs	88
1 kg fedexport		1 kg Ja Ja narancs	84
1 kg félvémarancs	84	1 kg mandarin Paternói	98

Gödény csemegeüzlet
Csapó u. 7. sz. Szilágyság mellett. Telefon 17-64

Kiadó
május elsejére Iparkama-
ra székházában, Werbőczy
uccán 1 db 5 szoba és hal-
los és 2 db 3 szoba és hal-
los lakás minden mellé-
helyiségekkel. Központi
fűtés és melegvíz szolgál-
tatás van. — Kiadó még
azonnalra 1 üzlethelyiség. 482

Négyszobás,
fürdőszobás, parkettes la-
kás májusra kiadó, Wer-
bőczy u. 12. 513

Kétszobás
lakás mellékhelyiségekkel
elsejére kiadó, Hatvan u.
59. 495

Kiadó
városi háromszobás lakás.
A Szent Anna uccai bér-
házban két rendbeli há-
romszobás lakás május hó
1-től kiadó. Ertekezni lehet
a hivatalos órák alatt Vá-
rosháza I. em. 37. szoba-
ban. Polgármester. 470

Püspöki-palotában
Hatvan u. 1. sz. I. 39. bú-
torozott szoba kiadó márci-
us 1-re. Dr. Dróth. 496

Négyszobás,
modern lakás kiadó. Szé-
chenyi u. 23. Erdeklődni
Alföldi Takaréknál. 85

Kétszobás
lakás belső W. C.-vel má-
jusra kiadó, József kir.
herceg u. 22. 497

Ingyatlan

Péterfia 31.
számú ház eladó. 508

Két
uccára nyíló telek eladó.
Erdeklődni Erzsébet u. 14. 62

Árúletek

Forgalmas
helyen üzlet olesón ki-
adó. Bármilyen ipari cé-
lra alkalmas. Cegléd u. 6. 491

Kiadó
városi üzlethelyiségek. A
Gambrinus átjáróban több
rendbeli üzlethelyiség I.
évi május 1-től kiadó.
Ertekezni lehet Város
háza I. em. 37. sz. helyi-
ségben a hivatalos órák
alatt.

Egy
jómenetű férfi és női
fodrászüzlet — betegség
miatt átadó. Cím a kiadó-
ban. 492

Eladás

Eladó
diófa kombinált szekrény,
modern asztal. Megtekin-
tethető Vigkedvő 2., délelőtt. 511

Buick-autó
kifogástalan karban lévő
és egy keveset használt
strapakerékpar eladó. Szt.
Anna u. 31. I. emelet. 479

Autó,
prima, üzembiztos, vidéki
túrákhoz kiválóan alkalm-
mas, eladó, Weinberger.
Halköz 1. 512

Pianino,
jókarban lévő eladó, meg-
tekinthető Virág u. 1. sz.
alatt.

Eladó
egy régi négyfokos, szép
komót, egy csinos kismé-
retű festett íróasztal, egy
kis asztalka 3 db kis kerek
székkel, egy alig használt
mély kerek tekő. Megte-
kinthető 12-3-ig, Hatvan
u. 1. I. kapu, III. emelet.
12-b. 478

Gyermekkoesi,
jóállapotban lévő »Mars«
gyártmányú eladó, Erzsé-
bet u. 4.

Eladó
140x90-es négyszarvú
alig használt modern ab-
lak és egy 2+1 lámpás rá-
dió, Borz u. 20. 418

Törzskönyvezett,
fajtszta angora nyulak
teljes felszereléssel, vagy
darabonként eladók, Nap
u. 22. 510

Antik
szekrények, szövött gobel-
lin képek, pianino, eladó
Király asztalos, Széchenyi
u. 29. 263

Mázsa,
750 kg-os, üveglap, selyem
fotel, könyvszekrény,
szekrények, hálósobabú-
tor madracokkal, feles he-
gedű, stb. eladó, Péterfia
31. szám. 507

Vétel

Éjjeliszekrényre
való fehér márványt meg-
vételre keresek. Cím a ki-
adóban. 469

Gramofont,
használtat, keresek meg-
vételre, József kir. herceg
ucca 60. Friedmann. 481

Mindent veszek,
használt bútort — varró-
gépet — irodaberendezést
— különféle ingóságokat,
Andráskó. Csapó u. 16. Hi-
vársra jövök. 2996

Oktatás

Született
amerikai fiatal ember id
angol órát csoportosan és
külön. Németül és magya-
rul beszél. Erdeklődni a
kiadóba.

Született
német nyelvórát ad; 24
órát egy hónapban 6 pen-
gőért, Kossuth u. 41., ud-
varban. 3059

Rádió

Rádió
és villanyszerelési váll-
alat, Miklós ucca 2. ke-
resztépület. — Felelőség
mellett vállal villany- és
rádiójavitást, szerelést. —
Gyári gépek raktáron. —
Kedvező fizetési feltételek.
1108

Tánc

Társat
keres 5-6000 pengővel
nagy vevőkörrel, ipar és
teleppel rendelkező tűzifa
kereskedő. Ajánlatot havi
200 pengő jellegére a ki-
adóba kérek. 488

Ajánlat

Hajalt
napraforgó dióbelet he-
lyettesít. Kapható Révi,
Nyugati u. 2.

Purimra
óriási választék aprósüte-
ményekben diós, mákos
kündli, flódnai, sárga mé-
zes, disztorták, ramos pu-
szerli. Szolid kiszolgálás,
Farkas cukrászda, Hatvan
u. 2. 490

Olesó
hó- és bőrcipő javítóüzem.
Kovácsnál, Deák Ferenc
ucca 3. 3877

Modern
konyha, börgarnitúra,
könyvszekrény, ebédlő,
üveglap, asztalok, székek
kaphatók, Dégenfeld tér 6
486

Legfinomabb
olasz vémarancs 96 fill.
mézédés Jaffa
narancs 80 fill.
a Déligyümölcsarnokban
Piac u. 7. Arany Bika
mellett.

Alkalmi
torták és mézes torták ké-
szítését felelősséggel vál-
lalom. Ugyanott szemfel-
szedést, harisnyatalpalást;
3 párból 2 párat készítek.
Herskovitsné, Csap ucca
22. szám. 474

Itt az olesó fa!
100 kg száraz aprított akáé
420 P, 100 kg száraz aprít-
ott tölgy 420 P házhoz
szállítva. Legjobb szenek
legolcsóbb napi árban Ko-
vács Mihály, Szent Anna
ucca 36. 458

Költözőkdekeket
helyben és vidékre, min-
denféle vasúti darabúru
feladását és bármilyen va-
gonáru szállítást, azonkí-
vül raktártárolást vállal a
legrendesebben és legol-
csóbban, Fröhlinger Mi-
hály szállító, Simonffy u.
30. szám. 3758

Ellátás

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út
59. szám. Telefon: 23-39.
Családi otthon, kitűnő
konyha, a legszigorúbb
diéták.

Különféle

Tejest
keresek korai szállításra,
Vágó László fűszerkeres-
kedő, Teleki u. 71. sz. 501

Fényképészeti
műterem berendezéssel,
vagy anélkül március 1-re
kiadó, — Hajduszoboszló,
Kálvin tér 6. sz. 496

Mindennemű
varrást, fehérneműt is, ja-
vítást, harisnyatalpalást,
3 párból kettőt készítek,
házhoz is megyek. József
kir. herceg ucca 22., kis-
lakás. 273

A szerkesztésért és ki-
adásért felelős **THURY**
LEVENTE. Laptulaj-
donos: Tiszántúli Függel-
len Ujság Vállalat, Nyom-
ta: Tiszántúli Könyv- és
Lapkiadó Vállalat Rt.

D3 B4 C4 A4

D5 C6 A6

A6 B6 A5

C6 D5 A5

A4 C4 B4 D3

B4 D3

99

zsido

ruár 27. A Ház hol-
nemelkedő esemé-
ardt Tibornak, a
szereinek felszólal-
bor partja nevében
nyet a zsidójavá-

gy a tiszteleg-
tegyipart módosító

tősebb módosítás,
mánypart is magán-
megállapítás, hogy
rehabilitáció szempon-
tú szerint elfogad-
sajos keresztényparti
dostó indítványát,
be-

hittekezet tagja,
ja volt, ha már
rában keresztelte-
teljesen keresztény
sben részesült.
intheb zsidónak, aki
seje előtt olyan sze-
t hitességet, akinek
pül egyik sem tagja,
gja az izraelita hit-
ggya mind-

idítvány sorá,
y Tibor volt igaz-
ster nyújtott be,
g bizonyítalan.
nem lehet zsidónak,
a születése óta ma-
volgárt, aki maga,
vagy nagyatya, déd-
g szepapja 1848 ja-
a magyar szentkoro-
letén született

tt a kor